

Univerzita Pardubice

Fakulta ekonomicko-správní

**Aktéři selhání integrovaného záchranného systému:
muniční sklad ve Vrběticích**

Bc. Martina Kňavová

**Diplomová práce
2016**

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Bc. Martina Kňavová
Osobní číslo: E14471
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: Regionální rozvoj: Bezpečnost regionu
Název tématu: Aktéři selhání integrovaného záchranného systému: muniční sklad ve Vrběticích
Zadávající katedra: Ústav regionálních a bezpečnostních věd

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce je na základě rozboru monitoringu denního tisku analyzovat průběh událostí kolem výbuchu muničního skladu ve Vrběticích z pohledu účastníků události (místní samosprávy, krajského úřadu, vlády ČR, složek integrovaného záchranného systému, Ministerstva obrany, vlastníka a nájemce areálu). Rešerše a studium pramenů o fungování integrovaného záchranného systému, jeho aktérech a jejich regulaci v integrovaném záchranném systému. Popis rolí a vztahů mezi aktéry událostí ve Vrběticích. Analýza monitoringu denního tisku a analýza postupu aktérů událostí ve Vrběticích.

Osnova:

- Integrovaný záchranný systém - principy fungování, aktéři a jejich regulace.
- Analýza průběhu událostí ve Vrběticích.
- Postupy aktérů při řešení mimořádné události.
- Důsledky mimořádné události.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: cca 50 stran

Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

JAKUBCOVÁ, L., ŠUGÁR, J. Bezpečnost a krizové řízení: přístupy, metody a praxe. 1. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2013, 152 s. ISBN 978-80-7251-400-7.

KROUPA, M., ŘÍHA, M. Analýza a tvorba veřejných politik: přístupy, metody a praxe. 1.vyd. Praha: SLON, 2007, 407 s. ISBN 978-80-86429-75-5.

KROUPA, M., ŘÍHA, M. Integrovaný záchranný systém. 3. vyd. Praha: Armex Publishing, 2008, 119 s. ISBN 978-808-6795-591

Souhrnná zpráva o postupu řešení mimořádné události v muničním areálu Vrbětice. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 16.6.2015]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/souhrnna-zprava-o-postupu-reseni-mimoradne-udalosti-v-municnim-arealu-vrbetice.aspx>

SZAZSO, Z. Stručná historie profesionální požární ochrany v českých zemích. 1. vyd. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 2010, 306 s. ISBN 978-80-86640-60-0

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Bohuslav Pernica, Ph.D.

Ústav regionálních a bezpečnostních věd

Datum zadání diplomové práce: 29. září 2015

Termín odevzdání diplomové práce: 29. dubna 2016

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 29. září 2015

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 29. 4. 2016

Bc. Martina Kňavová

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce Ing. Bohuslavu Pernicovi, Ph.D., za jeho odbornou pomoc, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování diplomové práce. Zároveň poděkování patří také mé rodině a přátelům za významnou psychickou a finanční podporu během studia.

ANOTACE

Předmětem práce je analýza fungování krizového managementu mimořádných událostí v muničním skladu ve Vrběticích na podzim 2014. Analýza jednání více než 40 aktérů je provedena pomocí modelu aréna, aktér a agenda. Analýza je provedena s využitím veřejně dostupných informací z osmi informačních zdrojů a zahrnuje období říjen 2014 až duben 2016. Na základě analýzy jsou identifikována selhání krizového managementu i jednotlivých aktérů.

KLÍČOVÁ SLOVA

muniční sklad, mimořádná událost, výbuch ve Vrběticích, integrovaný záchranný systém, krizové řízení, selhání

TITLE

A State Failure in the Case of Ammunition Storage Site in Vrbětice.

ANNOTATION

The master thesis deals with the 2014 Vrbětice explosions, an emergency at the state-owned ammunition storage site in Vrbětice. Author analysed chronological course of actions taken by more than 40 actors as well as their attitude to participate in emergency management induced by the explosions. Her analyse focused upon the time span between October 2014 and April 2016 and it is carried out with the AAA model (arena, actors, and agenda). Comparing course of actions taken by local and regional authorities as well by the Czech government with common principles of emergency management, author identified some gaps or failures in emergency management applied in response to the emergency.

KEYWORDS

ammunition storage site, emergency, ammunition explosions in Vrbětice, Integrated Rescue System, emergency management, government failure

OBSAH

ÚVOD	10
1 VÝCHODISKA A UŽITÉ METODY ANALÝZY PROBLÉMU	12
1.1 MODEL A-A-A	12
1.2 INFORMAČNÍ ZDROJE K ANALÝZE VÝBUCHŮ V MUNIČNÍM SKLADU VE VRBĚTICÍCH	33
2 ANALÝZA PRŮBĚHU UDÁLOSTÍ VE VRBĚTICÍCH	35
2.1 VÝBUCH SKLADU Č. 16	35
2.2 VÝBUCH SKLADU Č. 12	41
2.3 PŘEHLED ČINNOSTÍ ZASAHUJÍCÍCH SLOŽEK IZS A SUMARIZACE VÝBUCHŮ	54
2.4 REAKCE NA PROVEDENÁ OPATŘENÍ A POSTOJ VTÚ A ZLÍNSKÉHO KRAJE K VÝBUCHŮM	56
3 ANALÝZA ÚSPĚŠNOSTI KRIZOVÉHO MANAGEMENTU	63
3.1 PROBLÉM FÁZÍ MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI	63
3.2 PROBLÉM SELHÁNÍ AKTÉRŮ	66
3.3 PROBLÉM RYCHLOSTI REAKCE VLÁDY	72
3.4 PROBLÉM KAPACITY KONTROLNÍHO SYSTÉMU	76
3.5 DODATEČNĚ PŘIJATÁ OPATŘENÍ	78
ZÁVĚR	82
POUŽITÁ LITERATURA	86
SEZNAM PŘÍLOH	95

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Dotčené obce v okolí muničního skladu ve Vrběticích.....	13
Tabulka 2: Firmy působící v muničním skladu ve Vrběticích	14
Tabulka 3: Stupně požárního poplachu a jejich charakteristiky.....	22
Tabulka 4: Představitelé aktérů vztahující se k muničnímu skladu ve Vrběticích.....	30
Tabulka 5: Agendy správních aktérů v muničním skladu ve Vrběticích	31
Tabulka 6: Agendy nesprávních aktérů v muničním skladu ve Vrběticích.....	32
Tabulka 7: Sled událostí po výbuchu skladu č. 16 ve Vrběticích.....	37
Tabulka 8: Sled událostí po výbuchu skladu č. 12 ve Vrběticích v roce 2014.....	43
Tabulka 9: Sled událostí po výbuchu skladu č. 12 ve Vrběticích v roce 2015.....	47
Tabulka 10: Sled událostí po výbuchu skladu č. 12 ve Vrběticích v roce 2016.....	50
Tabulka 11: Zasedání bezpečnostních rad a krizových štábů v letech 2014–2015	70
Tabulka 12: Mimořádná událost výbuchu ve Vrběticích a Novákoch – srovnání	76

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Aktéři mimořádné události	17
Obrázek 2: Pestoffův model národního hospodářství	18
Obrázek 3: Vztahy mezi aktéry v muničním skladě ve Vrběticích	28
Obrázek 4: Průnik bezpečnostních perimetrů v muničním skladu ve Vrběticích	43
Obrázek 5: Schéma ostrahy areálu	52
Obrázek 6: Frekvence zpráv o výbuchu v muničním skladu ve Vrběticích 16. 10. 2014 – 16. 4. 2015	64

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

AČR	Armáda České republiky
ČR	Česká republika
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
HZS ZK	Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje
IZS	Integrovaný záchranný systém
JPO	Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje
PČR	Policie České republiky
VTÚ	Vojenský technický ústav, s.p.
ZK	Zlínský kraj
EUR	euro
SKK	slovenská koruna

ÚVOD

Podle *Bezpečnostní strategie České republiky* [21] je zajištění bezpečnosti jedna ze základních funkcí státu. Bezpečnost a uplatňování bezpečnosti vychází z ústavního pořádku ČR. Podle čl. 2 ústavního z. č. 110/1998 Sb., *o bezpečnosti České republiky*, ve znění pozdějších ústavních zákonů: „*Zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, ochrana jejich demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot je základní povinností státu.*“ Na základě této citace *Bezpečnostní strategie České republiky* říká, že: „*Bezpečnost ČR je založena na principu zajištění bezpečnosti jednotlivce, ochrany jeho života, zdraví a majetku.*“ Přitom primární odpovědnost za zajišťování bezpečnosti má vláda ČR. Dále bezpečnost ČR dle čl. 3 ústavního z. č. 110/1998 Sb., *o bezpečnosti České republiky*, ve znění pozdějších ústavních zákonů, zajišťují: „*...ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby.*“ Nezbytnou součástí pro zajištění bezpečnosti je také aktivní spolupráce občanů ČR, orgánů veřejné správy, podnikajících právnických a fyzických osob.

Bezpečnost byla porušena ve Vrběticích na Zlínsku, kde dne 16. 10. 2014 v dopoledních hodinách vybuchl muniční sklad, při kterém zahynuly dvě osoby. Jednalo se o skladovací objekt č. 16, jenž pronajímal Vojenský technický ústav, s. p., firmě Imex Group, s.r.o. Následně dne 3. 12. 2014 v ranních hodinách vybuchl sklad č. 12, který byl od skladu č. 16 vzdálený cca 1 km. Sklad měla opět pronajít firma Imex Group, s.r.o. [28]

Po prvním výbuchu na místě zasahovaly desítky hasičů a policistů. Vyhlášen byl nejvyšší stupeň požárního poplachu. Na místo byla povolána také armáda, aby pomohla s ostrahou v areálu muničního skladu. Velitelem na taktické úrovni byl v době vzniku této práce ředitel Krajského ředitelství Policie ČR Zlínského kraje J. Tkadleček. Koordinaci řešení mimořádné události nejprve zabezpečoval hejtman Zlínského kraje S. Mišák a od 26. listopadu 2014 koordinaci zabezpečuje Ministerstvo vnitra. Jedná se o ústřední koordinaci záchranných a likvidačních prací, zejména koordinaci činnosti ústředních správních úřadů. Cílem prováděných opatření a hlavní prioritou byla především bezpečnost osob a jejich majetku. [28]

Příčiny explozí obou skladů byly ještě v dubnu 2016 stále v šetření. Po prvním výbuchu uložené munice zahájil policejní orgán úkony trestního řízení ve věci podezření ze spáchání přečinu obecného ohrožení z nedbalosti neznámým pachatelem. Dne 24. října 2014 došlo k rozšíření trestního řízení a věc je nadále právně kvalifikována a prověřována jako podezření ze spáchání úmyslného zvlášť závažného zločinu obecné ohrožení. Po výbuchu skladu č. 12

byla událost dne 9. prosince 2014 převzata do prověřování Útvarem pro odhalování organizovaného zločinu. [28]

Události v muničním skladu ve Vrběticích vybízí k celé řadě velice zajímavých výzkumných otázek, které by mohly být zkoumány. Např.:

- Selhal stát jako vlastník muničního skladu?
- Selhal Vojenský technický ústav, s. p. jako pronajímatel areálu?
- Selhaly firmy uskladňující vojenský materiál v muničním skladu?
- Selhal některý z orgánů krizového řízení?
- Selhal integrovaný záchranný systém při řešení mimořádné události?
- Co bylo příčinou těchto selhání?
- Dalo se událostem ve Vrběticích předejít?
- Byla legislativa vztahující se k munici v době výbuchů dostačující?
- Jaké jsou důsledky mimořádné události?

Aby bylo odpovězeno na některé tyto otázky, je cílem práce analyzovat průběh událostí kolem výbuchu muničního skladu ve Vrběticích z pohledu účastníků události (místní samosprávy, krajského úřadu, vlády ČR, složek integrovaného záchranného systému, Ministerstva obrany, vlastníka a nájemce areálu) na základě rozboru monitoringu denního tisku a analyzovat postupy těchto aktérů. Zároveň je nezbytné provést popis rolí a vztahů mezi aktéry událostí ve Vrběticích. Pro pochopení principů fungování integrovaného záchranného systému, jeho aktérů a jejich regulace je nutné provést rešerši a studium literárních pramenů.

1 VÝCHODISKA A UŽITÉ METODY ANALÝZY PROBLÉMU

Máme-li analyzovat průběh událostí kolem výbuchu muničního skladu ve Vrběticích z pohledu účastníků události, je k tomu potřeba přijmout metodologii. Základem pro rozbor je model A-A-A, neboli model aktéři – agendy – arény. Tento model byl zvolen, aby byla vyjádřena vzájemná interakce mezi jednotlivými aktéry.

1.1 Model A-A-A

Model A-A-A je představen v kapitole *Veřejná politika jako proces* [37] z knihy M. Potůčka a kol. *Veřejná politika*. M. Potůček v kapitole popisuje model A-A-A následovně: „*Model definuje utváření veřejné politiky jako interakci aktérů generujících agendu uvnitř i vně arén a vstupujících do kooperačních/konsenzuálních nebo konkurenčních/konfliktních vztahů.*“

Aktéři jsou všechny subjekty se schopností samostatně zasahovat do průběhu veřejné politiky a ovlivňovat průběh či výsledek veřejně politického procesu. Aktéři mohou být: vláda, parlament, soudy, kraje, obce, podniky, instituce poskytující služby, média atd. Aktéři jsou charakterističtí svými preferencemi, způsoby porozumění problému, na jehož řešení se podílejí a disponibilními zdroji. Jednání všech aktérů je ovlivněno subjektivními zájmy.

Agendy M. Potůček definuje jako souhrn problémů uvnitř arén i mezi nimi. „*Agendy jsou permanentně utvářeny, modifikovány a doplňovány nejrůznějšími tématy, ve kterých prostupují dlouhodobé záměry s proměnlivou naléhavostí.*“ Agendy jsou neustále aktéry přehodnocovány v závislosti na jejich potřebách, zájmech, úrovních poznání, a proto je nízká míra předvídatelnosti, co se stane s obsahem dané agendy. Agendy jsou utvářeny až během reálného střetnutí, neboli až v průběhu komunikace mezi aktéry. Vzniklá agenda je poté průsečík jednotlivých agend uvnitř arén i mezi nimi.

Arény určuje prostor, v němž se jednotliví (druhově, strukturálně, funkčně či formálně podobní) aktéři střetávají. Aktéři uvnitř arén navazují kontakty a udržují vazby různých forem s aktéry jiných arén.

Aréna a aktéři

Základní arénou je katastrální území čtyř obcí, na kterých se muniční sklad ve Vrběticích nachází. Jedná se o katastry obcí: Bohuslavice nad Vlání, Haluzice, Lipová a Vlachovice. Všechny tyto obce leží ve Zlínském kraji (dále jen „ZK“), jihovýchodně od Zlína. Vrbědice jsou část obce Vlachovice. [28] Vzhledem ke shodným názvům některých obcí na území ČR,

jsou v tabulce č. 1 každé obci přiřazeny číselné kódy podle *číselníku obcí* [7]. Označení obcí kódy bude použito i u jiných dále zmíněných obcí, aby bylo zřejmé, o jakou obec se jedná. V tabulce č. 1 je také uveden počet obyvatel a katastrální výměra jednotlivých obcí.

Tabulka 1: Dotčené obce v okolí muničního skladu ve Vrbětčích

kód obce	obec	počet obyvatel v roce 2015	kat. výměra v ha
557102	Bohuslavice nad Vlčí	369	686
585238	Haluzice	84	408
586871	Lipová	365	1 148
585955	Vlachovice	1 484	2 239

Zdroj: vlastní zpracování podle [7], [8].

Z tabulky č. 1 vyplývá, že největší katastrální území a počet obyvatel mají Vlachovice. Naopak nejmenší katastrální území a počet obyvatel mají Haluzice. Muniční sklad ve Vrbětčích rozkládající se na katastrech obcí uvedených v tabulce č. 1 má délku cca 10 km. V areálu se nachází přes 50 objektů. Velikost objektů je různá od 500m² do 1000m². Ve 27 skladech byla uložena munice o hmotnosti více než 1000 tun zalaborované výbušniny¹, přičemž celkově se ve skladech nachází skoro 7000 tun materiálu hlavně soukromých firem. [28] Kde je původ tak velikého množství munice a vojenského materiálu? Proč je nyní vojenský materiál v rukou soukromých firem?

Před více než 25 lety byla velikost armády desetkrát větší, než je tomu dnes. Mnohé prameny uvádí, že při přepočtu na populaci jsme měli druhou či třetí největší armádu na světě. [73] Velikosti armády odpovídalo množství výstroje, výzbroje a techniky. [45] Navíc existoval v Československé socialistické republice systém záložních skladů. V záložních skladech se skladovala technika ještě asi 40 let po opuštění aktivní služby. Množství vybavení a techniky dále odrážel fakt, že Československá socialistická republika byla v 70. letech významným výrobcem a exportérem obrněné techniky. Ve světovém žebříčku byla na třetím místě. [73]

Zásoby vojenského materiálu po Československé armádě byly z části zlikvidovány a rozprodány do zahraničí. Zbylou část převážně skoupily soukromé firmy obchodující se zbrojním materiálem. Tyto firmy si pronajaly část nepotřebných vojenských skladů, kde materiál uskladňují. Předmětem obchodní činnosti zbrojařských firem není jen vyřazený vojenský materiál po Československé armádě, ale i vyřazený materiál z jiných států. Odkoupený vojenský materiál poté firmy prodávají hlavně do zemí třetího světa. [73] Celkem je v ČR dvanáct muničních skladů, z nichž sedm je stále využíváno Armádou ČR (dále jen

¹ Zalaborovaná výbušnina: množství výbušniny obsažené v municích.

„AČR“). Jedná se o sklady v Týništi nad Orlicí (576859), Čermné nad Orlicí (576191), Travčicích (565741), Hostašovicích (568511), Dobroníně (587028), Mladkově (580651) a Novém Plese (574295). Ve všech skladech, které používá AČR, platí velmi přísná pravidla založená na standardech Severoatlantické organizace. [7], [44]

Muniční sklad ve Vrběticích původně desítky let využívala také AČR. V roce 2006 byl sklad prohlášen za nepotřebný a v roce 2012 byl převeden do majetku Vojenskému technickému ústavu, s. p. (dále jen „VTÚ“), který spadá pod Ministerstvo obrany. VTÚ sklad pronajal pěti soukromým firmám, které se obchodem s vojenským materiálem zabývají. Jedná se o firmy Excalibur Army, s.r.o.; Imex Group, s.r.o.; STV Group, a.s.; Real Trade, a.s.; Bochemii, a.s. [28]

Tyto firmy lze rozdělit podle vlastnictví zbrojní licence a podle typu obchodní společnosti. Zbrojní licenci mají všechny firmy vyjma Bochemie, a.s. Podle typu obchodní společnosti se firmy dělí na akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným. Firmy se liší i velikostí základního kapitálu a předmětem jejich obchodní činnosti. Výše základního kapitálu pro jednotlivé společnosti, rok založení a předmět činností jednotlivých firem je uveden v tabulce č. 2.

Tabulka 2: Firmy působící v muničním skladu ve Vrběticích

obchodní společnost	rok založení	základní kapitál v mil. Kč	předmět činnosti
Bochemie, a.s.	2012	2,00	recyklace starého raketového paliva
Real Trade, a.s.	1998	5,00	národní, mezinárodní obchod s vojenským materiálem
STV Group, a.s.	2000	5,00	mezinárodní obchod s vojenským materiálem, výroba a prodej průmyslových trhavin, ekologická likvidaci munice
Excalibur Army, s.r.o.	1995	0,52	prodej vojenské techniky, nákladních vozů a náhradních dílů, obchod s vojenským výstrojním materiálem a likvidací nebezpečných odpadů
Imex Group, s.r.o.	1999	1,20	mezinárodní obchod s vojenským materiálem

Zdroj: vlastní zpracování podle [5], [72].

Firma Bochemie, a.s., se liší od ostatních společností. Jako jediná nespadá do *Asociace obranného průmyslu* [5], protože se nezabývá obchodem s vojenským materiálem, nýbrž má v areálu muničního skladu recyklační závod na zpracování starého raketového paliva.

Z tabulky č. 1 dále vyplývá, že nejnižší výši základního kapitálu má firma Excalibur Army, s.r.o. Naopak nejvyšší základní kapitál mají firmy STV Group, a.s., a Real Trade, a.s.

Podle § 30 z. č. 90/2012 Sb., *o obchodních společnostech a družstvech*, základní kapitál tvoří souhrn všech vkladů. Základní kapitál u společnosti s ručením omezeným představuje peněžní vyjádření peněžitých i nepeněžitých vkladů společníků do společnosti a podle nového z. č. 90/2012 Sb., *o obchodních společnostech a družstvech*, je pouze 1 Kč. V případě akciové společnosti základní kapitál musí mít minimální výši 2 mil. Kč a je definovaný jmenovitou či účetní hodnotou akcie. Podle § 132 z. č. 90/2012 Sb., *o obchodních společnostech a družstvech*, u společnosti s ručením omezeným ručí společníci za závazky společnosti společně a nerozdílně do výše svého neplaceného vkladu. Zároveň oba typy kapitálových společností ručí za své závazky celým svým majetkem.

Zákon č. 90/2012 Sb., *o obchodních společnostech a družstvech*, definuje u každého typu obchodní společnosti její orgány. Pro společnost s ručením omezeným jsou dle dílu 3 z. č. 90/2012 Sb., *o obchodních společnostech a družstvech*, orgány společnosti valná hromada, jednatelé a dozorčí rada. Valná hromada je nevyšší orgán společnosti, kde všichni společníci jsou členové valné hromady. Jednatelé jsou statutárním orgánem společnosti, kterému přísluší obchodní vedení společnosti. Dozorčí rada je nepovinný orgán. Pokud společnost zřídí dozorčí radu, tak jejím úkolem je vykonávat dohled nad činností jednatelů a kontrola účetní dokumentace.

U akciové společnosti se rozlišují dva systémy vnitřní struktury společnosti. Paragraf 396 z. č. 90/2012 Sb., *o obchodních společnostech a družstvech*, rozlišuje dualistický a monistický systém vnitřní struktury. U dualistického systému jsou orgány společnosti valná hromada upravena v oddíle 2 z. č. 90/2012 Sb., *o obchodních společnostech a družstvech*. Valná hromada je nejvyšší orgán akciové společnosti, prostřednictvím kterého akcionáři vykonávají své právo podílet se na řízení společnosti. Oddíl 3 z. č. 90/2012 Sb., *o obchodních společnostech a družstvech*, se věnuje představenstvu a dozorčí radě. Představenstvo je statutárním orgánem společnosti s právem obchodního vedení společnosti. Dozorčí rada vykonává dohled nad působností představenstva a nad činností společnosti. U monistického systému jsou orgány společnosti valná hromada, správní rada a statutární ředitel. Správní rada a statutární ředitel jsou upraveny v oddíle 4 z. č. 90/2012 Sb., *o obchodních společnostech a družstvech*. Správní rada dohlíží na výkon společnosti. Statutární ředitel zajišťuje obchodní vedení společnosti.

Akciová společnost je složitější typ obchodní společnosti vyžadující na svém chodu zapojení většího počtu osob. Založení akciové společnosti je znatelně nákladnější a vytváří dojem většího objemu finančních zdrojů uvnitř společnosti. Typ obchodní společnosti bude podstatný pro další výklad.

Vzhledem k charakteru uskladněného materiálu v muničním skladu ve Vrběticích se na zajištění bezpečnosti měli podílet aktéři na různých úrovních. Tito aktéři mají odlišný vztah ke skladu, rozdílnou míru moci a kompetence. Po prvním výbuchu skladu č. 16 se k aktérům, kteří měli zajistit bezpečnost, připojili i další aktéři, kteří byli mimořádnou událostí přímo postiženi nebo řešili, či v době vzniku této práce stále řeší, mimořádnou událost a odstraňování jejích následků. Obrázek č. 1 definuje aktéry se vztahem k muničnímu skladu ve Vrběticích.

Obrázek 1: Aktéři mimořádné události

veřejný sektor				soukromý sektor			
stát	centrální úroveň	z. č. upravující existenci instituce	instituce	podřízené subjekty	firmy	z. č. upravující existenci právnické osoby/fyzické osoby	právnícká osoba/fyzická osoba
		1/1993	0 Poslanecká sněmovna ČR 1A vláda ČR 1B prezident ČR				89/2012
2/1969	2 Ministerstvo vnitra ČR	3 IZS 3A HZS ČR 3B PČR		24 Excalibur Army, s.r.o.			
	4 Ministerstvo obrany ČR	5 AČR 6 VP 7 VTÚ					
	8 Ministerstvo životního prostředí ČR	9 Česká inspekce životního prostředí					
	10 Ministerstvo spravedlnosti ČR	11 státní zastupitelství					
	12 Český báňský úřad						
regionální úroveň	320/2015	3 AA HZS ZK	3AAA JPO ZK	domácnosti	2/1993	28 občané dotčených obcí ³⁾	
	129/2000	13 Krajský úřad ZK	14 hejtman ZK				
	128/2000	15-18 obecní úřad ¹⁾	19-22 starostové ²⁾				

Legenda

IZS – Integrovaný záchranný systém, HZS ČR – Hasičský záchranný sbor ČR, PČR – Policie ČR

AČR – Armáda ČR, VP – Vojenská policie, VTÚ – Vojenský technický ústav, s.p.

HZS ZK – Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje, JPO ZK – Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí Zlínského kraje

¹⁾ Obecní úřad v Bohuslavicích nad Vlárí, Haluzicích, Lipové a Vlachovicích.

²⁾ Starostové obcí Vlachovice, Lipové, Haluzic, Bohuslavic nad Vlárí.

³⁾ Celkem výbuchy postihly 2086 obyvatel.

Zdroj: vlastní zpracování podle [13].

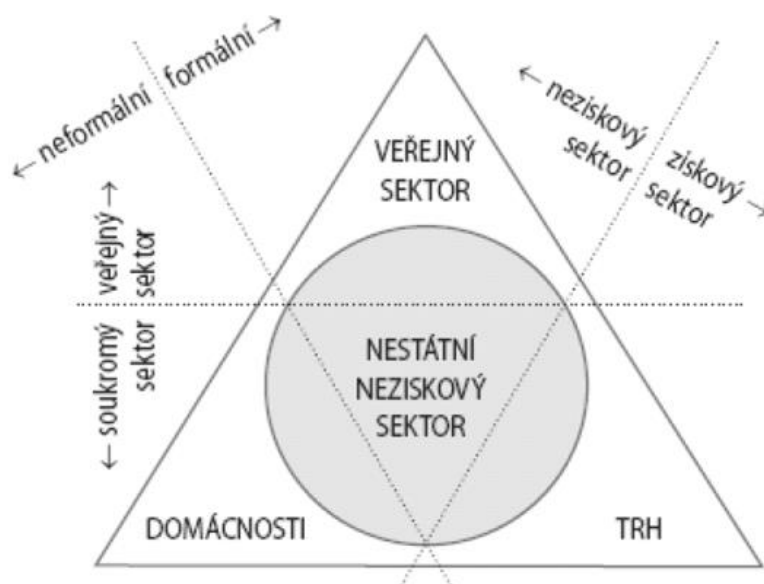
Obrázek č. 1 specifikuje 28 aktérů vztahující se k muničnímu skladu ve Vrběticích. Aktéři jsou očíslováni a rozděleni do dvou sektorů. Sektoru veřejného a sektoru soukromého. Veřejný sektor se dále dělí na centrální a regionální úroveň. Soukromý sektor je rozdělen na

firmy a domácnosti. Každý sektor je charakteristický svými aktéry spadajícími do příslušné kategorie a zákony upravující jejich existenci. U veřejného sektoru jsou ještě navíc specifikovány podřízené subjekty dané instituce.

Jak vyplývá z obrázku č. 1, pro analýzu je klíčových sedm zákonů upravujících existenci subjektů. Jedná se o tyto zákony:

- z. č. 1/1993 Sb., *Ústava České republiky*, ve znění pozdějších předpisů;
- z. č. 2/1993 Sb., *Listina základních práv a svobod*, ve znění pozdějších doplňků;
- z. č. 2/1969 Sb., *o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky*, ve znění pozdějších předpisů;
- z. č. 89/2002 Sb., *občanský zákoník*, ve znění pozdějších předpisů;
- z. č. 320/2015 Sb., *o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů*, ve znění pozdějších předpisů;
- z. č. 129/2000 Sb., *o krajích*, ve znění pozdějších předpisů;
- z. č. 128/2000 Sb. *o obcích*, ve znění pozdějších předpisů.

Aktéry vztahující se k muničnímu skladu ve Vrběticích lze podle obrázku č. 1. také rozdělit do tří skupin podle *Pestoffova modelu národního hospodářství* [33]. Model znázorňuje obrázek č. 2.

Obrázek 2: Pestoffův model národního hospodářství

Zdroj: převzato z [33].

Pestoffův model národní hospodářství se člení na:

- soukromý sektor/veřejný sektor;
- formální/neformální sektor;
- ziskový/neziskový sektor.

V modelu dochází vždy ke kombinaci tří sektorů u jedné skupiny. Každá skupina tvoří vrchol trojúhelníku. Aktéři uvedeni v obrázku č. 1 lze rozdělit do tří skupin podle *Pestoffova modelu* následovně:

- stát – veřejný, formální, neziskový sektor;
- firmy – soukromý, formální, ziskový sektor;
- domácnosti – soukromý, neformální, neziskový sektor.

První skupinu, stát, tvoří vláda, ústřední orgány státní správy, v jejichž čele je člen vlády, orgány územní samosprávy a organizační složky státu. Stát reprezentují aktéři s číslem 0-22. Principy fungování a vzájemná provázanost aktérů z první skupiny bude podrobněji vysvětlena po představení skupin podle *Pestoffova modelu*.

Druhou skupinu charakterizují firmy, dělicí se na akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným. Celkem je firem pět a jsou jim přiřazena čísla 23-27. Třetí skupinu reprezentují občané/domácnosti s číslem 28. V okolí muničního skladu ve Vrbeticích podle *GIS portálu IZS* [13] žije 2074 obyvatel. Věková skladba dotčených obyvatel:

- 0-14 let – 293 obyvatel, což tvoří 14 %;
- 15-64 let – 1423 obyvatel, což tvoří 69 %;
- Ve věku 65+ je 350 obyvatel, což tvoří 17 %.

Většinu obyvatel tvoří generace v produktivním věku dojíždějící každý den v týdnu do svých zaměstnání. Nesmí se ale opomínat na postproduktivní generaci, která má ještě v živé paměti hrůzy 2. světové války a okupace československého území vojsky Varšavské smlouvy. Proto na ně všechny mimořádné události působí intenzivněji, zvláště pak pokud jde o výbuchy.

Žádný člen ze zmíněných skupin primárně neměl/nemá zájem, aby došlo k jakékoli mimořádné události dotýkající se jejich subjektů. Čísla určující aktéra jsou vždy uvedena za příslušnými subjekty. Po rozdělení aktérů do skupin je nejprve nutné si ve zkratce vysvětlit principy fungování integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“) a jeho aktéry.

Nezbytné je si také definovat orgány krizového řízení podstatné pro další analýzu krizového managementu. U dále citované legislativy ve všech kapitolách se vždy vychází ze znění pozdějších předpisů.

Integrovaný záchranný systém (aktér č. 3), byl nejvýznamnějším aktérem při řešení události ve Vrběticích. Dokument HZS ČR [14] uvádí, že: *„IZS je součástí systému pro zajištění vnitřní bezpečnosti státu.“* Zajišťuje naplňování čl. 2 ústavního z. č. 110/1998 Sb., *o bezpečnosti České republiky*, protože poskytuje pomoc při ohrožení zdraví nebo života. IZS vznikl s přijetím z. č. 239/2000Sb., *o integrovaném záchranném systému* a o změně některých zákonů, dříve tento pojem nebyl používán. Účelem vzniku IZS bylo zajištění koordinovaného postupu složek IZS při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací během mimořádných událostí. [14] Mimořádnou událost, záchranné a likvidační práce charakterizuje § 2. z. č. 239/2000Sb., *o integrovaném záchranném systému* a o změně některých zákonů, takto:

- *„mimořádná událost je škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací;*
- *záchranné práce jsou činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin;*
- *likvidační práce jsou činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí.“*

IZS se skládá ze základní složky a ostatních složek. Spolupráce základních případně i ostatních složek existovala vždy, ale vzhledem k odlišnosti pracovních náplní a kompetencí bylo nutné zkoordinovat jejich společné procesy. [14] IZS je aktivován podle § 3 z. č. 239/2000 Sb., *o integrovaném záchranném systému* a o změně některých zákonů, v případě potřeby provádění záchranných a likvidačních prací současně dvěma či více složkami. Zařazením složek do IZS na základě § 4 z. č. 239/2000 Sb., *o integrovaném záchranném systému* a o změně některých zákonů, zařazené složky neztrácí své postavení a úkoly stanovené jimi příslušnými zákony. Aby byla zajištěna nepřetržitá pohotovost základních složek, mají své síly a prostředky rozmístěny rovnoměrně po celém území republiky. Paragraf 4 z. č. 239/2000 Sb., *o integrovaném záchranném systému* a o změně některých zákonů, vymezuje také základní a ostatní složky IZS. Do základních složek patří Hasičský záchranný sbor ČR (aktér č. 3A), jednotky požární ochrany zařazené do plošného

pokrytí kraje, Policie ČR (aktér č. 3B), Záchraná zdravotnická služba. Ostatními složkami jsou: „... vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím.“

Zařazování ostatních složek do IZS provádí hasičský záchranný sbor kraje, který zahrne vybrané subjekty do poplachového plánu kraje na základě uzavření dohody o poskytnutí plánované pomoci na vyžádání. V poplachovém plánu kraje je uvedeno spojení na základní a ostatní složky IZS, způsob jejich povolávání a vyrozumění, přehled sil a prostředků ostatních složek IZS. [14]

Je-li potřeba ústřední koordinace záchranných a likvidačních prací Generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru použije se ústřední poplachový plán, který obsahuje spojení na základní a ostatní složky IZS, přehled sil a prostředků základních a ostatních složek IZS a operativní dokumentaci. [67] Poplachové plány jsou uloženy na příslušných operačních a informačních střediskách krajů zajišťujících obsluhu linky tísňového volání 112. Na základě poplachového plánu povolává informační operační středisko na žádost velitele zásahu ostatní složky IZS na místo mimořádné události. [14]

Paragraf 3 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., *o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému*, definuje koordinaci zasahujících složek velitelem zásahu. Součástí pravomocí velitele zásahu nebo operačního informačního střediska dle § 13 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., *o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému*, je vyhlásit odpovídající stupeň poplachu při prvotním povolání složek na místo zásahu. Paragraf 20 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., *o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému*, říká, že: „Stupeň poplachu předurčuje potřebu sil a prostředků pro záchranné a likvidační práce v závislosti na rozsahu a druhu mimořádné události a také na úrovni koordinace složek při společném zásahu.“ Rozlišují se čtyři stupně poplachu. Čtvrtý, zvláštní stupeň, je stupeň nejvyšší. Podmínky vyhlášení jednotlivých stupňů poplachu jsou podrobněji uvedeny v paragrafech 21 až 24 ve vyhlášce Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., *o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému* a zobrazeny v tabulce č. 3.

Tabulka 3: Stupně požárního poplachu a jejich charakteristiky

stupeň	mimořádná událost ohrožuje	záchranné a likvidační práce provádí	koordinace složek
I.	jednotlivé osoby; jednotlivý objekt nebo jeho část; jednotlivé dopravní prostředky; plochu území do 500 m ²	základní složky	není nutná
II.	nejvíce 100 osob; více jak jeden objekt se složitými podmínkami pro zásah; jednotlivé prostředky hromadné dopravy osob; cenný chov zvířat; plochu území do 10 000 m ²	základní a ostatní složky z kraje, kde mimořádná událost probíhá nebo v případě, kdy je nutná nepřetržitá koordinace složek velitelem zásahu	velitelem zásahu
III.	od 100 do 1000 osob; část obce nebo areálu podniku; soustavy železniční dopravy; několik chovů hospodářských zvířat; plochu území do 1 km ² ; povodí řek; produktovody; hromadné silniční nebo letecké havárie	základní a ostatní složky z kraje, kde mimořádná událost probíhá nebo v případě, kdy je nutné nepřetržitě koordinovat složky velitelem zásahu za pomoci štábu	velitelem zásahu za pomoci jeho štábu a místo zásahu nutno rozdělit na sektory a úseky
zvláštní	více jak 1000 osob; celé obce; plochu území nad 1 km ²	základní a ostatní složky včetně sil a prostředků z jiných krajů, případně zahraniční pomoc	podle potřeby taktická velitelem zásahu za pomoci jeho štábu a místo zásahu nutno rozdělit na sektory a úseky), nebo koordinace na strategické úrovni

Zdroj: vlastní zpracování podle [49].

Pro třetí a zvláštní stupeň poplachu podle § 25 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., *o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému*, hasičský záchranný sbor kraje zpracovává pro řešení mimořádné události havarijní plán kraje. Podle § 26 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., *o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému*, se pro jaderná zařízení nebo pracoviště IV. kategorie dle z. č. 18/1997 Sb., *o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření a o změně a doplnění některých zákonů* a pro objekty a zařízení, u kterých je možnost vzniku závažné havárie způsobené nebezpečnými chemickými látkami a přípravky, dle z. č. 59/2006 Sb., *o prevenci závažných havárií*, se zpracovává vnější havarijní plán. Jedná se o plán k provádění záchranných a likvidačních prací v okolí zdroje nebezpečí. Provozovatelé těchto rizikových objektů navíc zpracovávají vnitřní havarijní plány pro zajištění vlastní havarijní připravenosti. [68]

Roudný v kapitole *Integrovaný záchranný systém* [42] v knize *Management bezpečnosti* rozděluje způsob řízení záchranných a likvidačních prací podle druhu, rozsahu mimořádné události a počtu zasahujících složek do tří úrovní. Úrovně koordinace jsou:

- taktická;
- operační;
- strategická.

Taktická úroveň koordinace probíhá v místě zásahu. V místě zásahu zodpovídá za veškerou činnost velitel zásahu. Většinou je velitelem zásahu velitel jednotky požární ochrany, který koordinuje činnosti zasahujících složek při záchranných a likvidačních pracích. Velitel zásahu může zřídit štáb velitele zásahu jako svůj výkonný orgán. Podrobněji je koordinace složek na taktické úrovni a pravomoci velitele zásahu uvedena v paragrafech 3 až 5 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., *o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému*. Velitel zásahu je definován i v § 19 z. č. 239/2000 Sb., *o integrovaném záchranném systému* a o změně některých zákonů.

Operační úroveň koordinace se odehrává v operačních střediscích základních složek IZS, přičemž operační střediska Hasičského záchranného sboru (dále jen „HZS ČR“) jsou současně operačními a informačními středisky IZS. Operační a informační střediska jsou zřízena na úrovni krajů i na Ministerstvu vnitra, kde je operační informační středisko Generálního ředitelství HZS ČR mající mezi středisky koordinační roli a současně zabezpečuje úkoly mezinárodního charakteru.

Strategická úroveň koordinace spočívá v přímé angažovanosti starosty obce s rozšířenou působností, hejtmana kraje nebo Ministerstva vnitra do činností koordinujících záchranné a likvidační práce, pokud jsou požádáni velitelem zásahu. Je-li mimořádná událost podle poplachového plánu IZS klasifikována nejvyšším stupněm poplachu, je zapojení hejtmana kraje a ministerstva vnitra automatické. Podrobněji je koordinace složek na operační úrovni zpracována v § 6 a koordinace na strategické úrovni v paragrafech 7 až 10 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., *o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému*.

IZS se používá i v případech, kdy je na území zasaženého mimořádnou událostí vyhlášen krizový stav. Krizové stavy upravuje více zákonů. Česká legislativa rozlišuje tyto krizové stavy:

- stav nebezpečí dle § 3 z. č. 240/2000 Sb., *o krizovém zřízení* a o změně některých zákonů;
- nouzový stav dle čl. 5 a 6 ústavního z. č. 110/1998 Sb., *o bezpečnosti České republiky*;
- stav ohrožení státu dle čl. 7 ústavního z. č. 110/1998 Sb., *o bezpečnosti České republiky*;
- válečný stav dle čl. 43 ústavního z. č. 1/1993 Sb., *Ústava České republiky*.

Pro další výklad je podstatný stav nebezpečí a nouzový stav. Stav ohrožení státu a válečný stav se týkají vnější bezpečnosti.

Stav nebezpečí na základě § 3 z. č. 240/2000 Sb., *o krizovém zřízení* a o změně některých zákonů, vyhláší hejtman kraje pro celé území kraje nebo jeho část na nezbytně nutnou dobu, nejdéle však na 30 dní. Po souhlasu vlády může hejtman stav nebezpečí prodloužit. Stav nebezpečí se vyhláší: „... jsou-li v případě živelné pohromy, ekologické nebo průmyslové havárie, nehody nebo jiného nebezpečí ohroženy životy, zdraví, majetek, životní prostředí nebo vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek, pokud nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu, a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů a složek integrovaného záchranného systému.“

Nouzový stav vyhláší vláda dle čl. 6 ústavního z. č. 110/1998 Sb., *o bezpečnosti České republiky*, nejdéle na 30 dnů. Po souhlasu Poslanecké sněmovny může být nouzový stav prodloužen. Nouzový stav se vyhláší na omezené nebo celé území státu. Podle čl. 5 ústavního z. č. 110/1998 Sb., *o bezpečnosti České republiky*, se nouzový stav vyhláší v případě: „... živelných pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost.“

Paragraf 4 z. č. 239/2000 Sb., *o integrovaném záchranném systému* a o změně některých zákonů, říká, že při krizových stavech do ostatních složek patří také poskytovatelé akutní lůžkové péče, kteří mají zřízen urgentní příjem. Pokud je vyhlášen stav nebezpečí složky IZS se řídí pokyny toho, kdo stav vyhlásil. Při ostatních krizových stavech se složky IZS řídí pokyny Ministerstva vnitra.

Pro další rozbor je potřeba zmínit orgány krizového řízení, bezpečnostní rady a krizové štáby. Orgány krizového řízení podle § 2 z. č. 240/2000 Sb., *o krizovém zřízení* a o změně některých zákonů, se zabývají: „...*analýzou a vyhodnocením bezpečnostních rizik a plánováním, organizováním, realizací a kontrolou činností prováděných v souvislosti s přípravou na krizové situace a jejich řešením, nebo ochranou kritické infrastruktury.*“ Mezi orgány krizového řízení podstatné pro další analýzu se řadí:

- vláda;
- ministerstva a jiné ústřední správní úřady;
- orgány kraje a další orgány s působností na území kraje;
- orgány obce s rozšířenou působností;
- orgány obce.

Specifické činnosti jednotlivých orgánů jsou uvedeny v hlavě II Orgány krizového řízení v z. č. 240/2000 Sb., *o krizovém zřízení* a o změně některých zákonů. Bezpečnostní rada státu je stálým pracovním orgánem vlády, který se zabývá koordinací a vyhodnocováním problematiky bezpečnosti. Bezpečnostní rada státu připravuje vládě návrhy na zajištění bezpečnosti ČR. [27]

Jestliže nastane nějaká krizová situace nebo mimořádná událost, při které je vyhlášen krizový stav kromě stavu válečného, pracovním orgánem vlády je také Ústřední krizový štáb. Bezpečnostní radu zřizuje také kraj a obec s rozšířenou působností jako poradní orgán zřizovatele pro posouzení stavu zabezpečení a pro přípravu na mimořádné události a krizové situace. Na úrovni obce se bezpečnostní rada nezřizuje. Pro řešení krizových situací jsou pracovním orgánem kraje a obcí s rozšířenou působností krizové štáby. Krizový štáb je svolán i v případě, pokud je to nezbytné pro řešení mimořádné události. Členové krizového štábu jsou členové bezpečnostní rady a další odborníci vybraní podle konkrétní situace. [43]

Nejdůležitější předpisy zabývající se regulací aktérů IZS jsou z. č. 239/2000 Sb., *o integrovaném záchranném systému* a o změně některých zákonů a vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., *o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému*. Zákon č. 239/2000 Sb., *o integrovaném záchranném systému* a o změně některých zákonů, obsahuje základní ustanovení, kde je vymezen předmět úpravy a základní pojmy. V dalších hlavách jsou definovány složky a použití IZS; postavení a úkoly státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací; organizace záchranných a likvidačních prací v místě

zásahu; práva a povinnosti právnických a fyzických osob při mimořádných událostech a výjimky; kontroly, pokuty, náhrada a finanční zabezpečení; ustanovení společná a závěrečná.

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., *o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému*, specifikuje zásady koordinace složek IZS při společném zásahu; zásady spolupráce operačních středisek základních složek; úkoly operačních a informačních středisek, obsah dokumentace IZS a způsob zpracování dokumentace a podrobností o stupních poplachů poplachového plánu; zásady a způsob zpracování, schvalování a používání havarijního plánu kraje a vnějšího havarijního plánu; zásady způsobu krizové komunikace a spojení v IZS. Nedílnou součástí právního předpisu jsou závěrečná ustanovení

Další aktéři vztahující se k muničnímu skladu ve Vrběticích vycházejí z vlastnických a nájemních vztahů, ze vztahu nadřízenosti a podřízenosti a ze zákonů. Pokud někdo nabízí pronájem muničních skladů, očekává se, že areál provozuje v souladu se všemi právními předpisy. Na základě uzavření smlouvy o pronájmu informuje pronajímatel Hasičský záchranný sbor kraje o charakteru uskladněného materiálu. Po obdržení informace o vlastnostech uskladněného materiálu příslušný hasičský záchranný sbor kraje zahrne objekt do havarijního plánu kraje na základě § 24 z. č. 239/2000 Sb., *o integrovaném záchranném systému* a o změně některých zákonů a § 25 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., *o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému*. Ve Vrběticích podává informaci (aktéru č. 3AA) Hasičskému záchrannému sboru Zlínského kraje (dále jen „HZS ZK“) správce a nájemce areálu VTÚ (aktér č. 7), který soukromým společností (aktérům č. 23-27) pronajal sklady v areálu.

Na základě § 11 z. č. 239/2000 Sb., *o integrovaném záchranném systému* a o změně některých zákonů, havarijní plán kraje schvaluje hejtman ZK (aktér č. 14). Paragraf 25 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., *o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému*, specifikuje další podrobnosti týkající se havarijního plánu kraje. Po schválení je plán uložen na Krajském úřadě ZK (aktér č. 13) jako součást krizového plánu kraje pro jednání bezpečnostní rady kraje a krizového štábu. Současně jedno vyhotovení je uloženo na operačním informačním středisku ZK. Po zpracování havarijního plánu ZK HZS ZK (aktér č. 3AAA) předává výpis z havarijního plánu složkám IZS (aktéru č. 3), správním úřadům a obcím (aktéru č. 15-18), které plní úkoly z příslušného havarijního plánu ZK. Na základě výpisu z havarijního plánu odpovědné složky rozpracují své činnosti

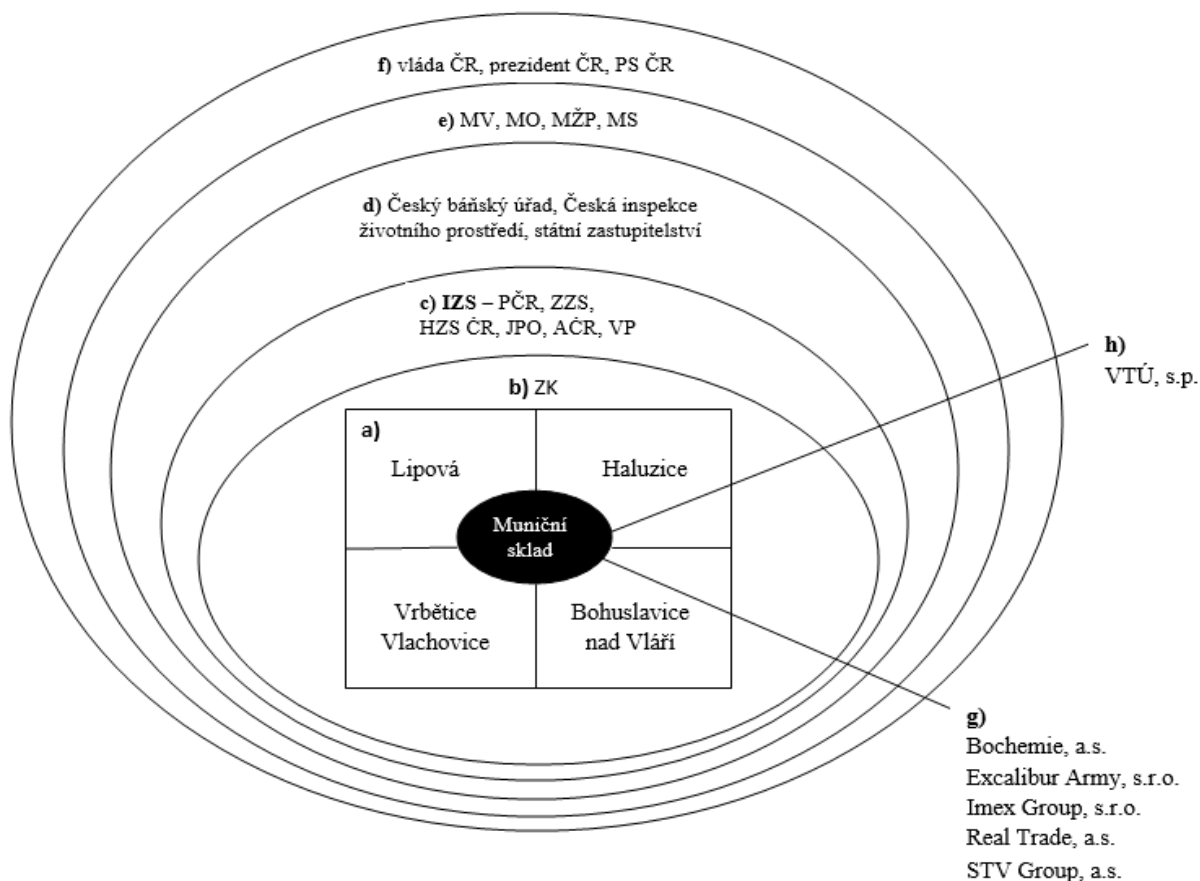
pro případ vzniku mimořádné události. Dobře zpracovaný havarijní plán kraje je důležitý pro (aktéra č. 3AAA) jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí ZK (dále jen „JPO“), aby měly dostatečné informace při ohlášení požáru v areálu muničních skladů ve Vrběticích.

IZS (aktér č. 3) spadá pod Ministerstvo vnitra (aktéra č. 2). Podřízená Ministerstvu vnitra je i (aktér č. 3B) Policie ČR (dále jen „PČR“) a HZS ČR (aktér č. 3A). Pod Ministerstvo obrany (aktéra č. 4) spadá VTÚ (aktér č. 7), AČR (aktér č. 5) a Vojenská policie ČR (aktér č. 6). Za zajištění funkčnosti celého bezpečnostního systému je zodpovědná vláda ČR (aktér č. 1A).

Do aktérů je nutné zahrnout také státní zastupitelství (aktéra č. 11), které zastupuje stát při ochraně veřejného zájmu. Státní zastupitelství je podřízené Ministerstvu spravedlnosti (aktéru č. 10).

V muničních skladech je prováděna prevence vzniku mimořádných událostí prostřednictvím státních kontrol. Kontrolu měly vykonávat PČR (aktér č. 3B), Český báňský úřad (aktér č. 13), orgány integrované inspekce, které koordinuje Ministerstvo životního prostředí (aktér č. 8) a Česká inspekce životního prostředí (aktér č. 9). Kontroly ve skladech jsou upraveny v legislativě. Moc zákonodárná přísluší Parlamentu ČR, kam spadá i Poslanecká sněmovna ČR (aktér č. 0). Všechny zákony musí být po schvalovacím procesu podepsány prezidentem ČR (aktérem č. 1B). Specifika kontrol a jejich legislativa jsou podrobněji rozebrány v kapitole 1.3 Agendy.

Aktéři z jednotlivých skupin jsou vzájemně provázáni prostřednictvím agend, které jsou jim určeny na základě zákonů. Provázanost aktérů a hierarchické uspořádání jednotlivých aktérů je uvedeno v obrázku č. 3.

Legenda

ZK – Zlínský kraj, VTÚ, s.p – Vojenský technický ústav, s.p.

IZS – Integrovaný záchranný systém, PČR – Policie ČR, ZZS – Zdravotnická záchranná služba, HZS ČR – Hasičský záchranný sbor, JPO – jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje, AČR – Armáda ČR, VP – Vojenská policie ČR

MV – Ministerstvo vnitra ČR, MO – Ministerstvo obrany ČR, MŽP – Ministerstvo životního prostředí, MS – Ministerstvo spravedlnosti ČR

PS – Poslanecká sněmovna ČR

Obrázek 3: Vztahy mezi aktéry v muničním skladě ve Vrbovecích

Zdroj: vlastní zpracování.

Střed obrázku č. 3 tvoří muniční sklad ve Vrbovecích s dotčenými obcemi. U skladu jsou vyznačeny nájemními vztahy firmy pod písm. g) a pronajímatel VTÚ. Od středu se postupuje z regionální úrovně až na úroveň centrální na principu podřízenosti. Vše zastřešuje vláda ČR jako hlavní orgán odpovědný za bezpečnost, prezident ČR a Poslanecká sněmovna ČR. Jednotlivé úrovně jsou označeny písmeny, se kterými se pracuje u analýzy výbuchů, aby bylo zřejmé, který aktér do jaké kategorie spadá. Aktéři jednotlivých úrovní jsou:

- úroveň a): tvoří dotčené obce v okolí muničního skladu ve Vrbovecích (aktéři č. 15-18);
- úroveň b): ZK a jeho orgány (aktéři č. 13-14);

- úroveň c): IZS a jeho složky (aktéři č. 3, 3A, 3AA, 3AAA, 3B; 5, 6);
- úroveň d): Český báňský úřad, Česká inspekce životního prostředí a státní zastupitelství (aktéři č. 12, 9, 11);
- úroveň e): ministerstva se vztahem k Vrběticím (aktéři č. 2, 4, 8, 10);
- úroveň f): vláda ČR, prezident ČR a Poslanecká sněmovna ČR (aktéři č. 1A, 0, 1B);
- úroveň g): společnosti skladující svůj materiál v muničním skladu ve Vrběticích (aktéři č. 23-27);
- úroveň h) správce a pronajímatel areálu (aktér č. 7).

Aktéři mající vztah k muničnímu skladu ve Vrběticích byli již představeni. Tabulka č. 4 uvádí jména nejdůležitějších představitelů aktérů vztahujících se k muničnímu skladu ve Vrběticích. Někteří z nich budou zmíněni v dalším výkladu týkajícího se výbuchů skladu č. 16 a skladu č. 12.

Tabulka 4: Představitelé aktérů vztahující se k muničnímu skladu ve Vrběticích

centrální úroveň		regionální úroveň		firmy	
premiér ČR	B. Sobotka	velitel zásahu	J. Tkadleček	ředitel Bochemie, a.s.	M. Vodička
ministr vnitra	M. Chovanec	hejtman Zlínského kraje	S. Mišák	majitel Imex Group, s.r.o.	P. Bernatík
náměstek ministra vnitra	J. Nováček	starosta Vlachovic	Z. Hověžák	právník Imex Group, s.r.o.	R. Ondruš
ministr obrany	M. Stropnický	starosta Lipové	M. Pala	mluvčí Excalibur Army s.r.o	A. Čírtek
náměstek ministra obrany	T. Kuchta	starostka Haluzic	S. Zvonková		
ministr financí	A. Babiš	starosta Bohuslavic nad Vlárí	F. Machuča		
zástupce náčelníka Generálního štábu AČR	F. Maleninský				
policejní prezident	T. Tuhý				
náměstek policejního prezidenta	M. Vondrášek				
ředitel pyrotechnické služby	M. Dlouhý				
dozorující státní zástupce	L. Foltýn				
HZS ČR - ředitel odboru ochrany obyvatelstva a krizového řízení	D. Miklós				
ředitel VTÚ v době výbuchů	V. Irovský				

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 4 je rozdělena do tří úrovní, na centrální úroveň, regionální úroveň a na firmy. Podle rozdělení aktérů na základě *Pestoffova modelu* [33] se jedná o představitele aktérů první a druhé skupiny, státu a firem. Stát zastupují představitelé z úrovně a) – f), h) a firmy představitelé z úrovně g) vyplývající z obrázku č 3.

Agendy

Agendy jednotlivých aktérů jsou nejdůležitější zákony českého právního řádu, ve znění pozdějších předpisů, které byly platné v době výbuchů a vztahují se ke vzniklé mimořádné události. Jak praví čl. 2 ústavního z. č. 1/1993 Sb., *Ústava ČR*, subjekty veřejného sektoru mohou svoji moc uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, který stanoví zákon. U soukromého sektoru je situace opačná. Soukromý subjekt může činit vše, co mu není zákonem zakázáno, ale zároveň se musí řídit pokyny, které mu zákon ukládá. Nejdůležitější agendy jednotlivých aktérů vztahující se k muničnímu skladu ve Vrběticích jsou uvedeny v tabulce č. 5 a 6, kde jsou aktéři rozděleni podle správní příslušnosti.

Tabulka 5: Agendy správních aktérů v muničním skladu ve Vrběticích

aktér	agenda (regulace aktérů)
vláda ČR	<i>z. č. 1/1993 Sb., Ústava ČR; z. č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR</i>
Ministerstvo vnitra ČR	<i>z. č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR; z. č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně některých zákonů; z. č. 239/2000 Sb., o IZS a o změně některých zákonů</i>
Ministerstvo obrany ČR	<i>z. č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR</i>
Ministerstvo životního prostředí ČR	<i>z. č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými látkami a chemickými přípravky a o změně některých zákonů</i>
Český báňský úřad	<i>z. č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě</i>
IZS	<i>z. č. 239/2000 Sb., o IZS a o změně některých zákonů; vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS</i>
Zlínský kraj	<i>z. č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR; z. č. 239/2000 Sb., o IZS a o změně některých zákonů; vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS</i>
dotčené obce	<i>z. č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR; z. č. 239/2000 Sb., o IZS a o změně některých zákonů; vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS</i>

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka 6: Agendy nesprávních aktérů v muničním skladu ve Vrběticích

aktér	agenda (regulace aktérů)
Vojenský technický ústav s. p.	z. č. 110/1998 Sb., <i>o bezpečnosti ČR</i> ; z. č. 239/2000 Sb., <i>o IZS</i> a změně některých zákonů
právnícké osoby (společnosti s pronajatými sklady v areálu muničního skladu)	z. č. 110/1998 Sb., <i>o bezpečnosti ČR</i> ; z. č. 61/1988 Sb., <i>o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě</i> ; z. č. 59/2006 Sb., <i>o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými látkami a chemickými přípravky a o změně některých zákonů</i> ; z. č. 119/2002 Sb., <i>o střelných zbraních a střelivu</i> a o změně některých zákonů; z. č. 239/2000 Sb., <i>o IZS</i> a o změně některých zákonů
fyzické osoby (dotčení obyvatelé)	z. č. 110/1998 Sb., <i>o bezpečnosti ČR</i> ; z. č. 239/2000 Sb., <i>o IZS</i> a o změně některých zákonů

Zdroj: vlastní zpracování.

Průnik agend společných pro více aktérů představují tři předpisy. Jedná se o ústavní z. č. 110/1998 Sb. *o bezpečnosti České republiky*; z. č. 239/2000 Sb., *o integrovaném záchranném systému* a o změně některých zákonů; o vyhlášku Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., *o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému*. Zákony definují zajišťování bezpečnosti jednotlivými aktéry, plnění úkolů při přípravě na mimořádnou událost a k ochraně obyvatelstva, koordinaci a součinnost jednotlivých složek při provádění záchranných a likvidačních prací.

Zbývá právní úprava zmíněná v tabulce č. 5 a 6 se týká specifických činností aktérů. Zákony se týkají hlavně jejich kontrolní činnosti vůči firmám, které mají pronajaté sklady v areálu muničního skladu. PČR má ve své kompetenci provádění kontrol zabezpečení uskladněné munice na základě z. č. 119/2002 Sb., *o střelných zbraních a střelivu* a o změně některých zákonů, u firem, které jsou držiteli zbrojní licence. Kontroluje se především shoda reálného stavu držené munice se stavem evidenčním, úroveň a způsob zabezpečení uložené munice. Kontrolu munice provádí vždy příslušné Policejní prezidium ČR. Ve Vrběticích kontrole od PČR podléhají všechny společnosti vyjma Bochemie, a.s.

Pokud se firma zabývá výbušninami, provádí u ní kontrolu Český báňský úřad na základě z. č. 61/1988 Sb., *o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě*. Výbušninami se v areálu muničního skladu zabývá pouze recyklační závod Bochemie, a.s. Protože firma Bochemie, a.s., pracuje s výbušninami ve větším rozsahu (10 tun a více zalaborované výbušniny), provádí zde kontrolu také orgány integrované inspekce (např. HZS ČR, orgány státní báňské správy) podle z. č. 59/2006 Sb., *o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými látkami a chemickými přípravky* a o změně některých zákonů. [28]

Původní aktéři, kteří měli zajistit bezpečnost, ale i aktéři, kteří se účastnili/účastní v době vzniku této práce na záchranných a likvidačních pracích jsou již definovaní. Nezbytností je specifikace informačních zdrojů, ze kterých se v práci při provádění analýzy výbuchů ve Vrběticích vycházelo.

1.2 Informační zdroje k analýze výbuchů v muničním skladu ve Vrběticích

Až do prvního výbuchu v říjnu roku 2014 neměla většina obyvatel ČR ponětí o existenci muničního skladu v obci Vrbětice – Vlachovice. Po výbuchu muničního skladu se o sklad začala zajímat média. Muniční sklad se stal středem zájmu a dostal se do podvědomí všech obyvatel ČR. Ohledně výbuchů ve Vrběticích byly napsány v médiích stovky článků. Pro účely mediální analýzy uvedené v následující kapitole jsou ze všech veřejně dostupných zdrojů informací týkajících se výbuchů vybrány pouze některé. Účelem mediální analýzy je zjistit přístup k danému problému z pohledu státu, pronajímatele areálu, obchodních společností uskladňujících v areálu svůj materiál, zasahujících složek IZS, kraje, starostů, občanů okolních obcí a dalších. Proto je pro předmět analýzy zvoleno osm informačních zdrojů, ze kterých se vychází pouze během provedené mediální analýzy. Informační zdroje lze rozdělit do čtyř skupin. První skupina jsou internetové servery. Jedná se o tyto zdroje:

- *Zlínský deník.cz*;
- *Lidovky.cz*;
- *Idnes.cz*;
- *Parlamentní listy*.

Zlínský deník.cz [79] je vybrán, protože je to online varianta regionálního deníku ZK. Přináší mnoho rozhovorů s obyvateli postižené lokality, jejich pocity a postoje. *Lidovky.cz* [24] jsou zvoleny, neboť jsou online podoba Lidových novin. Tyto noviny vycházejí již od roku 1893 a tím jsou i nejstarším deníkem v ČR. *Idnes.cz* [18] je online zástupcem Mladé fronty DNES, která je nejčtenější seriózní deník v ČR. *Parlamentní listy* [32] jsou nezávislý deník. Provádí analýzu nejvýznamnějších televizních, rozhlasových, internetových medií a novin, včetně projevů jednotlivých poslanců na určité téma při schůzích Poslanecké sněmovny.

Druhá skupina je reprezentována pouze jedním zástupcem. Krajské ředitelství policie ZK na svých stránkách založilo rubriku *Přehled policejních činností* [36]. V tomto přehledu jsou zveřejněny klíčové informace o postupu složek IZS a o aktuální situaci v muničním skladu.

Ve třetí skupině jsou dvě výroční zprávy. *Výroční zpráva VTÚ* [75] a *Výroční zpráva ZK* [80]. Na základě těchto zpráv se posuzuje postoj subjektů k dané události. Pro doplnění publikovaných informací z předešlých třech skupin je jako poslední zdroj zvolen místní zpravodaj *Vlachovické listy* [74]. Zpravodaj je určen pro občany Vlachovic a Vrbětic, kde jsou publikovány zprávy o dění v obci. V číslech vydaných po událostech v muničním skladu se vždy v úvodním slově starosta obce Z. Hověžák věnuje událostem ve skladu. Především podává místním obyvatelům informace o postupu sanačních prací. Ve *Vlachovických listech* je také detailně popsán účel vzniku petice a jednotlivé kroky petičního výboru.

Provedení analýzy výbuchů vyžadovalo detailní a velice časově náročné studium těchto zdrojů. V první a druhé skupině zdrojů bylo publikovaných více než 500 článků. Sledované období bylo od 16. 10. 2014 do 1. 4. 2016. Poslední zpráva zveřejněná z těchto dvou skupin byla na stránkách Krajského ředitelství policie ZK dne 30. 3. 2016. Mnohé zprávy v jednotlivých informačních zdrojích byly téměř totožné, vycházejí hlavně ze zveřejněného *Přehledu policejních činností* a dalších mediálních pramenů. U některých zpráv byly zaznamenány rozdíly v interpretaci skutečností, např.: vzdálenost skladu č. 12 od skladu č. 16 některé zdroje uváděly pouze 150 m, jiné přes 1 kilometr atd. Účelem studia všech článků bylo získání skutečností, které v ostatních vybraných zdrojích nebyly uvedeny. Vzhledem k množství prostudovaných článků a jejich kombinací nejsou jednotlivé zprávy z první a druhé skupiny citovány zvlášť a proto jsou na konci každé podkapitoly citovány archivy, ze kterých bylo čerpáno. Citace ke konkrétnímu zdroji jsou uvedeny v případě, pokud se jedná o přímou citaci sdělení poskytnutou dotčenými subjekty. V kapitole 3, Analýzy efektivnosti krizového managementu, se také v případě skutečností týkajících se muničního skladu ve Vrběticích vychází z již známých informací uvedených v kapitole 2 získaných ze zpráv publikovanými zvolenými zdroji.

2 ANALÝZA PRŮBĚHU UDÁLOSTÍ VE VRBĚTICÍCH

Po představení arény, aktérů a jejich agend lze analyzovat výbuch skladu č. 16 a skladu č. 12 ve Vrběticích. Provedená analýza se zaměřuje jak na opatření a činnosti aktérů podílejících se na řešení mimořádné události, tak i na reakce občanů a firem na provedená opatření. Pro úplnost se závěr kapitoly věnuje postojům VTÚ a ZK k událostem ve Vrběticích.

2.1 Výbuch skladu č. 16

Dne 16. 10. 2014 před 10:00 hod. došlo k výbuchu a následnému požáru muničního skladu ve Vrběticích. Jednalo se o objekt č. 16 o rozměrech 50x15m, který měla pronajatý společnost Imex Group, s.r.o., od VTÚ. Společnost v něm skladovala 57 tun munice. Jednalo se o veškeré druhy munice od pěchotní, přes municí do ručních protitankových zbraní, dělostřeleckou municí až po letecké pumy. Požár a následné výbuchy sklad z 80 % zničily.

Na místě zasahovalo několik desítek policistů i 11 JPO jak z řad profesionálů, tak i dobrovolníků. Vzhledem k možnému šíření požáru se museli hasiči z místa stáhnout. Proto nad areálem prováděl průzkum vojenský a policejní vrtulník s termovizí. Díky průzkumu vrtulníky bylo zjištěno, že požárem byl zasažen pouze objekt č. 16 s přilehlým okolím. Ostatní objekty nebyly zasaženy. Z důvodu vysoké teploty v místě, a tím i rizika možného dalšího výbuchu, byl do Vrbětic povolán speciální hasičský tank z Hlučína, který je možný ovládat i na dálku. Tank měl přispět k práci policejním pyrotechnikům jako pancéřový prostředek a případně měl pomoci i hasit.

Kvůli možným unikajícím chemickým zplodinám na místě zasahovala také chemická laboratoř z Frenštátu pod Radhoštěm. Policie odkláněla dopravu od Vlachovic a uzavřela areál muničního skladu, aby se dovnitř nikdo nedostal. Zároveň byla stanovena tří kilometrová bezpečnostní zóna. Vzhledem k rozsahu mimořádné události velitel zásahu vyhlásil zvláštní stupeň požárního poplachu. Hasiči varovali starosty okolních obcí, co se stalo. Starostové poté prostřednictvím rozhlasů informovali obyvatelstvo.

Evakuace přilehlých obcí nebyla vzhledem k dostatečné vzdálenosti od skladu potřeba. Evakuace byla provedena pouze v areálu bývalých Vlárských strojíren, kde sídlí pár firem a odborné učiliště, které se nachází poblíž areálu strojíren. Evakuace proběhla z preventivních bezpečnostních důvodů, kdyby došlo k rozšíření požáru i na hlavní sklad.

V době výbuchu se u skladu pohybovalo pět pracovníků. Z nichž tři stihli utéct a dva pracovníci ve věku 56 a 59 let ve skladu zahynuli. Pracovníci měli provést kontrolu materiálu určeného k vývozu a dolepit identifikační štítky na bedny, u kterých ještě štítky pro identifikaci obsahu nebyly nalepeny.

V důsledku výbuchů došlo k rozesetí nevybuchlé munice po okolí skladu. Nejsilnější výbuch způsobil škody i v okolních obcích. Tlaková vlna vysklila okna a způsobila další škody na obydlích.

Tabulka č. 7 obsahuje stručné chronologické uspořádání činností a opatření aktérů po výbuchu skladu č. 16. ve Vrběticích až po výbuch skladu č. 12 dne 3. 12. 2014. Podrobněji jsou činnosti jednotlivých aktérů zpracovány pod tabulkou č. 7.

Tabulka 7: Sled událostí po výbuchu skladu č. 16 ve Vrběticích

den	kdo	činnost/opatření
16. 10. 2014	c: HZS ČR (3A)	vyhlášení zvláštního stupně požárního poplachu, informování starostů přilehlých obcí o mimořádné události
	c: PČR (3B)	evakuace firem z bývalých Vlárských strojíren a odborného učiliště, odklánění dopravy od Vlachovic, hlídání celého areálu
	a: starostové okolních obcí (19-22)	informování obyvatel okolních obcí o mimořádné události
17. 10. 2014	c: krizový štáb PČR (3B)	zasedl
	c: PČR (3B)	zřízení speciální telefonní linky
18. 10. 2014	c: pyrotechnici PČR (3B)	zahájení průzkumu areálu, snížení bezpečnostního perimetru na 1200 m
	c: PČR (3B)	nepřetržité hlídání perimetru
19. 10. 2014	c: pyrotechnici PČR (3B)	zkontrolovali 15 objektů, průzkum do 300 m od epicentra výbuchů
20. 10. 2014	c: pyrotechnici PČR (3B)	vstup do epicentra výbuchu, změření unikajících látek z epicentra
21. 10. 2014	a: krizový štáb Valašské Klobouky	zasedl
23. 10. 2014	c: PČR (3B) s pomocí HZS ČR (3A)	nařízení plánované evakuace z JV části Lipové, SZ části Vlachovic a z areálu bývalých Vlárských strojíren, kontrola obydlí
	c: starostové evakuovaných obcí (19-22)	zajištění dvoudenní evakuace
24. 10. 2014	c: PČR (3B) s pomocí HZS ČR (3A)	nařízení plánované evakuace Vrbětic a z JZ Vlachovic, kontrola obydlí
	a: krizový štáb Valašské Klobouky	zasedl
25. 10. 2014	a: občané dotčených obcí (28)	uspořádání petice
27. 10. 2014	c: krizový štáb PČR (3B)	zasedl
	b: bezpečnostní rada ZK	zasedla, žádost o povolání armády do Vrbětic
30. 10. 2014	e: Chovanec (2), Stropnický (4) c: Tuhý (3B) b: Mišák (14)	tisková konference ve Vlachovicích
3. 11. 2014	f: vláda ČR (1A)	jednání a rozhodnutí o povolání vojáků do Vrbětic
	f: Sobotka (1A)	pověřil Chovance a Stropnického úkoly
	g: firmy (23-27)	vyjádření jak se zbylou uskladněnou municí naloží
4. 11. 2014	c: AČR (5)	příjezd 27 vojáků do Vrbětic
5. 11. 2014	g: Bochemie, a.s. (23)	odpověď firmy na otázky položené v petici
8. 11. 2014	f: Sobotka (1A); c: Tuhý (3B)	příjezd do Vrbětic
21. 11. 2014	c: pyrotechnici PČR (3B)	nález těl pohřešovaných
24. 11. 2014	f: vláda ČR (1A)	rozhodnutí o znovuotevření skladu v Květné
30. 11. 2014	c: pyrotechnici PČR (3B)	ukončení asanace okolí cest a skladů

Zdroj: vlastní zpracování podle přehledu tisku.

V pátek 17. 10. 2014 zasedal krizový štáb PČR, kde se policisté a hasiči dohodli na dalších postupech. Policie také v pátek zřídila speciální telefonní linku pro občany, kteří by chtěli ohledně událostí něco policii sdělit, či se na něco v souvislosti s událostmi zeptat. Výbuchy pokračovaly i v pátek a znemožnily práci pyrotechnickému robotovi, ale i speciálnímu tanku, který nemohl být nasazen i z důvodů rizikové jízdy po rozeseté nevybuchlé munici. Nadále místo zkoumaly kromě vrtulníků i pyrotechnické drony.

Dva dny od požáru a prvního výbuchu, v sobotu 18. 10. 2014, pyrotechnici začali prozkoumávat pomocí obrněného vozu PČR a speciálního tanku HZS ČR místa, kde se nacházelo nejmenší množství rozházených výbušnin. Nejvzdálenější nález byl 800 m od epicentra výbuchu, proto byl zvolen nový bezpečnostní perimetr na 1 200 m, který neustále střežila policie. Vysoká teplota v místě epicentra změřená pomocí dronu stále znemožňovala vstup pyrotechniků do místa výbuchu. Pyrotechnici se během svého průzkumu dostali jen do vzdálenosti 300 m od skladu č. 16.

V celém areálu se nachází kolem 50 objektů, z nichž ve 27 byla uskladněna munice. Pyrotechnici museli prověřit každý objekt, zda nedošlo k proniknutí nevybuchlé munice dovnitř či k poškození objektu. Do neděle dne 19. 10. 2014 bylo zkontrolováno 15 objektů. U žádného z kontrolovaných skladů nebylo zjištěno zásadní poškození. S postupem pyrotechniků k epicentru výbuchů bylo nalezeno několik budov s poškozenou střechou průnikem munice a také velké množství nevybuchlé munice. Nevybuchlá převozoschopná munice byla uložena a připravena k převozu do vojenského prostoru Libavá. Ostatní nebezpečná munice se likvidovala přímo na místě.

V pondělí 20. 10. 2014 snímky pořízené dronem ukázaly, že se již pyrotechnici mohli vydat přímo do trosk vybuchlého skladu. I přes vysoké nebezpečí pyrotechnici z několika doutnajících ohnisek změřili teplotu, která byla 140°C, a provedli krátkou kontrolu přítomnosti radioaktivních látek unikajících do ovzduší. Analýza únik žádných zdraví nebezpečných látek do ovzduší nepotvrdila. V noci z úterý na středu došlo k dalším neřízeným výbuchům.

Ve čtvrtek 23. 10. 2014 byla vyhlášena plánovaná evakuace lidí z jihovýchodní části Lipové, severozápadní části Vlachovic a z areálu bývalých Vlárských strojiren, protože pyrotechnici narazili na několik nebezpečných míst a chtěli je důkladněji prozkoumat. Nebezpečná místa byla od epicentra vzdálenější. Vzhledem k bezpečnosti obyvatel byla nutnost posunout perimetr, do kterého poté zasahovaly i evakuované obce. O evakuaci rozhodl na popud policie krizový štáb obce s rozšířenou působností, který zasedal

21. 10. 2014 ve Valašských Kloboukách. Evakuace probíhala od 7:00 do 16:00 hod. Policie s pomocí hasičů kontrolovala dodržení evakuace a hlídala obydlí proti rabování. Během evakuace byl k průzkumu poprvé použit pyrotechnický robot, který měl upozorňovat na výbušniny, které měli pyrotechnici před sebou.

V noci na pátek 24. 10. 2014 se ozvaly další neřízené výbuchy, které potvrdily, že areál ještě nebyl bezpečný. Pohyb po něm by mohl být rizikový. V pátek proběhla druhá plánovaná evakuace Vrbetic a z jihozápadních Vlachovic, aby pyrotechnici mohli prozkoumat další území.

Všichni evakuovaní byli ponaučeni o provedení nezbytných opatření před zahájením evakuace. Evakuováno bylo celkem 795 osob. Většina z nich strávila evakuaci u známých nebo v zaměstnání, někteří využili i evakuačních prostor vlachovického kulturního domu. Po skončení evakuace byl již areál muničního skladu nahrubo prozkoumán, ale ani to nezamezilo k dalším neřízeným výbuchům, ke kterým došlo v noci z pátku na sobotu, ale i ze soboty na neděli. Na místo bylo proto přivezeno speciální vozidlo s kamerou pro noční i denní vidění od cizinecké policie Krajského ředitelství Jihomoravského kraje. Pyrotechnici vzhledem k neustálým výbuchům neměli jistotu, že prostor je bezpečný, proto se kriminalisté zatím do epicentra výbuchu nedostali. Vzhledem k dalším výbuchům zasedal opět i krizový štáb obce s rozšířenou působností ve Valašských Kloboukách.

V sobotu 25. 10. 2014 obyvatelé dotčených obcí uspořádali petici za odvoz veškeré munice a nebezpečného materiálu z vrbětického areálu. V petici jsou směřovány otázky na ministerstvo obrany, na recyklační závod Bochemie, a.s., ale i na výsledky monitorování zplodin po dobu mimořádných bezpečnostních opatření. Celá petice je k dispozici v příloze A.

V pondělí 27. 10. 2014 zasedal krizový štáb PČR, aby rozhodl o dalším postupu na místě události. Zasedala také bezpečnostní rada ZK, protože se na hejtmana kraje a také na krajský úřad obraceli obyvatelé dotčených obcí s otázkami nápravy a s obavami, co bude dál. Jelikož objekt muničního skladu spadá do správy Ministerstva obrany, proto podle publikovaných zpráv nemá ZK kontrolní pravomoc nad aktuálními událostmi. Přímo z jednání bezpečnostní rady ZK kontaktoval hejtman kraje S. Mišák premiéra B. Sobotku, aby prostřednictvím ministra obrany M. Stropnického zajistil v areálu přítomnost armády.

Ve čtvrtek 30. 10. 2014 se konala tisková konference ve Vlachovicích. Konference se zúčastnil ministr vnitra M. Chovanec, ministr obrany M. Stropnický, policejní prezident T. Tuhý a hejtman ZK S. Mišák. Obyvatelé přilehlých obcí kritizovali na konferenci především neinformovanost o dané situaci a zabezpečení areálu. Zástupci sdělili občanům, že

jejich cílem je úplné vyklizení skladů od munice a také potvrdili budoucí přítomnost armády ve Vrběticích. Již týden v areálu působila také vojenská policie, která pomáhala při ostraze areálu.

V areálu muničního skladu byla neustále prováděna asanace. Průzkum budov již pyrotechnici dokončili a na dvanácti z nich našli poškození. Budovy byly proto pod jejich každodenní kontrolou. V okolí epicentra byly instalovány pachové zábrany kvůli zamezení pohybu zvěře a k vyloučení možnosti, že za téměř každodenní výbuchy mohl právě pohyb lesní zvěře.

V pondělí 3. 11. 2014 vláda rozhodla, že na žádost hasičů a policie pošle do Vrbětic 100 vojáků. Armáda spolu s policisty měla na starosti neprodyšné uzavření areálu a 24 hodinovou ostrahu perimetru, který byl ohraničený páskami a výstražnými tabulemi. Vojáci také pomáhali i s ženíjnými pracemi a navýšili kapacitu hasičského personálu. Zasedání vlády se účastnil i hejtman ZK. Premiér při zasedání vlády nařídil ministroví vnitra, aby provedl analýzu legislativy upravující kontroly v muničních skladech v ČR. Současně nařídil ministroví obrany prošetření celé mimořádné události. Do pondělí se měly také vyjádřit firmy, jak s uskladněnou municí naloží.

V úterý 4. 11. 2014 přijelo na místo 27 vojáků ze 75. mechanizované brigády z Hranic na Moravě. Z areálu se stále ozývaly jak řízené výbuchy od pyrotechniků při likvidaci munice, tak i neřízené výbuchy působením vnějších vlivů na municí. Pyrotechnici neustále čistili areál a příjezdové cesty. Epicentrum hlídaly nepřetržitě dvě kamery, jejichž záznamy poté pyrotechnici vyhodnocovali. Vstup kriminalistů a vyšetřovatelů do epicentra byl možný až po uplynutí sedmidenní lhůty bez neřízeného výbuchu.

Ve středu 5. 11. 2014 firma Bochemie, a.s., zveřejnila odpovědi na otázky položené iniciátory v petici. Celé znění reakce Bochemie, a.s., je obsaženo v příloze B.

V sobotu 8. 11. 2014 navštívili muniční sklad premiér B. Sobotka a policejní prezident T. Tuhý, kde se setkali se zástupci IZS a vedením ZK, zástupci dotčených obcí a petičního výboru obce. Policejní prezident všechny zúčastněné informoval o aktuálním stavu místa výbuchu a o prováděných činnostech.

Ve čtvrtek 20. 11. 2014 vypršela stanovená sedmi denní lhůta bez neřízeného výbuchu. Příjezdové cesty byly již zbavené rozházené munice, pyrotechnici začali čistit i okolí cest a budov, aby mohl být zahájen převoz uskladněné munice. Před odvozem munice museli pyrotechnici vyčistit 12 hektarů plochy. Od čtvrtka byl počet pyrotechniků navýšen o čtyři, aktuálně v areálu muničního skladu působilo sedm pyrotechniků. Vyšší počet pyrotechniků

nebyl možný kvůli zajištění jejich bezpečnosti. Na ostraze perimetru se začali podílet také psovodi a jízdni policie.

V pátek 21. 11. 2014 pyrotechnici našli v blízkosti vybuchlého skladu ostatky lidských těl. Testy DNA prokázaly, že se jedná o pohřešované muže. O víkendu proběhla kontrola stromů a střech budov pomocí vrtulníku, zda se na nich neuchytily kousky rozházené munice. Průzkum ukázal, že se v korunách stromů nacházely úlomky betonových kvádrů.

V pondělí 24. 11. 2014 vláda rozhodla o obnovení muničního skladu v Květné v Pardubickém kraji. Z muničního skladu ve Vrběticích si vlastníci měli určitou část munice odvézt a uskladnit sami. Část munice měla být odvezena k novým majitelům a zbylá část munice, kterou nebudou mít možnost vlastníci sami odvézt a uskladnit, měla být odvezena za úplatu státem do skladu v Květné.

V dalších dnech práci pyrotechnikům komplikovalo bláto po vydatných deštích. Bláto muselo být proudy vody s pomocí speciálního hasičského vozidla odstraňováno, aby se vyloučil výskyt munice pod jeho nánosem, což zpomalovalo průzkum areálu.

V podvečer v neděli 30. 11. 2014 ukončili po 11 dnech pyrotechnici asanaci okolí komunikací a skladů. Pro bezpečný pohyb dopravních prostředků bylo prostranství v okolí budov a cest označeno kolíky a páskami. Nyní byla možnost zahájit odvoz uskladněného materiálu. Nejprve areál měla opustit munice posbíraná pyrotechniky určená k likvidaci v trhací jámě v Libavé, poté se mělo přistoupit k odvozu materiálu z jednotlivých skladů. K odvozu vojenského materiálu nedošlo z důvodu výbuchu dalšího skladu č. 12. [18], [24], [32], [36], [79]

2.2 Výbuch skladu č. 12

Tři dny po dokončení asanace areálu, vyznačení bezpečných cest a okolí skladů, kdy mohl být zahájen odvoz munice, došlo ve středu 3. 12. 2014 v 7:15 k dalším silným výbuchům a požáru doprovázeného hustým černým dýmem. Vzhledem k špatným povětrnostním podmínkám mohl vzlétnout vrtulník až v odpoledních hodinách. Vyhodnocením pořízených snímků bylo identifikováno místo výbuchů. Jednalo se o muniční sklad č. 12 s 98 tunami vojenského materiálu, který měla také pronajaty firma Imex Group, s.r.o. V době výbuchu se v něm nacházelo 12,8 tun zalaborovaných výbušnin. Sklad č. 12 je vzdálený od skladu č. 16 přibližně 1 200 m. V areálu muničního skladu se v době výbuchů nepohyboval žádný člen IZS, tedy nedošlo k výbuchu vlivem manipulace s výbušninami. Výbuchy nebyl nikdo zraněn.

Z preventivních bezpečnostních důvodů policie uzavřela silnici III/4941 z Vlachovic směrem na Haluzice a silnici III/4932 z Haluzic na Slavičín. Provedena byla také evakuace. Policisté s pomocí hasičů evakuovali obce Lipová, Haluzice, bývalé Vlárské strojírny a odborné učiliště. Evakuovaní si mohli vzít jen léky a osobní doklady a museli rychle opustit obydli. Na odpoledním zasedání bezpečnostní rady ZK se rozhodlo, že evakuace potrvá i do následujícího dne, proto všem evakuovaným bylo zajištěno ubytování hotelového typu. Většina evakuovaných odjela ke svým příbuzným a známým. Odpoledne zasedal také krizový štáb ZK a proběhla schůze starostů dotčených obcí, kde byly sděleny informace a další postupy ohledně neřízených výbuchů.

V Praze v souvislosti s výbuchy proběhla mimořádná tisková konference Ministerstva vnitra. Na konferenci byly sděleny informace v souvislosti s výbuchy. Na místo ihned vyrazil náměstek ministra obrany T. Kuchta. Za úkol měl situaci sledovat a zhodnotit a předávat informace ministrově obrany M. Stropnickému.

Obyvatelé přilehlých obcí již nabyli dojmu, že je vše v muničním skladu pod kontrolou, proto je výbuchy vystrašily mnohem více než říjnové. Na rozdíl od říjnového výbuchu skladu č. 16., kdy byl jeden hlavní silný výbuch, z muničního skladu č. 12 se ozývaly stovky silných až středně silných výbuchů.

Tabulka č. 8 uvádí chronologické uspořádání činností a opatření aktérů po výbuchu muničního skladu č. 12 za rok 2014. Opět pod tabulkou jsou detailněji specifikovány činnosti aktérů.

Tabulka 8: Sled událostí po výbuchu skladu č. 12 ve Vrběticích v roce 2014

kdy	kdo	opatření/činnost
3. 12. 2014	c: PČR (3B) s pomocí HZS ČR (3A)	evakuace obcí Haluzice a Lipová, bývalé Vlárské strojírny a odborné učiliště
	c: PČR (3B)	uzavření silnice III/4941 z Vlachovic a silnice III/4932 z Haluzic
	b: bezpečnostní rada ZK	zasedla
	b: krizový štáb ZK	zasedl
	a: Starostové dotčených obcí (19-22)	schůze
	e: Ministerstvo vnitra ČR (2)	mimořádná tisková konference
	e: Kuchta (4)	příjezd do Vrbětic
4. 12. 2014	a: Starostové dotčených obcí (19-22) c: velitel zásahu (3B); Vondrášek (3B)	schůze
	c: PČR (3B)	vyšetřování výbuchů jako trestný čin obecného ohrožení
5. 12. 2014	a: krizový štáb Valašské Klobouky	zasedl
	c: PČR (3B)	vymezení nového perimetru
	c: PČR (3B) s pomocí HZS ČR (3A)	evakuace Haluzic a Lipové
	b: bezpečnostní rada ZK	zasedla
6. 12. 2014	c: PČR (3B) s pomocí HZS ČR (3A)	evakuace Vlachovice – Vrbětice, areál bývalých Vlárských strojíren, vlaková stanice Bohuslavice nad Vlárí
	f: předsednictvo Bezpečnostní rady ČR	zasedlo
8. 12. 2014	c: PČR (3B)	posunutí bezpečnostní lhůty
	f: vláda ČR (1A)	rozhodnutí o povolání 350 vojáků
	a: starostové dotčených obcí (19-22)	výzva k nepoužívání zábavné pyrotechniky
12. 12. 2014	f: Poslanecká sněmovna ČR	mimořádná schůze
15. 12. 2014	c: AČR (5)	přebírala střežení perimetru
21. 12. 2014	c: pyrotechnici PČR (3B); Vojenské policie ČR (6)	začátek asanace perimetru
25. 12. 2014	c: Pavel (5)	návštěva
	c: Tuhý (3B)	návštěva

Zdroj: vlastní zpracování podle přehledu tisku.

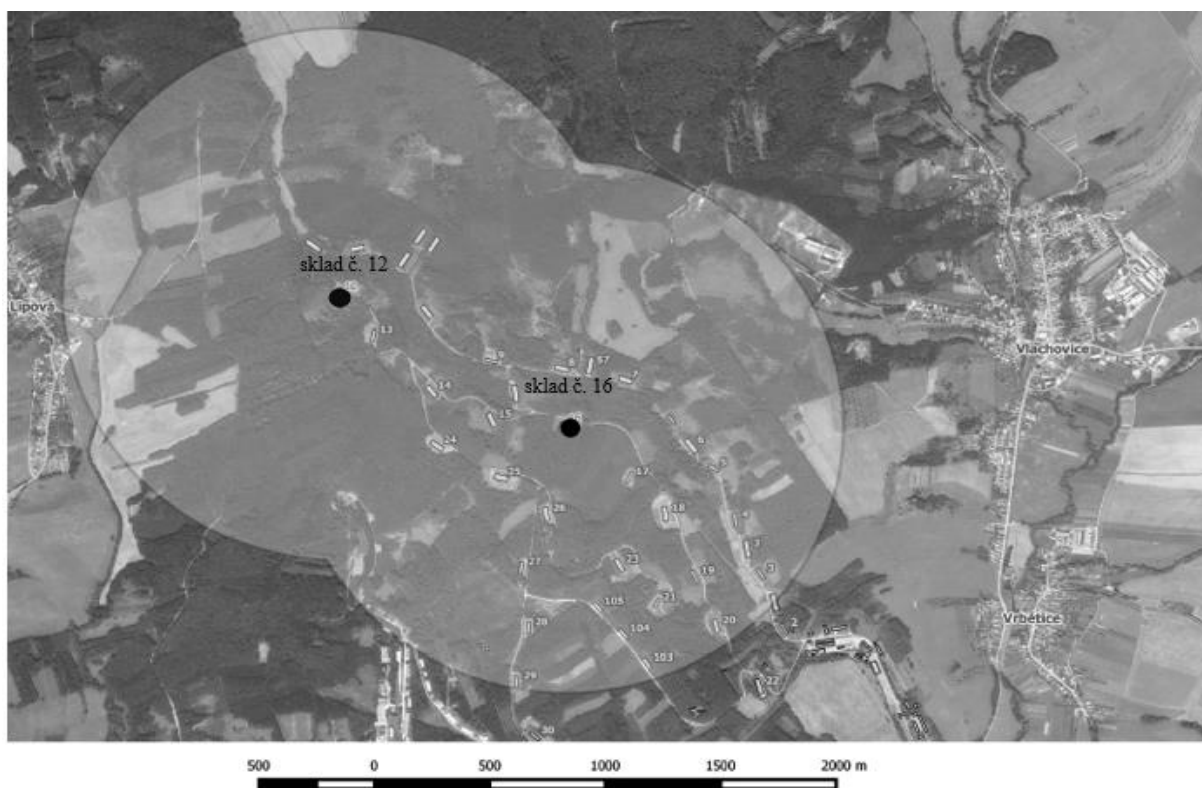
Ve čtvrtek v noci dne 4. 12. 2014 se ozývaly další neřízené výbuchy, proto velitel zásahu rozhodl o prodloužení evakuace. Pro areál bývalých Vlárských strojíren a odborného učiliště byla evakuace zrušena a vše se mohlo vrátit k původnímu provozu. Ráno proběhla schůze starostů dotčených obcí s prvním náměstkem policejního prezidenta M. Vondráškem a velitelem zásahu, kde se probírala mimořádná událost.

Pyrotechnici se z důvodu stálého požáru nemohli přiblížit k epicentru výbuchu, proto začali prozkoumávat okolí evakuovaných vesnic, kde hledali střepiny munice rozházené výbuchem skladu č. 12. Při průzkumu pyrotechnici našli jeden úlomek munice a poškozený granát ve vzdálenostech 400m a 450m od Lipové. V okolí Haluzic žádné úlomky nalezeny nebyly. Na místo výbuchu byl vyslán vrtulník a dron, ale vzhledem k mlze a špatné viditelnosti moc informací zjištěno nebylo.

Po druhém výbuchu (skladu č. 12) policie přehodnotila výbuch skladu č. 16 z nedbalostního trestného činu a oba výbuchy začala vyšetřovat jako úmyslný trestný čin obecného ohrožení. Souvislost mezi výbuchy obou skladů policie zatím neprokázala.

V pátek 5. 12. 2014 zasedal krizový štáb Valašské Klobouky, který rozhodl o ukončení evakuace obcí. Rozhodnuto bylo na základě stanoviska ředitele pyrotechnické služby, protože dopolední průzkum neprokázal výskyt rozházené munice mimo areál muničního skladu.

V pátek policie dokončila ohraničení nového bezpečnostního perimetru páskami a výstražnými cedulemi. Vzdálenost perimetru je stejná jako u výbuchu skladu č. 16. Vzhledem k vzájemné vzdálenosti obou vybuchlých skladů od sebe, došlo k průniku obou perimetrů. Průnik obou perimetrů lze vidět na obrázku č. 4.

Obrázek 4: Průnik bezpečnostních perimetrů v muničním skladu ve Vrbětících

Zdroj: převzato z [28].

Silnice III/4941 z Vlachovic směrem na Haluzice a silnice III/4932 z Haluzic na Slavičín zůstávají i nadále uzavřené a střeží je policie spolu s vojáky. V podvečer pyrotechnici pokračovali v průzkumu areálu. Dostali se do vzdálenosti 230 m od skladu č. 12, kde našli ve střeše skladu č. 11 zaklíněný dělostřelecký granát odmrštěný po předchozích výbuších. Velitel zásahu vyhodnotil situaci jako rizikovou a došlo k opětovné evakuaci Haluzic a Lipové.

Večer se ozvala z areálu další neřízená detonace. Ve 21:00 hodin zasedla kvůli nálezu dělostřeleckého granátu bezpečnostní rada ZK, která rozhodla následující den rozšířit evakuaci na obec Vlachovice – Vrbětice, areál bývalých Vlárských strojíren a vlakovou stanici Bohuslavice nad Vlání.

V sobotu 6. 12. 2014 v 7:00 byla zahájena plánovaná evakuace obcí. Pyrotechnikům se během dne podařilo odstranit ze střechy zaklíněný granát. Poté provedli prohlídku okolních budov, při které zjistili, že je porušená střecha u dalšího skladu sousedícího se skladem č. 12. Proto musel být objekt podroben podrobnější prohlídce.

V sobotu také zasedalo předsednictvo Bezpečnostní rady ČR. Po zasedání předsednictva proběhla tisková konference, na které vystoupil premiér B. Sobotka, ministr vnitra M. Chovanec, ministr obrany M. Stropnický, policejní prezident T. Tuhý a hejtman ZK S. Mišák. Na tiskové konferenci informovali o ukončení evakuace Vrbětic – Vlachovic a vlakové stanice v Bohuslavicích nad Vlání, o odvolání ředitele slavičínské pobočky VTÚ, o vyslání 350 vojáků, kteří navýší ostrahu areálu, a slíbili lepší a rychlejší informovanost starostů a tím i občanů.

V neděli 7. 12. 2014 krátce po poledni byla ukončena evakuace obcí Haluzic a Lipové. O hodinu déle na doporučení pyrotechniků, kteří provedli prohlídku střechy poškozeného skladu způsobenou úlomkem stavebního materiálu i dalších budov, ukončil velitel zásahu evakuaci areálu Vlárských strojíren a odborného učiliště.

V pondělí 8. 12. 2014 zasedala vláda, která rozhodla o navýšení počtu vojáků ve Vrběticích o 350. Policie z důvodů větší bezpečnosti posunula karenční dobu bez výbuchů na devět dní. Starostové okolních obcí vyzvali obyvatele, aby z důvodu bezpečnosti nepoužívali zábavní pyrotechniku.

V úterý a ve středu se ozvaly další neřízené výbuchy, které posunuly lhůtu k zahájení asanace. Neřízené výbuchy pokračovaly také v pátek 12. 12. 2014. Velitel zásahu přivolal policejní vrtulník, který areál pomocí termovize zmonitoroval, zda nedošlo ke vznícení rozházené munice. Průzkum pořízených snímků požár neprokázal. Pyrotechnikům stále

pomáhal také dron. Jeho snímky byly následně vyhodnocovány pyrotechniky. V areálu muničního skladu již den působilo 100 vojáků, kteří stavěli logistické zázemí – mobilní velitelské stanoviště a stany pro nocování a stravování pro vojáky, kteří přijedou do Vrbetic a budou provádět ostrahu perimetru. V reakci na situaci ve Vrbeticích poslanci odsouhlasili mimořádnou schůzi Poslanecké sněmovny. Schůze se konala v pátek a projednávala se na ní možná řešení situace. M. Chovanec na zasedání představil dokument popisující vyšetřování výbuchů a došlo k upřesnění některých fám, které se o skladu šíří. K žádnému závěru na schůzi nedošlo, a proto byla odložena.

Od pondělí 15. 12. 2014 po dostavení logistického zázemí přebrala kompletní střežení vnějšího perimetru armáda. Velikost perimetru už dosahovala 14 kilometrů. Perimetr střežilo denně na několika stanovištích 180 vojáků. Vojákům byla při ostraze nápomocna vozidla Pandur a Iveco s nočním i denním viděním a termovizí. Větší počet vojáků ve Vrbeticích umožnilo snížení množství nasazených policistů. Na dvou stanovištích ostrahu nadále zajišťovali policisté ze speciálních pořádkových jednotek krajských měst. Tito policisté byli připraveni k zásahu v případě podezření spáchání jakéhokoli protiprávního činu. V areálu zůstali i nadále nasazení psovodi a jízdní policie. Během čekání na uplynutí karenční doby pyrotechnici prováděli asanaci mimo bezpečnostní perimetr. Soustředovali se především na prostor kolem přilehlých obcí, aby se vyloučilo možné riziko výskytu munice.

V neděli 21. 12. 2014 uplynula devítidenní lhůta od posledního výbuchu. Pyrotechnici mohli vstoupit dovnitř perimetru a zahájit asanaci. Prostor se asanoval od hranice perimetru a postupovalo se směrem dovnitř areálu. Asanovat od rozházené munice se začaly nejdříve příjezdové komunikace ke skladům, okolí cest a skladů. Nalezená munice se opět třídila na převozuschopnou a na nebezpečnou, která se musela přímo v areálu zlikvidovat.

Ve čtvrtek 25. 12. 2014 navštívil areál muničních skladů náčelník Generálního štábu AČR armádní generál P. Pavel. Generál si prohlédl zázemí vojáků, seznámil se s aktuální situací a systémem střežení areálu. Zároveň zopakoval, že se mu nelíbí nasazení vojáků ve Vrbeticích, protože by se měli prioritně věnovat výcviku a přípravě na vojenské mise. Návštěvu ve čtvrtek provedl již počtvrté také policejní prezident T. Tuhý, který se zajímal o práci působících policistů v areálu. Zástupce velitele zásahu jej informoval o postupu pyrotechniků, kterých se na asanaci podílelo celkem deset (šest od policie a čtyři od vojenské policie). Pyrotechnikům se do návštěvy policejního prezidenta podařilo dostat 300 m od skladu č. 12.

V následujících dnech práci pyrotechnikům komplikovala nová sněhová pokrývka. I přes nepřízeň počasí pyrotechnici nadále pokračovali s čištěním areálu od rozházené munice. [18], [24], [32], [36], [79]

Rok 2015

Události v roce 2015 začaly vyskladněním a odvozem chemických látek ze skladu, který měla na okraji areálu pronajatý společnost Bochemie, a.s. Rok ukončuje odjezd posledního kamionu s vojenským materiálem. Chronologický přehled klíčových činností a opatření v roce 2015 shrnuje tabulka č. 9.

Tabulka 9: Sled událostí po výbuchu skladu č. 12 ve Vrběticích v roce 2015

kdy	kdo	opatření/činnost
8. 1. 2015	g: Bochemie, a.s. (23)	odvoz chemických látek
27. 1. 2015	c: PČR (3B)	odvoz munice určené k likvidaci
	f: Bezpečnostní rada ČR	zasedla
2. 2. 2015	c: inspektoři PČR (3B)	zahájení kontroly skladů
	c: speciální vyskladňovací skupina (3B)	zahájení vyskladňování skladů
7. 3. 2015	e: Chovanec (2); Babiš	návštěva
9. 3. 2015	f: vláda ČR (1A)	uvolnění 47 mil. Kč na sanační práce
17. 3. 2015	c: velitel zásahu (3B)	otevření silnice III/4932 mezi Haluzicemi a Lipovou
30. 6. 2015	f: vláda ČR (1A)	snížení počtu vojáků ve Vrběticích
15. 10. 2015	f: prezident ČR (1B)	návštěva
16. 10. 2015	c: zástupci složek IZS (3)	tisková konference – rok po uplynutí prvního výbuchu
11. 11. 2015	d: státní zástupce (11)	obvinění Excalibur Army, s.r.o. a Real Trade, a.s. za skladování min
21. 12. 2015	f: vláda ČR (1A)	schválení odškodnění občanů, rozhodnutí změnách zabezpečení muničního skladu
	c: AČR (5); PČR (3B)	zahájení přípravných činností před stavbou ochranného plotu
23. 12. 2015	f: Sobotka e: Chovanec (2)	návštěva areálu, odjezd posledního kamionu

Zdroj: vlastní zpracování podle přehledu tisku.

Ve čtvrtek 8. 1. 2015 speciálně vytvořený tým policistů zkontroloval obsah skladu pronajatý firmě Bochemie, a.s. Po kontrole bylo povoleno vyskladnění objektu. Zástupci Bochemie, a.s., po kontrole odvezli chemický materiál novému majiteli. Vyskladňování chemických látek pokračovalo i v následujících dnech.

V úterý 27. 1. 2015 kolona vozidel v doprovodu vojenské policie a dopravní policie převezla do vojenského újezdu Libavá municí určenou k likvidaci. Munice byla zničena v trhací jámě. V úterý zasedala také Bezpečnostní rada ČR, kde se řešily okolnosti převozu

munice ze skladů ve Vrběticích do obnoveného skladu v Květné. Nadále ve vrbětickém areálu pokračovalo čištění areálu a stavba točny pro kamiony odvázející munici, kterou zpomalovala již podruhé sněhová pokrývka.

Za účelem zjištění, zda před nebo po výbuších nezmizel ze skladů nějaký materiál, rozhodl policejní prezident o provedení kontroly podle kontrolního řádu. Kontrola byla zahájena v pondělí 2. 2. 2015. Kontrolu provedlo 30 policistů z Ředitelství služby pro zbraně a bezpečnostní materiál Policejního prezidia ČR. Kontrolovalo se:

- užívání zbraní a střeliva v souladu s licenci;
- správnost vydání předepsaných předpisů držiteli licence;
- způsob vedení předepsané evidence;
- soulad mezi evidencí a fyzickým stavem – fyzická inventura všech zbraní a střeliva;
- jakým způsobem se převádí vlastnictví;
- zdali jsou dodržovány podmínky přepravy zbraní.

Po skončení kontroly speciální vyskladňovací skupina v počtu 40 policistů začala zkontrolovaný materiál vyskladňovat. Nejprve byl proveden transport prodaného materiálu k novým majitelům.

V sobotu 7. 3. 2015 ministr vnitra M. Chovanec navštívil muniční sklad ve Vrběticích s ministrem financí A. Babišem. Účelem návštěvy bylo seznámení ministra financí se situací přímo na místě a vyvrácení jeho pochybností, že se s financemi ve Vrběticích plýtvá v souvislosti s požadavkem ministra vnitra o 48 mil. Kč na pokrytí nákladů policistů a hasičů nasazených ve Vrběticích.

V tentýž den dorazil do náhradního skladu v Květné první konvoj pěti hasičských kamionů. Kamiony převážely rozložené raketové palivo společnosti Bochemie, a.s. Transporty recyklovaného raketového paliva probíhaly i v neděli.

V pondělí 9. 3. 2015 vláda rozhodla o uvolnění 47 mil. Kč na sanační práce. Peníze byly použity například na platy policistů a hasičů, potraviny či pohonné hmoty. Armáda také vyčíslila roční náklady spojené s ostrahou vrbětického areálu a s obnovením zakonzervovaného muničního skladu v Květné na 80 mil. Kč. O úhradu těchto nákladů hodlá vládu také žádat.

Po důkladném pyrotechnickém průzkumu komunikace a jejího okolí mezi obcemi Haluzicemi a Lipovou velitel zásahu rozhodl 17. 3. 2015 o otevření uzavřené silnice III/4932. Uzavření silnice způsobilo místním řadu komplikací s objížděnkou a zvýšení nákladů na dojíždění.

Od pondělí 30. 3. 2015 dvacet armádních a policejních pyrotechniků začalo s opětovnou asanací areálu muničního skladu. Asanovaly se prostory na vnější hranici stanoveného perimetru. Vzhledem k provádění kontrol a vyskladňování areálu pyrotechnici pracovali vždy na opačné straně areálu. Pyrotechnikům asistovalo šest policistů, kteří nalezenou municí ukládali na určená místa. V dubnu došlo ke snížení bezpečnostního okruhu na 10 km.

Od 30. 6. 2015 se na nařízení vlády snížil počet vojáků působících v muničním skladu ze 450 na 300. Vzhledem k omezení počtu vojáků došlo k navýšení příslušníků policie z důvodu neustálé ostrahy bezpečnostního perimetru.

Ve čtvrtek 15. 10. 2015 navštívil areál muničního skladu prezident M. Zeman při příležitosti návštěvy ZK. Prezident apeloval na urychlení pyrotechnických prací, aby mohlo začít vyšetřování. Zároveň slíbil, že bude při schůzce s ministrem vnitra M. Chovancem prosazovat co nejrychlejší odškodnění místních a dotčených firem.

I rok po uplynutí od prvního výbuchu skladu č. 16 dne 16. 10. 2014 zůstává nad výbuchy řada nezodpovězených otázek. K příležitosti uplynutí jednoho roku od počátku událostí se konala ve Vrběticích tisková konference, kde vystoupili vrcholní představitelé zasahujících složek IZS a provedli shrnutí činností prováděných v areálu muničních skladů ve Vrběticích.

V souvislosti s nálezem protipěchotních min při kontrole skladů v prosinci 2014 státní zástupce dne 11. 11. 2015 podal obžalobu na pět lidí ze dvou firem Excalibur Army, s.r.o., a Real Trade, a.s., za vývoj, výrobu a držení zakázaných bojových prostředků. Zákaz použití, skladování, výrobu a převod protipěchotních min je upraveno v Ottawské konferenci z roku 1997, platné od roku 1999.

Více než rok po prvním výbuchu v pondělí 21. 12. 2015 se na zasedání vlády schválilo odškodnění občanů obcí Vrbětice – Vlachovice, Haluzice a Lipové. Stát poskytne na odškodnění celkem 6 mil. Kč, na občana vychází částka přibližně 3 000 Kč. Odškodnění dostane od městského úřadu každý občan, který má v obci trvalé bydliště. Vláda jednala také o změnách zabezpečení areálu. Část policistů a vojáků by měl nahradit nově upravený plot a kamerový systém. V pondělí vojáci spolu s policisty zahájili přípravu na stavbu plotu, s nímž souvisí vytyčení linie plotu, pyrotechnický průzkum do hloubky 50 cm a šířky 5 m od linie plotu. Nezbytné je také odstranění náletové vegetace.

Ve středu 23. 12. 2015 areál muničního skladu navštívil premiér B. Sobotka a ministr vnitra M. Chovanec k příležitosti odvozu posledního kamionu s vojenským materiálem ze skladů. Ministr vnitra poděkoval všem příslušníkům IZS za dobře provedenou práci. Po odvozu veškerého vojenského materiálu se pyrotechnici zaměřili na očištění míst kolem epicenter výbuchů obou skladů, aby mohlo být kriminalisty ohledáno místo činu. [18], [24], [32], [36], [79]

Rok 2016

Na začátku roku 2016 se rozhodovalo o přesné poloze plotu a její následné výstavbě. Analýza činností aktérů končí poslední zveřejněnou zprávou o opětovném zmenšení střeženého prostoru dne 30. 3. 2016. Podstatné činnosti a opatření v prvních třech měsících roku 2016 řazené chronologicky obsahuje tabulka č. 10.

Tabulka 10: Sled událostí po výbuchu skladu č. 12 ve Vrběticích v roce 2016

kdy	kdo	opatření/činnost
4. 1. 2016	c: AČR (5); PČR (3B); pracovníci vojenských statků a lesů	zahájení stavby ochranného plotu
6. 1. 2016	a: Starostové dotčených obcí (19-22)	schválení přesné polohy plotu
7. 1. 2016	c: pyrotechnici AČR (5) a PČR (3B)	asanace od policejních pásek k plotu
26. 1. 2016	e: Stropnický (4) c: Tkadleček (3B); Malenínský (5); Vojáček	návštěva – symbolické dokončení výstavby plotu
2. 2. 2016	c: pyrotechnici AČR (5) a PČR (3B)	rozhodnutí o zmenšení perimetru o 3, 5 km
	c: PČR (3B)	zahájení ohledání epicenter výbuchů
5. 2. 2016	c: AČR (5)	ukončení ostrahy areálu
	c: PČR (3B); pracovníci vojenských statků a lesů	ostraha areálu
17. 2. 2016	f: vláda ČR (1A)	rozhodnutí o budoucnosti vrbětického areálu
	e: Ministerstvo vnitra ČR (2)	výzva k podání žádostí k odškodnění za evakuace
30. 3. 2016	c: PČR (3B)	zmenšení perimetru, obnova plného provozu v areálu bývalých Vlárských strojíren

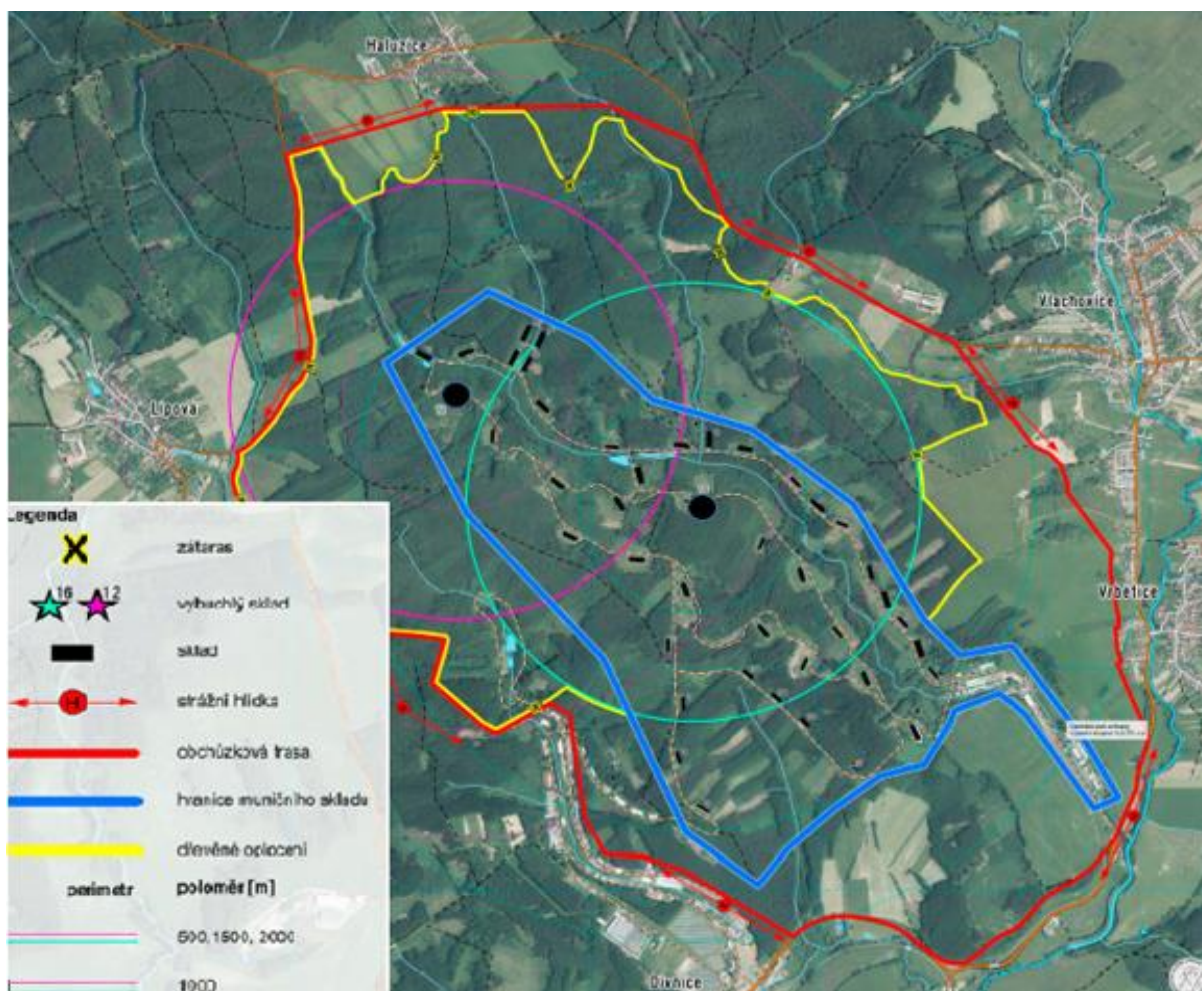
Zdroj: vlastní zpracování podle přehledu tisku.

V pondělí 4. 1. 2016 po přípravné fázi byla zahájena stavba ochranného plotu kolem areálu. Na stavbě se podíleli vojáci, policisté a pracovníci vojenských statků a lesů. Přesnou polohu plotu schválili dne 6. 1. 2016 starostové dotčených obcí. Od 7. 1. 2016 začalo v muničním areálu působit třicet armádních pyrotechniků pod vedením pěti policejních

pyrotechniků, aby provedli asanaci do půl metru pod zem na území od policejních pásek po hranici nového oplocení. Současně neustále probíhá střežení areálu přibližně dalšími 200 policisty a vojáky.

Dne 26. 1. 2016 navštívil ministr obrany M. Stropnický areál muničního skladu a provedl kontrolu výstavby plotu a technického střežení kolem areálu. Současně proběhlo i symbolické dokončení výstavby plotu, kterého se zúčastnil ředitel Krajského ředitelství policie ZK J. Tkadleček, zástupce náčelníka Generálního štábu Armády ČR F. Malenínský, ředitel státního podniku Vojenské lesy a statky J. Vojáček a starostové dotčených obcí. Oplocení areálu bylo hotové, jen chybělo dokončení instalace kamer a dalšího bezpečnostního zařízení. V důsledku vzniku nového oplocení došlo ke zmenšení bezpečnostního perimetru a ke zvýšení bezpečnosti místních obyvatel.

Plot v některých místech kopíruje současné oplocení skladů, v jiných perimetr rozšiřuje. Celkově bylo vystaveno 13 km nového oplocení a obnoveno 2,5 km stávajícího oplocení. Mapu oplocení lze vidět na obrázku č. 5.

Obrázek 5: Schéma ostrahy areálu

Zdroj: převzato z [25].

Střed obrázku č. 5 tvoří vybuchlé sklady znázorněny černými body. Kolem skladů je fialový nebo zelený kruh znázorňující poloměr bezpečnostního perimetru ve vzdálenostech 500, 100, 1500, 2000 m. Hranice muničního skladu je vyznačena modrou barvou, na kterou navazuje ve dvou místech žlutou čarou vyznačené dřevěné oplocení se zátarasy. Dřevěné oplocení v některých místech kopíruje červeně vyznačená obchůzková trasa se strážnými hlídkami označenými písmenem H.

Kromě oplocení bylo upraveno 7 km polních cest a provedena asanace 60 hektarů území do hloubky půl metru v lokalitách Haluzice, Vrbětice a částečně i Lipové. Vyčištěné pozemky budou moci jejich majitelé začít opět využívat.

V úterý 2. 2. 2016 došlo k zúžení bezpečnostního okruhu o 3,5 km v lokalitě obce Vlachovice – Vrbětice a z části u obce Haluzice. Současně byla provedena kontrola funkčnosti vystavěného plotu a technického zabezpečení. V úterý policisté zahájili činnosti směřující k ohledání místa činu. Do epicentra by se měli dostat v rádech týdnů či měsíců.

V pátek 5. 2. 2016 armáda ukončila střežení areálu muničního skladu. Z rozhodnutí vlády tak musela učinit do 15. 2. 2016. Vojáci byli vystřídáni likvidační skupinou 14. pluku logistické podpory, která zajistila zrušení vojenských základen a odvoz materiálu. Od pátku se na ostraze místo 180 - 200 vojáků denně podílí asi 50 policistů a 20 pracovníků vojenských lesů a statků. Výstavbou nového oplocení a změnou způsobu ostrahy by mělo dojít k úspoře až 113 mil. Kč ročně.

V druhém únorovém týdnu přišlo od Ministerstva vnitra rozhodnutí týkající se žádostí o odškodnění v souvislosti s vyššími cestovními náklady, škodami na majetku či ušlého zisku firem. Ze 136 evidovaných žádostí ZK posoudil a vybral 38. Vybrané žádosti byly dále postoupeny Ministerstvu vnitra, z nichž byly schváleny pouze dvě. Proplaceny budou jen žádosti za škody způsobené přímou činností složek IZS. Odškodnění za náhradu mezd, zvýšené cestovné nebo znehodnocení majetku by měl uhradit viník.

Ve středu 17. 2. 2016 zveřejnilo Ministerstvo vnitra výzvu, kde mohli starostové dotčených obcí Haluzic, Lipové a Vrbětic – Vlachovic žádat o dotaci ze speciálního dotačního titulu schváleného Ministerstvem financí pro obyvatele svých obcí za výrazné zhoršení životních podmínek. Starostové měli 14 dní na zaslání potřebných dokumentů, na základě kterých pak Ministerstvo vnitra zašle finanční prostředky dotčeným obcím. Ve středu zasedala také vláda a rozhodla o budoucnosti areálu muničních skladů. Původně se uvažovalo o dvou variantách. První variantou byl odkup pozemků či směna, aby celý areál podléhal vlastnictví státu, protože VTÚ hospodaří pouze na 1/10 pozemků. Zbylá část pozemků patří různým vlastníkům (právnickým, ale i fyzickým osobám). Druhou variantou byl prodej pozemků soukromým subjektům. Schválena byla první varianta. Do budoucnosti by měly být v areálu využívány 3 sklady jako zkušebny VTÚ a část areálu by měla sloužit pro výcvik s drony.

Závěrem března policisté po několika týdnech práce dokončili ohledání všech skladů a začali se připravovat na ohledání epicenter explozí. Před vstupem do epicenter je nezbytné posouzení situace a terénu, případného ohledání dalšího prostranství. Jakmile budou provedeny všechny potřebné přípravné práce, bude se moc přistoupit k ohledání míst výbuchů.

V týdnu od 21. – 27. 3. 2016 policisté pod vedením pyrotechniků provedli povrchový sběr úlomků munice v jihozápadním prostoru střeženého areálu. Jedná se o prostor od hlavní brány muničního skladu až po obec Lipová. Díky prohledání více než 100 hektarů půdy došlo ke

zmenšení perimetru a obnovení plného provozu všech firem v areálu bývalých Vlárských strojírén. [18], [24], [32], [36], [79]

2.3 Přehled činností zasahujících složek IZS a sumarizace výbuchů

Výbuchy v muničním skladu ve Vrběticích byly na území ČR mimořádnou událostí nebývalého rozměru. Zasahující složky IZS podílející se na provádění záchranných a likvidačních prací odvedly ve Vrběticích dobrou práci. Výbuchy v muničním skladu otestovaly všechny základní složky IZS, kde každý člen složky měl nebo stále má v dubnu roku 2016 při řešení mimořádné situace vytyčeny své úkoly. Situace prověřila i armádu, která byla schopna rychle a efektivně poskytnout pomoc a potřebné vybavení. Pro vyjádření klíčových činností zasahujících složek IZS prováděných v reakci na mimořádnou událost je uveden následující přehled. Některé zasahující složky ve Vrběticích v době vzniku této práce stále působí.

- **Pyrotechnici** postupovali systematicky, provedli částečný pyrotechnický průzkum, při němž vyčistili od rozházené munice a dalšího materiálu komunikace a jejich okolí, střechy a pláště budov, aby byl zajištěn co nejrychlejší vývoz vojenského materiálu ze skladů. Kolem epicenter výbuchu obou skladů se stále nachází velké množství nevybuchlé munice, která se nachází jak na povrchu, tak i pod ním, v korunách stromů i ve vodních plochách. Nasazení pyrotechniků v areálu bude probíhat i nadále, protože komplexní vyčištění celého areálu bude trvat roky
- **Policisté** se podíleli na nepřetržitém střežení bezpečnostního perimetru, prováděli evakuaci a psychologickou pomoc evakuovaným a byli pyrotechnikům nápomocni při čištění areálu. Speciálně vyčleněný tým prováděl kontrolu veškerého materiálu uloženého v muničních skladech ve Vrběticích podle kontrolního řádu. V současné době se policisté stále podílejí na ostraze areálu.
- **Hasiči** poskytovali v areálu svoji techniku a speciální vozidla, vytvářeli zázemí pro zasahující složky, byli nápomocni policii při zajišťování a provádění evakuace obcí, hlavně při odvozu evakuovaných a při poskytování psychologické pomoci. Hasiči se podíleli na vyskladňování. Svými nákladními vozidly odváželi materiál do muničního skladu v Květné. V zimních měsících udržovali sjízdnost komunikací uvnitř areálu.
- **Vojáci** se podíleli na nepřetržité ostraze bezpečnostního perimetru a spolupracovali se starosty dotčených obcí. Dále se podíleli na vyskladňování skladů a vývozu munice. Vojáci vlastními silami provedli vývoz materiálu více než 100x do

záložního muničního skladu v Květné. Celkově se vojáků ve Vrběticích vystřídalo 6 350.

- **Záchranáři** měli nepřetržitě vyčleněnou posádku rychlé lékařské pomoci ve Vrběticích. A to jen díky působení zdravotníků v rámci svého volna či přesčasových hodin, protože zdravotnická záchranná služba není personálně a organizačně vybavena zabezpečovat nepřetržitou činnost v místě zásahu. Posádka rychlé lékařské pomoci jezdila na místo každý den od rána do setmění. Zatím zdravotníci nemuseli zasahovat na místě v souvislosti s manipulací s municí.
- **Kriminalisté** po výbuchu skladu č. 16 vyšetřovali výbuch jako nedbalostní trestný čin. Po výbuchu skladu č. 12 byl případ překvalifikován na úmyslný trestný čin obecného ohrožení a oba případy byly předány Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu. Zahájeno bylo trestní řízení proti neznámému pachateli. Kriminalisté budou moci vstoupit do obou epicenter, až proběhne asanace celého areálu. Na vyšetřování příčin výbuchů obou skladů bylo uvaleno informační embargo.

Působení složek IZS podílejících se na zajištění, ostraze a čištění areálu se již vyšplhalo a ještě vyšplhá na desítky milionů korun. Konkrétně od 16. 10. 2014 do 31. 1. 2015 stál zásah armády, hasičů, policistů ve vrbětickém areálu 348,1 mil. Kč. Z celkové částky bylo 60,8 mil. Kč vynaloženo na provozní a investiční náklady, zbytek částky 287,3 mil. Kč bylo použito na mzdy zasahujících složek IZS. Pokud se najde viník, který bude za celou mimořádnou událost zodpovědný, bude se po něm požadovat celá náhrada škody.

Pro zajištění bezpečnosti obyvatel v okolních obcích bylo provedeno pět evakuací, při kterých bylo evakuováno 1 999 osob. Z muničního skladu ve Vrběticích se ozvalo celkem 451 následných explozí. Po explozi skladu č. 16 bylo 355 následných explozí a po výbuchu skladu č. 12 se ozvalo 96 explozí. Během výbuchů došlo k rozházení munice a dalšího materiálu po okolí skladů. Nejdálčenější nález munice a muničních elementů byl po výbuchu skladu č. 16 nalezen ve vzdálenosti 1 600 m od skladu. Po výbuchu skladu č. 12 byla nalezena munice nejdéle ve vzdálenosti 800 m od skladu.

Od ledna 2015 probíhalo vyskladňování celého areálu. Celkově bylo z muničního skladu ve Vrběticích vyvezeno 547 kamionů naložených vojenským materiálem a municí. Soukromé firmy vyvezly ze skladů 280 kamionů buď přímo k zákazníkům, nebo do svých prostor. Zbytek materiálu, 267 kamionů bylo odvezeno za úplatek státem do obnoveného skladu v Květné. [18], [24], [32], [36], [79]

2.4 Reakce na provedená opatření a postoj VTÚ a Zlínského kraje k výbuchům

Činnosti a opatření veřejného sektoru, aktéra první skupiny, neboli státu v souvislosti s výbuchy ve Vrběticích výrazně zasáhly do života obyvatel okolních obcí. Negativně se projevíly i v ekonomické stránce firem skladující vojenský materiál v muničním skladu, ale i dalších firem majících v přilehlém areálu bývalých Vlárských strojíren svá pracoviště. Podkapitola se zabývá reakcemi soukromého sektoru aktéra druhé skupiny firem a aktéra třetí skupiny domácností na provedená opatření státu v souvislosti s výbuchy. V závěru je popsán postoj VTÚ a ZK k výbuchům.

Reakce firem na provedená opatření

Výbuchy dvou vrbětických skladů s vojenským materiálem se dotkly všech firem v areálu bývalých Vlárských strojíren. Celkově v areálu funguje 35 společností i soukromníků, kteří museli v závěru roku 2014 řešit ztráty spojené s evakuacemi. Vlárských strojíren se dotkly čtyři evakuace. Problém byl hlavně s nasmlouvanými zakázkami, u kterých měly firmy z důvodu uzavření výroby problémy s dodržáním termínů. Ředitel společnosti HOPA CZ A. Bonko [76] v souvislosti se situací řekl: *„Situaci chápeme, ochrana života a zdraví má přednost. Přesto naše společnost kvůli výpadku při evakuaci zaznamená ztrátu. Navíc zaměstnanci se v současné době necítí bezpečně. Proto bychom uvítali lepší informovanost a komunikaci.“*

Po výbuchu skladu č. 12 se média začala intenzivněji zajímat o firmu Imex Group s.r.o., hlavně o její minulost. V roce 2000 nynější majitel firmy P. Bernatík s jeho otcem měl prodat do Konga vojenský materiál, na toto bylo uvaleno embargo. P. Bernatík vše popírá, materiál prý byl vyvezen do sousedního Zimbabwe. Navíc v roce 2012 došlo v Bulharsku k výbuchu skladu patřícího bulharské firmě. Ve skladu byl uložený materiál odkoupený od Imex Group, s.r.o., ale i jiných společností. Kontroverzní zůstává i návštěva P. Bernatíka ve skladu č. 16 den před jeho výbuchem, podle právníka společnosti R. Ondruše se jednalo o běžnou kontrolu materiálu určeného na vývoz. Na základě těchto informací se začaly o společnosti tvořit různé spekulace jak v médiích, tak i na půdě vlády.

Nález protipěchotních min a následné podání žaloby v listopadu 2015 na manažery a zaměstnance firmy Excalibur Army, s.r.o., a Real Trade, a.s., se obviněných dotklo. Mezi obviněnými je i starosta Bohuslavic nad Vlání, který v areálu pracoval jako skladník, jehož prací bylo pouze vykládání přivezeného materiálu. Celou situaci považuje za absurdní. Zakázané miny byly součástí kontraktu vojenského materiálu, které firmy chtěly. Mluvčí

Excalibur Army, s.r.o., A. Čírtek [71] ve spojitosti s podáním obžaloby uvedl: „*Všechno, co Excalibur Army ve Vrběticích skladoval či ještě skladuje, dovezl a skladuje s vědomím a souhlasem policie, respektive licenčních orgánů, pokud šlo o dovoz ze zahraničí. Ve Vrběticích neskladuje tedy Excalibur nic, o čem by stát nevěděl.*“ Miny měly být rozebrány, nikoli určeny k dalšímu prodeji. Podle posudku, který českým orgánům zaslala budapešťská komora inženýrů, se o zakázanou municí nejednalo. Miny podle posudku neobsahovaly rozbušky a technické jednotky k dálkovému ovládní. Firmy považují obvinění za účelové se záměrem způsobit jim finanční škody za zrušení dohodnutých kontraktů.

Dne 24. 2. 2015 se ve Valašských Kloboukách konala diskuse s odborníky ohledně výbuchů. Pozváni byli všichni, kteří mají k tématu co říct, i zástupci firem. Ti ale možnost nevyužili a setkání se nezúčastnili.

Jak už bylo uvedeno v předchozí podkapitole 2.3, i firmám byla zamítnuta žádost na náhradu ušlého zisku, což firmy přijali negativně. Podle právníka firmy Imex Group, a.s., škoda způsobená jejich firmě výbuchy byla vyčíslena na 75 mil. Kč. Škodu 1 mld. Kč za neuskutečněné obchody vyčísli i firma Bochemie, a.s. Linka ve firmě po explozích byla zastavena. [18], [24], [32], [79]

Reakce domácností k výbuchům

Po výbuchu skladu č. 16 dne 16. 10. 2014 zavládla mezi občany přilehlých obcí panika. Nikdo nejdřív nevěděl, co se děje, slyšet byly pouze výbuchy z areálu skladu. Obyvatelé přilehlých obcí měli největší strach z možného úniku zplodin. Situaci mezi místními částečně uklidnily informace o mimořádné události poskytnuté starosty. Z bezpečnostních důvodů provedený odklon dopravy od Vrbětic – Vlachovic zkomplikoval lidem návrat do svých obydlí.

Rekce místních obyvatel na výbuch uvedené ve *Zlínském deníku* [38]. V. Jaroš: „*Všechna okna se rozvibrovala. Viděli jsme obrovský bílý oblak na obloze. Byl jsem nervózní z toho, že mi doma rodiče nebrali telefon.*“ K. Došlu zastihl výbuch skladu právě, když se chystal do lesa na dřevo. Jeho slova: „*Všeho jsme nechali a utíkali pryč. Báli jsme se o život. Teď mám strach o dům. Vůbec nevím, jestli ještě stojí.*“

Následující den byla zřízena pro dotčené obyvatele speciální telefonní linka umožňující poskytnutí informací v souvislosti s výbuchem. Ani zřízením speciální linky nedošlo k úplnému uklidnění obyvatel. Místní znervózňovala především neznalost obsahu uskladněného materiálu ve vybuchlém skladu. M. Janků [39] z Vlachovic uvedl: „*Zarážející podle mě je, že místní lidé vůbec nevědí, co se v těch skladech nachází.*“

Místní se shodují, že když areál spravovala armáda, celý objekt hlídali vojáci, nikdo se do muničního skladu nedostal a vše bylo v pořádku. Nyní ostraha areálu podle místních není dostatečná.

Na neinformovanost si v dalších dnech po výbuchu stěžovala i starostka Lačnova M. Baránková [35]: „*Nejhorší byla ta nejistota. Dlouho jsme nevěděli, co se vlastně stalo.*“ Starostka nedostala v den výbuchu žádné oficiální informace, protože obce Lačnov (543098), Horní Lideč (542725) [7] a další v dané chvíli byly mimo stanovený prostor ohrožení. I přes to se M. Baránková spolu se svými kolegy z okolních vesnic rozhodla napsat dopis hejtmanovi ZK S. Mišákovi, aby v případě další mimořádné události v muničním skladu byli informováni.

Na první a druhou plánovanou evakuaci provedenou ve dnech 23. – 24. 10. 2014 dotčení obyvatelé reagovali s klidem i přes to, že některé situace neustále znervózňuje a nechtějí už něco podobného zažít. Všichni evakuovaní dbali pokynů od policie i vedení obce. Opustili své domovy, vše zabezpečili, nechali na sebe kontakt a adresu, kde se budou nacházet. Neprotestovali, nehádali se. Věděli, že jde o jejich bezpečnost. Většina evakuovaných strávila evakuaci u svých známých či v zaměstnání.

Rozhodnutí vlády o povolání armády do Vrbětic občany dotčených obcí trošku uklidnilo. Působení vojáků místním lidem navodilo větší pocit bezpečí. Ale i nadále pro obyvatele v okolí muničního skladu nebyla situace jednoduchá. Z areálu se neustále ozývaly jak řízené, tak i neřízené výbuchy.

Vypršení sedmidenní bezpečnostní lhůty dne 20. 11. 2014 a možnosti započatí asanačních prací místní obyvatelé uvítali. Netrpělivě všichni čekali, až začne vývoz munice ze skladů a život v přilehlých obcích se vrátí do normálu. D. Maniš [77] v souvislosti s vypršením bezpečnostní lhůty řekl: „*Až se začne munice vyvážet, tak se to již dokončí. Zaplat' Pán bůh, všichni bychom byli rádi, kdyby to už bylo pryč.*“ Odvoz veškerého uskladněného materiálu požadovali občané dotčených obcí už 25. 10. 2014 uspořádáním petice, jak již bylo uvedeno v podkapitole 2.1.

Poměrně uklidněnou situaci mezi obyvateli v okolních obcích vystřídala opět panika a strach, co bude dál, po výbuchu skladu č. 12 ve středu dne 3. 12. 2014. Obyvatelé Haluzic a Lipové, kteří museli narychlo opustit svá obydlí z důvodu evakuace, měli hlavně obavy o svá zvířata, která museli nechat doma. Mnozí z nich prožívali během několika týdnů evakuaci již podruhé. Navíc tato evakuace byla pro ně mnohem horší než ta první. Mohli si vzít jen léky, osobní doklady a urychleně opustit svá obydlí. V odpoledních hodinách byli

evakuování odvezení do luhačovického hotelu Hubert, kde dostali hygienické potřeby a potřebné oblečení. *Lidovky.cz* [22] uvedly bezprostřední pocity obyvatelů Lipové: „*Tehdy se ozval jeden velký výbuch, teď šel jeden výbuch za druhým, bylo to jako ohňostroj. Dům se chvěl, bylo to hrozné. Daleko hůř jsme to vnímali, s větším strachem, bylo to tady blíž Lipové a bylo to daleko horší.*“

Po ukončení evakuace v pátek se lidé vrátili do svých obydlí, kde se v prvé řadě postarali o svá zvířata. Všichni byli rádi, že evakuace je již za nimi a doufali, že byli evakuováni již naposledy. Opak se stal pravdou, po šesti hodinách byly obce opět evakuovány, což se opět negativně projevilo na psychice evakuovaných. V sobotu evakuace zasáhla i obyvatele Vlachovic a části Vrbetic. Evakuování ocenili, že během evakuace bylo o ně kvalitně postaráno a nemuseli trávit evakuaci někde v tělocvičně.

Dne 12. 12. 2014 se starosta obce Vlachovice Z. Hověžák v Poslanecké sněmovně obracel na poslance s žádostí o důkladné prošetření výbuchů a omluvu místním obyvatelům, kteří místo přípravy na Vánoce mají neustálý strach o svá obydlí a o další vývoj situace. Zároveň požádal o rychlé odvezení veškeré munice.

Rok po uplynutí od prvního výbuchu skladu č. 16 i nadále životy místních obyvatel trápí nezodpovězené otázky ohledně výbuchů. Jedním z témat je výrazný pokles tržní hodnoty nemovitostí v okolí muničního skladu. Žhavějším tématem i nadále zůstává žádost obyvatel o odškodnění v souvislosti s evakuacemi a uzavírkou místní komunikace III/4932 .

Příznavkyně petičního výboru Hany S. [78] v souvislosti s ročním výročím od prvního výbuch skladu č. 16 *Zlínskému deníku* sdělila: „*Mám pocit, že se za ten rok vůbec nic nezměnilo. Stále nejsme informováni o aktuální situaci. Často tady projíždějí vozidla armády anebo létá vrtulník a my nevíme proč a co se zrovna v této situaci děje. Necítíme se tady bezpečně. Znervózňuje nás to.*“

Lidé z dotčených obcí schválení odškodného vládou dne 21. 12. 2015 uvítali, ale i přes to zůstávají velice skeptičtí, zda peníze vůbec dostanou. Někteří považují částku za nízkou, jiní jsou naopak rádi, že alespoň něco dostanou. Starosta Vlachovic Z. Hověžák přijal rozhodnutí vlády jako vstřícný krok a skvělou zprávu pro své občany.

Celkové vyklizení skladů a výstavbu nového oplocení kolem areálu včetně snížení bezpečnostní zóny místní obyvatelé přijali velice pozitivně. Už nemají strach z neočekávaných výbuchů či případných evakuací. Život v dotčených obcích se stal klidnější.

Zpráva z Ministerstva vnitra o zamítnutí 134 žádostí na odškodné místní obyvatele a jejich starosty velice rozčílila. Starostka Haluzic S. Zvonková [11] řekla: „*Všichni nám slibovali, že vše bude proplaceno. Teď jsou lidé naštvaní.*“

Místní si myslí, že všechny škody mají původ v rozhodnutích složek IZS (např. uzavření firem a tím ztráta zisku, či uzavření silnice III/4932 mezi Haluzicemi a Lipovou). A proto si kladou otázku, proč tedy každé dva dny v týdnu dojížděl do regionu vedoucí poradců ministra obrany B. Dvořák mající na starosti právě evidenci žádostí. Proč jim bylo slibováno, že nároky na kompenzaci jsou právně podložené, ať si dotčení podají žádost?

Lidé začínají mít obavy i o stav svých pozemků a lesů nacházejících se v oplocené bezpečnostní zóně mimo areál muničního skladu. Jak už bylo uvedeno v kapitole 2.2, soukromé pozemky uvnitř areálu stát skoupí nebo vymění, ale pozemky mezi hranicí oplocení a areálem nikoli. To se vlastníkům nelíbí, nejradši by byli, kdyby stát vykoupil či vyměnil i jejich pozemky. Někteří zvažují i podání žaloby na Ministerstvo obrany za jeho benevolentní režim, který před výbuchy v areálu byl (např. lesní společnost L. W. vlastníci les uvnitř areálu nyní nemá možnost se dřevem hospodařit).

Místní obyvatelé s vojáky a policisty střežící bezpečnostní perimetr vycházeli dobře. Občas jim i za jejich péči ochránit obyvatele přinesli něco dobrého k snědku. Podle některých obyvatel neustálé návštěvy premiéra a ministrů byly téměř bez výsledku. Všichni pouze jen slibovali, ale žádné výrazné změny jejich návštěva podle místních nepřinesla. Na druhou stranu působením bezpečnostních složek státu se podle obyvatel zlepšila celková bezpečnost v obcích. Dříve policejní hlídky sotva obcemi projeli, dnes jsou vidět na každém rohu. [18], [24], [32], [79]

V měsíčníku *Vlachovické listy*, určeného pro občany Vlachovic a Vrbetic, byly v čísle 7/2015 [74] zveřejněny výsledky dotazníku týkající se minulosti a budoucnosti muničních skladů. Celkem bylo odevzdáno 116 dotazníků. Vzhledem k rozsáhlosti dotazníku jsou ke každé otázce vybrány pouze odpovědi s největším počtem hlasů. Pro každou otázku bylo možné uvést více odpovědí. Výsledky celého dotazníku jsou uvedeny v příloze C. Odpovědi na otázky v dotazníku:

- **Jaký je Váš názor na skladování munice v areálu ve Vrbeticích v minulých letech do roku 2006?** Nejvíce, 50 hlasů, získala odpověď - nezajímá mě to.
- **Jaký je Váš názor na stav v areálu v letech 2006 – 2014?** Nejvíce, 67 hlasů, získala odpověď - nesouhlasil jsem.

- **Jaký je Váš názor na budoucí využití areálu po sanačních pracích?** Odpověď, nesouhlasím se skladováním munice, získala 93 hlasů. Současně i odpověď, nesouhlasím s provozem firmy Bochemie, a.s., získala 88 hlasů.
- **Požadovali byste nějakou formu odškodnění?** Odpověď: „*odškodnění obce formou poskytnutých dotací na vybudování kanalizace, rekonstrukce Mateřské školy Vrbětice, Služby, Sběrný dvůr, sportoviště...*“ získala 72 hlasů.

Postoj VTÚ k výbuchům

V médiích se často objevovaly zprávy kritizující systém oplocení jak ze stran členů mysliveckého svazu, tak i od zástupců obcí v okolí skladů. Podle bývalého ředitele VTÚ V. Irovského k zanedbání ostrahy areálu nedošlo. V roce 2014 provedl VTÚ dvakrát opravu plotu, který byl následně úmyslně poškozen. Poškození bylo opraveno a provedena následná revize. V. Irovský také popřel, že v areálu by se konala rallye či byl zřízen myslivecký spolek, jak uváděly některé zprávy z vybraných informačních zdrojů. Areál byl zabezpečen nejen ochranným oplocením, ale i fyzickou ostrahou zaznamenávající všechny vstupy/vjezdy do areálu i dobu působení v areálu. Kontrole podléhaly i sklady, zda na nich nejsou prováděny stavební úpravy.

Podle V. Irovského VTÚ dostával pravidelný soupis munice, ale už zpětně nebylo kontrolováno, zda odpovídá realitě. V. Irovský [10] v souvislosti s municí řekl: „*Munice se k nám dostává na základě licenčního povolení, které vydává policie. Je tam uvedeno například: odkud je vezena, kde bude skladována, kolik jí je.*“

Ještě před druhým výbuchem ke dni 31. 12. 2014 V. Irovský oznámil rezignaci. Ministerstvo obrany bylo dlouhodobě nespokojeno s řízením státního podniku. Po druhém výbuchu rezignoval i ředitel slavičínské pobočky VTÚ Z. Eiselt. [18], [24], [32], [79]

Ve *Výroční zprávě VTÚ za rok 2014* [75] nově zvolený ředitel podniku J. Protiva v úvodním slově uvádí, že podnik vykazuje za rok 2014 ztrátu způsobenou částečně i výbuchy ve Vrbeticích. Výbuchy nedovolily ukončit zakázku pro AČR na vývoj a výrobu munice. Dále se VTÚ k výbuchům ve Vrbeticích ve *Výroční zprávě za rok 2014* ani v médiích nevyjadřuje.

Postoj Zlínského kraje k výbuchům

Informace o zasedání bezpečnostní rady ZK, krizového štábu ZK byly již uvedeny v analýze výbuchů. Nyní budou rozebrány postoje ZK k celé události vycházející z *Výroční zprávy Zlínského kraje 2014* [80].

Hejtman S. Mišák se hned v úvodním slovu zmiňuje o události ve Vrběticích. Podle jeho slov: „*Vyšla najevo slabina celorepublikového systému, kdy vojenská munice je v soukromých rukou a stát nad ní ztratil kontrolu.*“ Kapitola krizové řízení ve výroční zprávě je částečně věnována muničnímu skladu. Po krátkém představení mimořádné události kraj sděluje, že orgány samosprávy nemají v oblasti nakládání s municí žádné kompetence. Kompetence mají ústřední správní úřady a na orgány samosprávy se tuto odpovědnost snaží přenést a tím úmyslně zmanipulovat veřejné mínění.

Závěrečný komentář kapitoly krizového řízení věnuje hejtman celý výbuchům, kde zmiňuje svoji víru v úspěšné dořešení události. Zároveň doufá, že již nebude žádná munice v této oblasti uskladňována.

3 ANALÝZA ÚSPĚŠNOSTI KRIZOVÉHO MANAGEMENTU

Poté co byl představen analytický koncept a provedena analýza výbuchů skladu č. 16 a skladu č. 12, lze provést analýzu úspěšnosti krizového managementu týkající se těchto výbuchů. A proto se kapitola věnuje fázím krize, teorii krizového plánování, lidskému aspektu krizovému managementu neboli krizové komunikaci a jejich aplikací na mimořádnou událost ve Vrbětících. Závěr kapitoly se zaměřuje na komparaci výbuchů ve Vrbětících a slovenských Novákoch, kontrolám munice a důsledkům, které mimořádná událost způsobila.

3.1 Problém fází mimořádné události

E. Antušák v kapitole *Management a krizový management* [3] v knize *Krizový management: hrozby, krize, příležitosti* říká, že: „Cílem krizového managementu je minimalizování, případné zamezení možnosti vzniku krize, nebo pokud krize již nastane redukovat rozsah škod a minimalizovat dobu trvání krize.“ Je to tedy specifická forma managementu, která se používá pro předcházení krizím nebo pro jejich následné řešení. Každá krizová situace má své fáze, které jsou charakteristické různými příznaky. Názvy a počet fází vývoje krizových situací se liší podle autorů. Někteří autoři uvádí čtyři stadia (např. E. Antušák [3]), jiní zas pět stadií (např. R. Roudný [41]). U R. Roudného je např. rozdíl v rozdělení posledního stadia vývoje na dvě, na likvidaci a obnovu. V práci byla pro analýzu mimořádné události ve Vrbětících zvolena vývojová stadia krizové situace podle E. Antušáka [3]. Stadia krizové situace jsou:

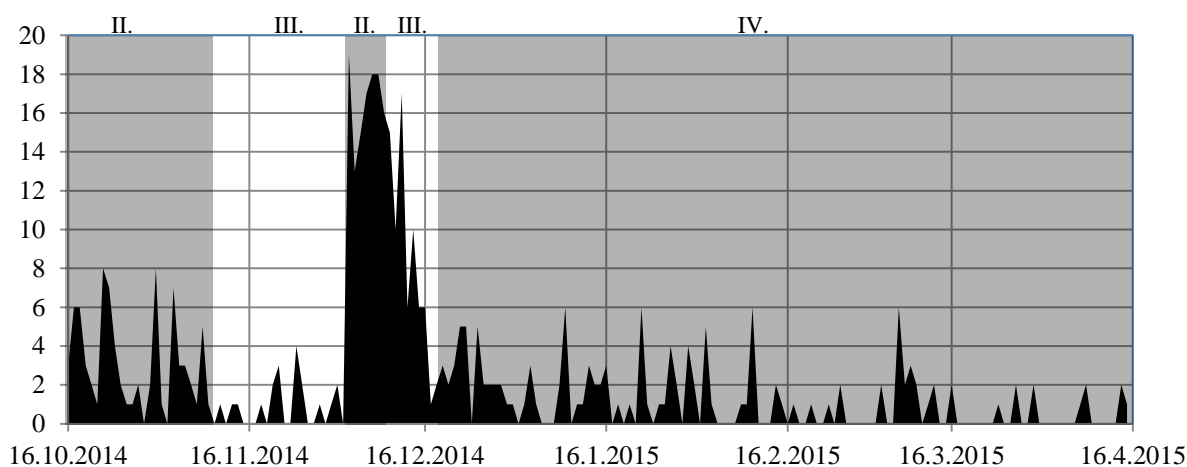
- stadium symptomů;
- akutní stadium;
- chronické stadium;
- stadium vyřešení krize.

Krizová situace vždy vzniká po stavu normálním, který je specifický prognostickými tendencemi, plánováním, přípravou a prevencí na možné vzniklé situace. [41] Každá krize začíná stadiem symptomů spojených s nárůstem nestability systému různé rychlosti a intenzity, které mohou být snadno přehlédnuty nebo naopak s předstihem analyzovány. Pokud dojde k včasnému postřehnutí počátečních symptomů, je možnost se na krizi dostatečně připravit, eventuálně zastavit průběh působení symptomů a krizi odvrátit. [3]

Po překročení hranice stability se krizová situace dostává do druhého stadia, stadia akutní krize. V druhé fázi dochází k zřejmému poškození zájmu subjektu a k hrozbě případného

zániku dotčeného subjektu. V této fázi již vznikají škody, které nelze odvrátit bez dodatečné finanční zátěže. Klíčové pro akutní stadium, kdy krizová situace dosahuje vrcholu, je dostat krizi pod kontrolu prostřednictvím rychlé reakce a nasazením všech dostupných prostředků. Na efektivnosti aplikovaných protiopatření závisí doba působení krize na subjekt. [3]

Pokud první pokus o zvládnutí krize není vyhovující, nastává chronické stadium krize. Situace je již uklidněnější, snížilo se napětí, ale doposud nebyla příčina krize správně určena a adekvátně zneškodněna. To má za následek opětovnou eskalaci intenzity krize. Poslední fází je stadium vyřešení krize. Pro tuto fázi je charakteristické znovunabytí stability a rovnováhy subjektu. [3] Již na subjekt nepůsobí žádné škodlivé a ničivé síly. Může být zahájena likvidace vzniklých škod a následná obnova. [41] Z přehledu množství publikovaných zpráv týkajících se výbuchů v muničním skladu ve Vrběticích lze udělat graf specifikující intenzitu mimořádné události. Vzhledem k množství vydaných zpráv a kvůli podmínce vytvořit vypovídající graf byl pro rozbor vybrán první půl rok od výbuchu skladu č. 16. Obrázek č. 6 znázorňuje rozložení jednotlivých zpráv týkajících se výbuchu muničního skladu ve Vrběticích. Jedná se o zprávy publikované první a druhou skupinou zdrojů během půl roku od výbuchu skladu č. 16.

Obrázek 6: Frekvence zpráv o výbuchu v muničním skladu ve Vrběticích 16. 10. 2014 – 16. 4. 2015

Zdroj: vlastní zpracování podle přehledu tisku.

Z obrázku č. 6 nesporně vyplývá diametrální rozdíl v množství vydaných zpráv po výbuchu skladu č. 16 a skladu č. 12. Po výbuchu skladu č. 16 dne 16. 10. 2014 byly vydány tři zprávy, zatímco po výbuchu skladu č. 12 dne 3. 12. 2014 bylo publikováno devatenáct zpráv. Z tohoto porovnání lze konstatovat, že druhý výbuch byl neočekávaný a strhl lavinu reakcí, spekulací a došlo k intenzivnějšímu vnímání mimořádné události jak všemi zainteresovanými subjekty, tak i místními obyvateli.

Zprávy byly publikovány v závislosti na probíhajících opatřeních a činnostech IZS, nikoli každý den. Tento fakt odráží nerovnováhu v množství publikovaných zpráv denně. S postupem realizace likvidačních prací se intenzita uveřejněných zpráv snižuje. Při využití teorie fází vývoje krizové situace lze provést rozbor fází mimořádné události. Musí se však brát v úvahu, že zprávy jsou publikované s mírným zpožděním, a proto tyto fáze jsou v obrázku č. 6 vyznačeny prostřednictvím šedých a bílých čar. Fáze mimořádné události jsou popsány římskými číslicemi nad obrázkem.

V případě muničního skladu ve Vrběticích bylo stadium symptomů mimořádné události před výbuchem skladu č. 16 dne 16. 10. 2014. Symptomy vzhledem k probíhajícímu vyšetřování nelze blíže specifikovat. Je možné pouze spekulovat, že výbuchy mohly být způsobeny nedodržováním bezpečnosti při práci, nevhodným skladováním munice, nerespektováním obložnosti skladů či úmyslným trestným činem. Počáteční projevy vzniku mimořádné události firma Imex Group, s.r.o., nerozpoznala či ignorovala. Následkem byl výbuch skladu, druhé stadium mimořádné události. Výbuch způsobil značné finanční škody na zcela zničeném uskladněném materiálu a skladu. Finanční škody postihly i další firmy mající v areálu bývalých Vlárských strojíren své závody a obyvatelé v přilehlých obcích, jimž tlaková vlna způsobila škody na nemovitostech a kteří měli vyšší cestovní náklady z důvodu uzavření silnice III/4932 mezi Haluzicemi a Lipovou.

Do třetí fáze, chronického stadia, se událost dostala dne 12. 11. 2014, kdy byla zaznamenána poslední neřízená detonace. Dne 20. 11. 2014 vypršela sedmidenní bezpečnostní lhůta, během které došlo k částečnému uvolnění napjaté situace. Po vypršení bezpečnostní lhůty by mohlo být zahájeno stadium vyřešení krize. V areálu probíhala postupná sanace s cílem co nejrychlejšího odvozu veškerého vojenského materiálu. Ale vzhledem ke špatnému odhalení příčiny výbuchů a nedostatečné paralyzaci příčin došlo dne 3. 12. 2014 k výbuchu skladu č. 12 a situace se dostala opět do druhého akutního stadia. Chronické stadium se stalo pouze mezistupněm pro další a výrazně silnější růst mimořádné události.

Akutní stadium bylo kratší než v prvním případě, což může být zapříčiněno rychlejší reakcí aktérů a efektivnějším působením aplikovaných protipatření. V konkrétním případě délka akutního stadia závisela především na množství rozházeného vojenského materiálu po výbuchu skladu č. 12. Poslední neřízená detonace byla u výbuchu skladu č. 12 zaznamenána ve středu 10. 12. 2014, a tímto datem došlo opět k přechodu mimořádné události do třetí fáze. Mimořádná událost byla již lépe pod kontrolou a jakmile vypršela prodloužená devítidenní bezpečnostní lhůta, situace přešla do závěrečného stadia, stadia vyřešení krize. Po důkladném

pyrotechnickém průzkumu a vyčištění okolí příjezdových cest a skladů od rozházené munice mohl být veškerý materiál ve skladech odvezen. Stále v areálu probíhají sanační práce. Po ukončení likvidačních prací bude zahájena obnova areálu.[36]

3.2 Problém selhání aktérů

E. Antušák v kapitole *Základní pojmový aparát teorie krizového managementu* v knize *Krizový management: hrozby, krize, příležitosti* uvádí, že u antropogenních hrozeb je nejdůležitější prevence. Prevencí se myslí především znalost zákonů, předpisů, norem a jejich dodržování. E. Antušák se dále zmiňuje, že u antropogenních havárií některé analýzy uvádí 48 % příčinu vzniku havárie vadu materiálu a z 31 % je to lidská chyba. Jiné materiály podle knihy vykazují jako příčinu až z 80 % selhání lidského faktoru.

Krizové plánování

S prevencí souvisí i krizové plánování, jehož výsledkem je plán. K výkladu podstaty krizového plánování je využita kapitola E. Antušáka *Krizové plánování* [2] z knihy *Krizový management: hrozby, krize, příležitosti*. E. Antušák v kapitole říká, že správně zpracovaný plán by měl dát odpověď na otázku: Co má být provedeno? Jak to má být provedeno? Z toho vyplývá, že krizové plánování se zabývá nejen prevencí vzniku krizových situací, ale i způsobem jak neúčinněji zvládnout krizovou situaci, jak nejlépe obnovit postižený systém a jeho návrat do běžného stavu. Systém krizového plánování v ČR by se dal rozdělit do tří pilířů:

- obranné plánování;
- civilní nouzové plánování;
- havarijní plánování.

Hlavním produktem krizového plánování je krizový plán. Krizový plán E. Antušák definuje následovně: „*Krizový plán je souhrnný plánovací dokument, který zpracovávají zákonem určená ministerstva a jiné správní úřady, Česká národní banka a jiné státní orgány, orgány kraje a určené obce a který obsahuje souhrn opatření a postupů k řešení krizových situací.*“

Krizový plán kraje zpracovává HZS ZK na základě přehledu možných zdrojů rizik. Kdyby správce areálu VTÚ nahlásil HZS ZK, že se již nejedná o vojenský objekt, ale o civilní, ve kterém soukromé firmy skladují munici a další vojenský materiál, byl by vrbětický areál zahrnut jak do krizového plánu kraje, tak do havarijního plánu. Tyto plány projednává

bezpečnostní rada kraje a schvaluje hejtman. Pokud by byly plány zpracovány, zasahující složky bezprostředně po prvním výbuchu by poté věděly, jaký materiál se v areálu nachází a jak mají nejefektivněji postupovat při řešení mimořádné události. Kdyby byly zpracované plány, nedošlo by k situaci, že se hasiči dostali do vzdálenosti až 100 m od vybuchujícího skladu č. 16. Jen díky pohotovému reakci se zasahujícím jednotkám nic nestalo, ač situace mohla mít tragické následky. Z tohoto jednoznačně vyplývá selhání VTÚ, protože jako pronajímatel neprovozoval objekt v souladu s platnou legislativou. O charakteru uskladněného materiálu v muničním skladu mohl vědět i starosta Bohuslavic nad Vlání F. Machuča, který dříve ve skladu pracoval jako skladník. Jelikož se muniční sklad ve Vrběticích rozkládá na katastru i Bohuslavic nad Vlání, měl by se F. Machuča v rámci jeho funkce zajímat, jestli je areál zařazen do příslušných plánů, či nikoli, aby zajistil ochranu zdraví a života obyvatel v obci. S velkou pravděpodobností více představitelů orgánů krizového řízení také vědělo o tom, co se po opuštění areálu AČR ve skladech skladovalo. Ale nikdo z těchto kompetentních představitelů neoznámil HZS ZK, co se ve vrbětickém areálu skladuje, i když mohli očekávat, že by z důvodu charakteru uskladněného materiálu mohlo dojít k nějaké mimořádné události, či krizové situaci.

Jediná firma mající zpracované nezávislé posudky, dokumenty zabývající se bezpečností provozu a skladováním je Bochemie, a.s. Firma má zpracovanou Bezpečnostní zprávu schválenou zlínským krajským úřadem. Bezpečnostní zpráva obsahuje i Analýzu a hodnocení rizik zabývající se riziky při manipulaci se surovinami a produkty, jejich skladováním a procesem recyklace jak z pohledu obsluhy, tak i s ohledem na působení vnějších vlivů. Cílem dokumentu je minimalizace rizik a prevence vzniku havárie. V souladu s právní úpravou ČR má Bochemie, a.s., zpracovaný také vnější i vnitřní havarijný plán, plán fyzické ostrahy a je zařazena do krizového plánu kraje. [6]

Krizová komunikace

Komunikace je proces, prostřednictvím kterého si lidé sdělují informace. Krizové komunikaci se E. Antušák věnuje v kapitole *Krizová komunikace* [1] v knize *Krizový management: hrozby, krize, příležitosti*, ze které se během jejího popisu v práci vychází. Předmětem krizové komunikace je poskytování informací orgánům krizového řízení, veřejnosti, médiím, odborníkům, zaměstnancům a dalším subjektům, aby dopady krizové události byly zmírněny či případně potlačeny. Cílem krizové komunikace je sdělit důvěryhodné a přesvědčivé informace ve správný čas a tím zajistit připravenost orgánů krizového řízení, zabránit vzniku paniky jako sekundárního jevu mimořádných událostí nebo

krizových situací či eliminovat zápornou publicitu poškozující pověst dotčeného subjektu, jenž by mohl být původcem negativního jevu. Pohled na principy krizové komunikace je různý, proto jsou zde uvedeny jen některé, které lze současně vztáhnout i na výbuchy ve Vrběticích. Vybrané principy krizové komunikace dle E. Antušáka:

- **Princip přímé odpovědnosti:** informace by mělo sdělovat vedení firmy, společnosti... V případě Vrbětic by se očekávalo přímé vystoupení a vyjádření ke vzniklé situaci ředitele VTÚ a majitele Imex Group, s.r.o. Bývalý ředitel VTÚ se v médiích vyjádřil pouze k zabezpečení areálu a stavu oplocení. V reakci na chování V. Irovského se vyjádřil bývalý šéf kabinetu ministra obrany F. Šulc [12]: *„Zvládnutí každé krizové situace předpokládá přítomnost silného a kompetentního lídra. Jenomže v případě výbuchu muničního skladu u Vrbětic nebyl ani v dohledu. Nikdo tomu zjevně nevedel a vše bylo ponecháno na obětavosti a vynalézavosti hasičů a policistů. Ti naopak fungovali skvěle.“* Firma Imex Group, s.r.o., se sice k situaci vyjadřovala, ale prostřednictvím svého právníka R. Ondruše.
- **Princip nezávislosti:** krizová komunikace by neměla být závislá jen na jedné osobě. Tento princip byl při událostech ve Vrběticích splněn. Informace o vzniklé události a aktuálním dění ve skladu poskytovali mluvčí policie ZK, velitel zásahu, ministři vnitra a obrany, hejtman a další.
- **Princip pravdivosti:** měly by se sdělovat pouze pravdivé a ověřené informace. Po druhém výbuchu ministr obrany M. Stropnický sdělil na půdě Poslanecké sněmovny, že další výbuchy způsobily sesun kráteru v epicentru výbuchu skladu č. 16. Jednalo se o mylné sdělení, kterého se hned chytila média a začala tuto nepravdivou zprávu publikovat. Publikovaných nepravdivých informací v médiích bylo více.
- **Princip přesnosti a stručnosti:** přesné definování problému. Přesné definování problému v médiích zaznělo, jen chyběla informace o obsahu skladů. Kdyby byla poskytnuta informace, co se ve skladech v době výbuchů nacházelo, předešlo by se zbytečným spekulacím a dohadům o tom, co se ve skladech vlastně skladovalo. Samozřejmě se musí přihlídnout i k faktu, že munice se dá potencionálně využít pro nějaký trestný čin, a proto zřejmě nebyl přesný soupis zveřejněn.

Jestliže cílem krizové komunikace je zajištění plnohodnotných informací pro orgány krizového řízení, na jejichž základě by vykonávaly své pravomoci, zabránění chaosu

a znepokojení mezi veřejností či zamezení nebo snížení negativních mediálních dopadů na VTÚ či Imex Group, s.r.o., dalo by se říci, že krizová komunikace ve Vrběticích selhala.

Dostatečná nebyla hlavně komunikace s dotčenými obyvateli okolních obcí. Sice byla zřízena speciální linka, na které bylo možno získat potřebné informace, zřízená speciální rubrika – *Přehled policejních činností* [36] na stránkách Krajského ředitelství policie ZK, případně byly poskytovány informace místním rozhlasem nebo na tiskových konferencích, ale jistě by bylo pro místní obyvatele efektivnější, kdyby se konaly pravidelné tiskové konference, na kterých by vystoupily kompetentní subjekty, jako je např.: velitel zásahu, ředitel VTÚ, zástupci firem uskladňující ve skladu materiál, zástupci zasahujících složek IZS, starostové dotčených obcí atd. Větší osobní kontakt by byl v této situaci jistě na místě.

V akutním stadiu mimořádné události, během které docházelo k neustálým neřízeným výbuchům, kdy je potřeba sdělit všem dotčeným nejvíc informací, měl jistě vystoupit ředitel VTÚ nebo alespoň ředitel slavičínské pobočky VTÚ a poskytnout potřebné informace. Tato komunikace, jak již bylo zmíněno výše, neproběhla.

Špatná komunikace proběhla i od firmy Imex Group, s.r.o. Nejen že komunikovala jen prostřednictvím svého právníka, ale nepodala ani potřebné informace, které by místní obyvatele uklidnily. V tomto případě by se dalo spekulovat, proč veřejně nevystoupil majitel firmy? Byl ten důvod strach o únik kompromitujících informací? Lidé s právnickým vzděláním se totiž dobře vyznají v legislativě, tím pádem jsou opatrní, jaké informace poskytnou.

Za selhání komunikace by se dalo považovat také neposkytnutí informace prvotním zasahujícím hasičům o tom, že hoří právě muniční sklad. Požár byl na tísňovou linku 112 nahlášen zaměstnancem Excalibur Army, s.r.o., u kterého by se dalo očekávat, že věděl, co je přibližně za materiál ve skladech skladován. V této situaci nelze jednoznačně určit, jestli selhal ohlašovatel požáru, nebo operační středisko. Samozřejmě určitou roli v této situaci hrála již zmíněná chybějící dokumentace.

Selhání orgánů krizového řízení

Vzhledem k vyhlášení zvláštního stupně poplachu, byla vedena koordinace na strategické úrovni. Do 26. 11. 2014 koordinaci na strategické úrovni vedl hejtman, posléze Ministerstvo vnitra. V hejtmanově kompetenci bylo na základě § 9 z. č.240/2000 Sb., *o krizovém řízení* a o změně některých zákonů, koordinovat záchranné a likvidační práce a krizový štáb ZK. Krizový štáb kraje plní úkoly z § 8 odst. 2 písm. b) – f) z. č. 240/2000 Sb., *o krizovém řízení* a o změně některých zákonů: „*analyzuje a hodnotí situaci v postiženém území s využitím*

podkladů poskytovaných ostatními správními úřady a zpracovává návrhy na opatření, eviduje a sleduje účinnost nasazení sil a prostředků, organizuje ochranu obyvatelstva postiženého území, dokumentuje činnost a postup při provádění záchranných a likvidačních prací, zpracovává informace pro sdělovací prostředky.“

Z výše uvedené citace by se dalo očekávat, že krizový štáb ZK bude zasedat a řešit úkoly uvedené v zákoně. Krizový štáb ZK zasedal, ale až po výbuchu skladu č. 12. Dříve zasedal krizový štáb ve Valašských Kloboukách, 5 dní od výbuchu skladu č. 16. Zasedání krizových štábů a bezpečnostních rad je znázorněno v tabulce č. 11.

Tabulka 11: Zasedání bezpečnostních rad a krizových štábů v letech 2014–2015

den	aktér	účel zasedání
21. 10. 2014	krizový štáb Valašské Klobouky	rozhodl o evakuaci JV část Lipové, SZ část Vlachovic, Vlárské strojírny
24. 10. 2014	krizový štáb Valašské Klobouky	zasedl z důvodů dalších výbuchů
27. 10. 2014	bezpečnostní rada ZK	žádost na ministerstvo obrany k podání relevantních informací o vrbětickém areálu, kontaktování Sobotky, aby do Vrbetic byla vyslána armáda
3. 12. 2014	bezpečnostní rada ZK	rozhodla o prodloužení evakuace Haluzic, Lipové, Vlárských strojírny a odborného učiliště
	krizový štáb ZK	zasedl z důvodů výbuchu dalšího skladu
5. 12. 2014	krizový štáb Valašské Klobouky	rozhodl o ukončení evakuace obce Haluzice a Lipová
	bezpečnostní rada ZK	nález dělostřeleckého granátu – rozhodnutí o rozšíření evakuace o Vlachovice – Vrbětice, Vlárských strojírny a vlakové stanice Bohuslavic nad Vlárí
6. 12. 2014	předsednictvo Bezpečnostní rady ČR	jednalo o aktuální bezpečnostní situaci ohledně výbuchů v muničním skladu
27. 1. 2015	Bezpečnostní rada ČR	jednala o okolnostech převozu munice ze skladů ve Vrbeticích, do obnoveného skladu v Květné.

Zdroj: vlastní zpracování podle přehledu tisku.

Orgány krizového řízení na regionální úrovni se zabývaly především evakuací. Na centrální úrovni Bezpečnostní rada ČR řešila aktuální bezpečnostní situaci a převoz munice do muničního skladu v Květné. Jak plyne z tabulky č. 11, hejtman S. Mišák požádal o pomoc armády prostřednictvím premiéra B. Sobotky až po 11 dnech. Vzhledem k primární odpovědnosti vlády za zajišťování bezpečnosti a k zřejmému prodlení S. Mišáka, měla vláda jako orgán krizového řízení poslat armádu do Vrbetic dříve, aby byla zajištěna patřičná ochrana zdraví a životů občanů v okolních obcích. Stejně tak by se dala očekávat rychlejší reakce premiéra, ministra vnitra a ministra obrany. Ministři do Vrbetic přijeli až po 14 dnech,

premiér až po třech týdnech. Jistě by bylo vhodné, kdyby se přijeli seznámit se situací do Vrbětic dříve.

V médiích se objevili i spekulace ohledně vyhlášení stavu nebezpečí S. Mišákem. Paragraf 14 z. č. 240/ 2000 Sb., *o krizovém řízení* a o změně některých zákonů, definuje činnosti hejtmana za krizového stavu a jeho oprávnění. V případě Vrbětic by šly za vyhlášení stavu nebezpečí použít pouze některé činnosti a oprávnění hejtmana. Jedná se o: „...*koordinaci záchranných a likvidačních prací, koordinaci nouzového ubytování, koordinaci zajištění ochrany majetku na území, kde byla provedena evakuace, evakuaci obyvatelstva, zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob na vymezeném místě nebo území...*“

Byl by vyhlášen krizový stav, zvýšily by se hejtmanovy pravomoce. Paragraf 3 z. č. 240/2000 Sb., *o krizovém řízení* a o změně některých zákonů, říká, je-li vyhlášen stav nebezpečí, hejtman kraje neprodleně informuje o vyhlášení stavu nebezpečí vládu a Ministerstvo vnitra. Stav nebezpečí by poté byl signálem pro vládu, která by poté mohla na vzniklou situaci reagovat rychleji.

Značná mediální kritika byla zaměřena na stav zabezpečení areálu. *Souhrnná zpráva Ministerstva vnitra o postupu řešení mimořádné události v muničním areálu Vrbětice* [28] uvádí, že zabezpečení jednotlivých objektů bylo v souladu s platnou legislativou. Zabezpečení armádních muničních skladů, kde stále působí armáda je však rozdílné. Uskladňování munice probíhá podle tříd nebezpečnosti a vzájemné snášenlivosti. Každá munice má k sobě evidenční list, kde jsou zaznamenány veškeré výrobní údaje, např.: série, rok výroby, třída nebezpečnosti. Při skladování dochází k respektování obložnosti skladů, neboli maximálního povoleného množství čisté hmotnosti výbušnin v municí na jeden objekt, z důvodů zachování bezpečnosti. V každém muničním skladu je instalováno elektronické protipožární zařízení a působí v něm vojenská hasičská jednotka připravená k prvotnímu zásahu v případě vzniku mimořádné události. Pro případ události většího rozsahu jsou areály muničních skladů napojeny na krizové plány krajů s automatickým vyrozuměním HZS. Součinnost hasičských jednotek prověřují pravidelně prováděná cvičení. [44]

Pracovníci v armádních skladech prokazují znalost skladované munice, prochází pravidelnými odbornými a bezpečnostními kurzy/školeními. Pracovníci, kteří mají přímý kontakt s municí, absolvují psychologické vyšetření způsobilosti pro práci s ní. Střežení objektu má na starosti Vojenská policie ČR. Areály jsou ohraničeny ploty s čidly pokryté kamerovým systémem a infrazávorami. [44] Armádní muniční sklady jsou nesporně mnohem více zabezpečeny než sklady soukromých firem, ve kterých je skladován srovnatelně

nebezpečný vojenský materiál. Proč není jednotná právní úprava týkající se skladování vojenského materiálu, jak pro civilní, tak i pro vojenské subjekty? Čí je to vina? V daném případě se jistě jedná o rozpor v české legislativě, která je v rukou zákonodárné moci, tedy Parlamentu ČR.

Dále je potřeba ještě zmínit, že české úřady byly událostí zasaženy nepřípravě. Podle premiéra B. Sobotky chyběly plány rychlého odvozu munice i systém záložních skladů pro její následné uložení. Díky pohotové reakci a znovuoobnovení zakonzervovaného skladu v Květné byl problém, kam odvézt munici z Vrbětic, vyřešen. V souvislosti s událostmi ve Vrběticích by bylo vhodné zamyslet se nad současnými krizovými plány, které upravují opatření a postupy pro řešení krizových situací v muničních skladech. Zda by nebylo vhodné do nich odvoz vojenského materiálu a munice zakomponovat. Současně by se mělo uvažovat o vytvoření systému záložních skladů.

3.3 Problém rychlosti reakce vlády

V souvislosti s úvahami o selhání aktérů ve Vrběticích se nabízí srovnání s podobnou událostí, která se stala před devíti lety na Slovensku. Dne 2. 3. 2007 v delaboračním skladu Vojenského opravárenského podniku, a.s., v obci Nováky došlo k výbuchům a následnému požáru výbušniny určené k likvidaci. Výbuch poničil plochu o velikosti tří fotbalových hřišť. Usmrceno bylo osm pracovníků a dalších 40 osob utrpělo zranění. [40] Původní informace, které obdrželi zdravotníci, mluvily až o stovce zraněných, eventuálně mrtvých. Proto bylo na místo výbuchu vysláno pět posádek rychlé lékařské pomoci a čtyři posádky rychlé záchranné pomoci. Po dalších minutách do podniku dorazilo dalších 30 vozidel se zdravotnickým personálem. [66] V nemocnici v Prievidzi byl na žádost krajského operačního střediska otevřen traumatologický plán a ihned svolán krizový štáb, aby bylo zajištěno dostatečné množství lůžek pro příjem velkého množství zraněných. Vzhledem k nízké kapacitě byli zranění odvezeni i do okolních nemocnic. [40]

Na místě zasahovaly i desítky hasičů. V podniku bylo zjištěno víc ohnisek požáru, z nichž tři ohniska byla rozsáhlá. Pyrotechnici po provedení průzkumu nařídili až do odvolání zasažený prostor kropit vodou a současně provádět ochlazování uskladněné munice, aby zabránili dalším explozím. Policie z bezpečnostních důvodů uzavřela celé město. Na popud velitele zásahu byl prováděn pravidelný monitoring ovzduší kvůli možným unikajícím chemickým látkám. Únik chemických látek byl potvrzený, ale neměly vážný dopad na lidský organismus. [40]

Vojenský opravárenský podnik, a.s., patří pod Ministerstvo obrany. Po obdržení informace o výbuchu se ministr obrany F. Kašický a státní tajemník ministra obrany neprodleně dostavili na místo výbuchu. Z důvodu nefunkčnosti krizového štábu Vojenského opravárenského podniku, a.s., Nováky nařídil F. Kašický ihned svolání krizového štábu, který poté sám řídil. Do obce dorazil tentýž den premiér R. Fico. [40]

Okamžitě zasedal i krizový štáb Obvodního úřadu v Prievidze. Obyvatelům města Nováky a okolním obcím byly poskytnuté předběžné informace o výbuchu místním rozhlasem a dalšími celoslovenskými masmédií. [40]

Ještě večer v den výbuchu premiér R. Fico s ministrem obrany F. Kašickým provedli tiskovou konferenci. Na konferenci místní obyvatelstvo informovali o události a uklidnili je, že vše je již pod kontrolou. V následujících dnech podávali potřebné informace i mluvčí jednotlivých ministerstev. [65]

Vzhledem k vážnosti situace na místo dorazili i další politici. Ministr vnitra R. Kaliňák, ministr životního prostředí J. Izák, ministr zdravotnictví I. Valentoviči, místopředseda vlády S činností krizového štábu se na místo výbuchů přijel seznámit i prezident Slovenské republiky I. Gašparovič. [40]

Na vzniklou situaci reagoval okamžitě i primátor města D. Šimka, který poprosil místní sklenáře, aby byli nápomocní dotčeným obyvatelům při odstraňování následků výbuchů. Tlaková vlna totiž poničila zasklené plochy v okolí, a proto nepojištěným obyvatelům bylo proplaceno zasklívání z rozpočtu města. [65]

Po pěti dnech, dne 7. 3. 2007, slovenská vláda rozhodla o uvolnění po 1 mil. SKK pro partnera a každé nezaopatřené dítě po obětech. [30] Škoda na majetku byla vyčíslena na 2 mil. EUR. Jednotlivé zasahující složky vyměřily náklady spojené s řešením mimořádné události na necelých 2,9 mil. SKK. [69] Příčiny výbuchu jsou stále v šetření. Za přečin obecného ohrožení bylo obžalováno pět bývalých manažerů podniku. Obžalování jsou za zanedbání bezpečnosti pracovníků a za překročení povoleného objemu uskladňovaných výbušnin. [70]

Analýza havarijního plánování prokázala, že Vojenský opravárenský podnik, a.s., neměl správně zpracovanou dokumentaci týkající se havarijního plánování podle z. č. 261/2002 Sb., *o prevenci závažných průmyslových havárií*. V havarijním plánu chybělo vyrozumění a varování osob a evakuační plán, které byly součástí jiné dokumentace. Pochybení bylo zjištěno i u analýzy zdrojů rizik v podniku. Jednotlivé zdroje rizik byly zpracovány podle staré metodiky činností Vojenského opravárenského podniku, a.s., a stejně tak i plán činností

před vznikem mimořádné události. Závěr analýzy havarijního plánování prokázal, že kvůli všeobecnému charakteru dokumentů by nebylo možné zvládnout řízení žádné mimořádné události. [40]

Provede-li se srovnání obou výbuchů ve Vrběticích a slovenských Novákoch, lze v nich zpozorovat řadu podobností, ale i značných odlišností. V prvé řadě budou rozebrány společné znaky obou případů. Stejným rysem u obou případů je provozovatel zařízení, ve kterém došlo k výbuchu. Jak VTÚ, tak i Vojenský opravárenský podnik, a.s., jsou společnosti zabývající se vojenským materiálem spadající pod Ministerstvo obrany příslušných států. Částečnou shodu lze spatřovat i u havarijních plánů. Zatímco muniční sklad ve Vrběticích nebyl zahrnut do havarijního plánu kraje a neměl vypracované žádné jiné plány z oblasti krizového plánování, Vojenský opravárenský podnik, a.s., měl sice zpracované havarijní plány a další dokumentaci, ale se značnými nedostatky zamezující efektivnímu využití bezpečnostních dokumentů.

Podobu oba výbuchy mají i v počtu příslušníků zasahujících složek odrážejících velikosti mimořádné události. V případě Vrbětic se počty příslušníků měnily, nejvíce jich v jeden den zasahovalo kolem 250. U Vojenského opravárenského podniku, a.s., v den výbuchů na místě zasahovalo 176 hasičů a záchranářů [40]. Přesné počty sester a policistů však nejsou uvedeny.

Posledním společným atributem je dosavadní nepotrestání viníka zodpovědného za výbuchy. Výbuchy ve Vrběticích jsou stále v šetření Útvarem pro odhalování organizovaného zločinu. V souvislosti s výbuchy na Slovensku byla sice před rokem podána žaloba na manažery podniku za zanedbání bezpečnosti pracovníků a za překročení povoleného objemu uskladňovaných výbušnin před rokem, ale kdo za výbuch opravdu může je stále v šetření i po devíti letech.

Společné rysy obou událostí byly již uvedeny, nicméně zde byly i nějaké odlišnosti. U výbuchu ve vrbětickém areálu nedošlo k explozi v místě, kde byla vykonávána činnost prostřednictvím pracovníků VTÚ, ale v místě, který měla pronajatý soukromá firma Imex Group, s.r.o. V Novákoch byla způsobena exploze přímo v místech, kde zaměstnanci podniku likvidovali výbušniny.

Podstatné jsou i rozdíly v počtu obětí a zraněných osob. V muničním skladu zahynuli dva zaměstnanci firmy Imex Group, s.r.o. Nikdo ze zasahujících složek IZS zraněn nebyl. V opravárenském podniku výbuch usmrtil osm zaměstnanců a dalších 40 osob bylo zraněno. Během provádění záchranných prací byli zraněni i dva vojáci.

Prokazatelně výrazným rozdílem obou událostí byla bezprostřední reakce slovenského prezidenta, premiéra, ministrů, ale i urychlená reakce všech zasahujících subjektů IZS.

Krizový štáb obce s rozšířenou působností byl svolán během několika minut. Ihned po získání informací o výbuchu v Novákoch na místo dorazil premiér R. Fico a ministr obrany F. Kašický se svým tajemníkem. Na situaci reagoval také ministr vnitra R. Kaliňák, ministr životního prostředí Jaroslav Izák, ministr zdravotnictví I. Valentovič i místopředseda vlády, kteří Nováky také navštívili. S činností krizového štábu Vojenského opravárenského podniku, a.s., se na místo výbuchů přijel seznámit i prezident Slovenské republiky I. Gašparovič. Dostatečná informovanost, večerní tisková konference ministrů, příslib primátora města Nováky o uhrazení zasklívání oken nepojištěných obyvatel z rozpočtu města bylo pro místní obyvatele zásadní. Díky dostatečné informovanosti a pomoci města neměli místní pocit beznaděje.

Mimořádná událost na Slovensku byla nepochybně lépe zvládnuta jak z řad vysokých představitelů, tak i krizového štábu. Po událostech ve vrbětickém muničním skladu ministr vnitra M. Chovanec a ministr obrany M. Stropnický navštívili areál až po čtrnácti dnech. Mistr financí A. Babiš navštívil sklad až 7. 3. 2015, aby se přesvědčil, že při provádění likvidačních prací nedochází k plýtvání veřejných financí. Po roce Vrbětice navštívil prezident Miloš Zeman, když už bylo skoro dokončeno vyskladňování veškerého materiálu ze skladů. Krizový štáb obce s rozšířenou působností podle informací uvedených v médiích zasedal po výbuchu skladu č. 16 až dne 21. 10. 2014.

Podle místních obyvatel v okolí muničního skladu ve Vrbeticích nedostatečná informovanost ohledně výbuchů a následném provádění likvidačních prací způsobila paniku a strach o jejich bezpečnost. Obyvatelé okolních obcí si stěžují, že doposud nebyli odškodněni za evakuaci a zvýšené cestovní náklady. Odškodnění nebyli ani pozůstalí po obětech. V Novákoch byla uvolněna rezerva ze státního rozpočtu na odškodnění pozůstalých už po pěti dnech od událostí.

V neposlední řadě je rozdíl i ve financích vynaložených na řešení mimořádné události. V muničním skladu se záchranné a likvidační práce již vyšplhaly přes 348,1 mil Kč. Zatímco v opravárenském podniku je částka znatelně nižší, necelých 2,9 mil. SKK. Výrazně vyšší náklady ve Vrbeticích jsou způsobeny nasazením velkého množství příslušníků složek IZS podílejících se na záchranných a likvidačních pracích a stavbou ochranného plotu kolem areálu. Srovnání mimořádné události ve Vrbeticích a v Novákoch lze vidět v tabulce č. 12.

Tabulka 12: Mimořádná událost výbuchu ve Vrběticích a Novákoch – srovnání

	Vrbětice	Nováky
počet usmrčených	dvě osoby	osm osob
příjezd ministra obrany	po čtrnácti dnech	v den výbuchu
příjezd prezidenta	po roce	není přesně uvedeno
příjezd premiéra	po dvaceti třech dnech	v den výbuchu
příjezd ostatních ministrů	MV, MF	MV, MZ, MŽP
zasedání krizového štábu ORP	po pěti dnech	v den výbuchu
cena záchranných a likvidačních prací	> 348,1 mil. Kč	2,9 mil. SKK
potrestání viníků	nebylo	nebylo
zpracovaný havarijní plán	nebyl	špatně zpracován

Legenda:

MV – Ministerstvo vnitra, MF – Ministerstvo financí, MZ – Ministerstvo zdravotnictví,
MŽP – Ministerstvo životního prostředí
ORP – obec s rozšířenou působností

Zdroj: vlastní zpracování podle přehledu tisku a [40],[69] [70].

Tabulka č. 12 ukazuje, že slovenská vláda zvládla krizový management daleko lépe než vláda česká, a to i přes nefunkční systém havarijního plánování a selhání krizového štábu Vojenského opravárenského podniku, a.s. Situace byla zvládnuta díky pohotové reakci všech zasahujících složek a přímému angažování ministra obrany F. Kašického.

3.4 Problém kapacity kontrolního systému

Jedna z pravidelně diskutovaných příčin výbuchů v muničním skladu ve Vrběticích byla nedostačující kontrola uskladněného materiálu kontrolními orgány. Pravidelné a řádné kontroly munice lze jistě zahrnout do prevence. Od roku 2011 PČR provedla kontrolu podle z. č. 119/2002 Sb., *o střelných zbraních a střelivu* a o změně některých zákonů, ve skladech u dvou subjektů, přesný název firmy není ve zprávě Ministerstva vnitra uveden.[28] Podle mluvčího policejního prezidia J. Bocána [31] byly ve Vrběticích kontroly provedeny v roce 2011 a 2013. Výsledky kontrol podléhají mlčenlivosti.

U firmy Bochemie, a.s., byly provedeny kontroly Obvodním báňským úřadem v Brně na základě z. č. 61/1988 Sb., *o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě*, dvě, v roce 2013 a jedna v roce 2014. Dále byl provoz firmy zkontrolován Českou inspekcí životního prostředí dle z. č. 59/2006 Sb., *o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými látkami a chemickými přípravky*, o ochraně veřejného zdraví a podle souvisejících zákonů v roce 2013 i v roce 2014. Kontroly v Bochemii, a.s., neprokázaly porušení legislativních předpisů. [6]

Po výbuších byly provedeny kontroly ve všech společnostech uskladňujících vojenský materiál v muničním skladu ve Vrběticích. U každé firmy byly zjištěny nedostatky. Výsledky jednotlivých kontrol podle *Souhrnné zprávy Ministerstva vnitra o postupu řešení mimořádné události v muničním areálu Vrbětice* [28] specifikují body uvedeny níže. Jména konkrétních firem nejsou uvedena, protože výsledky kontrol podléhají mlčenlivosti.

- Kontrola zjistila záměnu pořadí jednotlivých číslic v zápisu výrobních čísel zbraní.
- Společnost neměla splněné bezpečnostní technické parametry u dveří a prosklené výlohy. Jednalo se pouze o formální nedostatky, sice sklad byl dostatečně zabezpečen, ale zabezpečení neodpovídalo současným normám.
- Kontrola odhalila nedostatky v evidenci střeliva. V jednom případě byl chybný zápis ráže střeliva, tři kusy střeliva nebyly zapsány v Centrálním registru zbraní a osm kusů střeliva zapsaných v registru chybělo. Kontrola odhalila i chyby u zbrojní licence. Držitel zbrojní licence změnil místo pobytu a nepožádal o vydání nové licence.
- Zjištěny byly chyby v evidenci zbraní. Při kontrole bylo odhaleno 28 duplicitních záznamů v Centrálním registru zbraní. U tří zbraní byly zaměněny číslice a písmena, jedna zbraň byla vedena pouze v papírové evidenční knize a nebyla uvedena v Centrálním registru zbraní. Další tři zbraně vedené v centrálním registru zbraní v době kontroly skladů nebyly na skladě, u dvou probíhaly zkoušky a jedna byla vyvezena.

Na základě z. č. 119/2002 Sb., *o střelných zbraních a střelivu* a o změně některých zákonů, jsou informace o nakládání civilních subjektů s municí zaznamenávány do Centrálního registru zbraní. Jedná se o systém veřejné správy spravovaný Policejním prezidiem. Údaje uvedené v informačním systému jsou neveřejné. [28] V Centrálním registru zbraní se také evidují informace o zbraních v držení podnikatelů v oboru zbraní a střeliva, na které není vydán průkaz zbraně. [26]

Celkově bylo k prosinci 2014 vydáno 2 122 zbrojních licencí, z nichž 21 vlastnily subjekty nakládající s municí, které ke skladování munice využívaly 28 muničních skladů. Evidence všech skladů munice je vedena v Centrálním registru zbraní. [28]

Vzhledem k nízkému počtu kontrolorů ze Služby pro zbraně a bezpečnostní materiál PČR a značným nákladům na mzdy kontrolorů nelze všechny držitele licence kontrolovat každý rok. Každoročně je kontrolována přibližně 1/5 držitelů. Přesně bylo v roce 2012 provedeno

419 kontrol, v roce 2013 provedeno 405 kontrol a za první pololetí 2014 provedeno 200 kontrol. [28] Otázkou je, jestli jsou kontroly dostatečné. Kdyby systém kontrol byl pravidelný, každý subjekt by byl kontrolován jednou za pět let, což je u tohoto materiálu podstatně málo. Stát by měl být jistě důkladnější ve výběru, jaká firma dostane zbrojní licenci, a pravidelně firmy se zbrojní licencí kontrolovat. Pro zvýšení kontroly nad vojenským materiálem v rukou soukromých firem je potřeba zvýšit počet kontrolorů, aby kontroly v muničních skladech byly častější.

3.5 Dodatečně přijatá opatření

Minulé mimořádné události, či krizové situace jsou vždy ponaučením a východiskem pro další analýzy. První důsledek výbuchů je analýza legislativy týkající se nakládání s municí, její úprava a také zvýšení kontrol ve skladech soukromých subjektů zabývajících se obchodem s vojenským materiálem.

Změna legislativy

Po událostech ve Vrběticích se začaly objevovat otázky, zda stávající právní rámec nakládání s municí v ČR je dostačující. Proto vláda na základě *usnesení vlády č. 907* ze dne 3. 11. 2014 [20] nařídila ministru vnitra ve spolupráci s ředitelem HZS ČR a předsedou Českého báňského úřadu zpracovat *Analýzu právní úpravy působnosti orgánů veřejné moci ve vztahu k nakládání s municí civilními subjekty*. Součástí analýzy bylo vyhodnocení efektivnosti a adekvátnosti právní úpravy v oblasti krizového řízení a IZS. *Analýza právní úpravy působnosti orgánů veřejné moci ve vztahu k nakládání s municí civilními subjekty* je uvedena v *Souhrnné zprávě Ministerstva vnitra o postupu řešení mimořádné události v muničním areálu Vrbětice* [28] Výsledky provedené analýzy jsou uvedeny níže.

V době událostí ve Vrběticích se k municí vztahovalo více zákonů. Munice v § 4 z. č. 119/2002 Sb., *o střelných zbraních a střelivu* a o změně některých zákonů, je zařazena do nejpřísněji regulované kategorie – zbraně kategorie A. Aby subjekt mohl nakládat s municí, musí mu být vydána zbrojní licence. Na základě licence může nakládat s municí, ale pouze v takovém rozsahu, na jaký mu byla licence vydána. Např. se jedná o nákup, prodej munice, výrobu, znehodnocování atd. Zákon č. 119/2002 Sb., *o střelných zbraních a střelivu* a o změně některých zákonů, už ale neřeší, jakým způsobem má být munice uložena, aby v případě náhodného výbuchu byly následky minimální.

Další právní předpis vztahující se k nakládání s municí je z. č. 38/1994 Sb., *o zahraničním obchodu s vojenským materiálem*, upravující zahraniční obchod s vojenskou municí. Okrajově

se municí zabývá z. č. 229/2013 Sb., *o nakládání s některými věcmi využitelnými k obranným a bezpečnostním účelům na území České republiky*, který se jen vztahuje na součásti neobsahující žádné výbušné muniční náplně.

Po důkladné analýze legislativy se došlo k závěru, že stávající právní úprava má značné nedostatky. Nedostatečná je především provázanost právních předpisů upravující nakládání s municí. Celkově se zákony zabývají spíše jinými předměty a materiály než je munice, která je v těchto dokumentech řešena převážně okrajově. V legislativě není definován žádný režim odpovídající bezpečnostním rizikům munice.

Současně chybí dostatečná právní úprava koordinovaného postupu kontrolních orgánů a jejich spolupráce. Chybí i vhodné vymezení příslušného okruhu kontrolních orgánů. Nezbytné je tedy provést změnu stávající právní úpravy vztahující se k nakládání s municí a stanovit jednoznačný způsob, jak by se mělo s municí nakládat, relevantní právní předpisy více vzájemně provázat a uvést do souladu. Potřebné je také nastavit pravidla spolupráce kontrolních orgánů a stanovit bezpečnostní pravidla prevence a minimalizace následků při náhodném výbuchu.

V případě legislativy zabývající se IZS a krizovým řízením analýza neprokázala žádné nedostatky. Dílčí změny by byly vhodné provést i v z. č. 133/1985 Sb., *o požární ochraně*. Změny spočívají ve vynucení současných povinností právnických osob stanovených v zákoně. A to hlavně u skladů výbušnin, trhavin a munice, kde není úplně jednoznačné, jaký orgán má pravomoc uplatňovat státní dozor nad povinnostmi právnických a podnikajících fyzických osob, např. v objektech působnosti Ministerstva obrany. Je tedy potřeba zajistit, aby tyto informace o objektech měly včas k dispozici zasahující složky hasičů i složky IZS.

V reakci na *Analýzu právní úpravy působností orgánů veřejné moci ve vztahu k nakládání s municí civilními subjekty* vláda uložila ministru vnitra a předsedovi Českého báňského úřadu na základě *usnesení č. 33* ze dne 14. 1. 2015 [19] úkol vypracovat a předložit návrh novely zákona:

- z. č. 119/2002 Sb., *o střelných zbraních a střelivu*, ve znění pozdějších předpisů;
- z. č. 61/1988 Sb., *o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě*, ve znění pozdějších předpisů;
- z. č. 133/1985 Sb., *o požární ochraně*, ve znění pozdějších předpisů.

Cílem změny těchto předpisů je zlepšení vzájemné provázanosti předpisů upravujících nakládání s municí civilními subjekty. Současné by mělo být docíleno vytvoření vhodných

podmínek pro efektivní kontrolu a skladování munice. Dále uvedené změny zákonů se vztahují pouze na problematiku oblast nakládání s municí a s výbušninami. Změnami ostatních oblastí uvedených zákonů se práce nezabývá [19]

Změny z. č. 119/2002 Sb., *o střelných zbraních a střelivu*, jsou zaměřeny na stanovení jednoznačného právního režimu nakládání s municí civilními subjekty. Pro oblast nakládání s municí je navržen samostatný režim zahrnující vydávání muničních licencí a muničních průkazů. Po předložení novely zákona budou zpracovány a předloženy prováděcí právní předpisy detailně upravující technické požadavky na skladování a zabezpečení munice, postup její delaborace atd. Nová právní úprava by měla vstoupit v účinnost k 1. 1. 2017. [16]

Cílem novely z. č. 61/1988 Sb., *o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě*, je již zmíněná větší provázanost právních předpisů zabývajících se nakládáním civilních subjektů s municí a stanovení vhodných podmínek kontroly těchto subjektů. Součástí novely má být i transpozice směrnice Evropské unie č. 2014/28/EU. Směrnice definuje harmonizaci právních předpisů týkajících se dodávání výbušnin pro civilní použití na trh, včetně dozoru nad nimi. [15]

Novela z. č. 133/1985 Sb., *o požární ochraně*, není k dispozici na webových stránkách Hospodářské komory České republiky, kde lze najít novely právních předpisů. Novela zákona nebyla nalezena ani na jiných internetových stránkách.

Zvýšení kontrol

Dalším důsledkem událostí ve Vrběticích byla kontrola velkým muničních skladů po celé ČR. Předmětem kontroly byl způsob provozování muničních skladů v souladu s bezpečnostními předpisy. Kontroly probíhaly od listopadu 2014. [9] Jako příklad jsou uvedeny kontroly dvou muničních skladů v Pardubickém kraji. Jedná se o muniční sklad ve Slatině (580945) u Vysokého Mýta a v Poličce (578576). [7]

V muničním skladu ve Slatině uskladňuje vojenský materiál firma Multiagro, v.o.s. Během kontroly v muničním skladu bylo nalezeno osm palet nelegálně uskladněného semtexu. Kontrola také odhalila, že vojenský materiál byl skladován ve skladech, které ke skladování takového materiálu neměly odpovídající kolaudační rozhodnutí. Kolaudační rozhodnutí povolující uskladnění munice měly pouze dva objekty. A proto stavební úřad v Holicích nařídil vyklizení skladů. Na základě zjištěných skutečností policie zahájila úkony trestního řízení pro podezření z nedovoleného ozbrojování a obecného ohrožení z nedbalosti. [23]

V muničním skladu v Poličce má svůj materiál uskladněný firma STV Group, a.s. Firma měla uskladněnou municí i ve Vrběticích. Inspektoři v muničním skladu v Poličce našli municí, která by zde neměla být skladována. Odborníci měli určit, zdali se jednalo o zakázanou municí. Kdyby se prokázalo, že se jednalo o zakázanou municí, bylo by zahájeno trestní řízení proti společnosti. Zdali bylo zahájeno trestní řízení, není zveřejněno. [17]

Navýšení počtu hasičů a policistů

Posledním uvedeným důsledkem, který souvisí i se zvýšenými kontrolami, je navýšení počtu policistů a hasičů. O výše uvedeném rozhodla vláda dne 28. 1. 2015. Hlavním důvodem je zefektivnění kontrolní funkce státu nad subjekty nakládající s municí, ale i účinnější likvidace mimořádných událostí. [29]

Výbuchy dvou skladů ve Vrběticích prokázaly, že policie není pro prevenci podobných událostí dostatečně personálně vybavena, a proto bylo vhodné navýšit počty policistů provádějící dozor v oblasti zbraní, ale i pyrotechniků. Počet příslušníků policie byl navýšen o 142 osob. U hasičů byl počet navýšen o 61 příslušníků. Navýšení příslušníků policie a hasičů schválené vládou [29] jsou:

- skupina speciálních činností pyrotechnické služby – 15 míst;
- Ředitelství služby pro zbraně a bezpečnostní materiál – 16 míst;
- policisté krajských ředitelství PČR provádějící dozor v oblasti zbraní a střeliva – 70 míst;
- Ředitelství služby dopravní policie – 36 míst;
- operační středisko policejního prezidia – 5 míst;
- výkon státního požárního dozoru v rámci HZS krajů – 31 míst;
- Záchranný útvar Hlučín, posílení jeho roty Jihlava, ke zlepšení podmínek pro řešení mimořádných situací – 30 míst.

ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo na základě rozboru monitoringu denního tisku analyzovat průběh událostí kolem výbuchu muničního skladu ve Vrběticích z pohledu účastníků události (místní samosprávy, krajského úřadu, vlády ČR, složek integrovaného záchranného systému, Ministerstva obrany, vlastníka a nájemce areálu) a provést analýzu postupu mezi aktéry událostí ve Vrběticích.

Pro pochopení souvislostí mezi aktéry byl proveden popis rolí a vztahů mezi těmito aktéry událostí ve Vrběticích. Nezbytnou podmínkou pro pochopení souvislostí mezi aktéry byla rešerše a studium literárních pramenů o fungování integrovaného záchranného systému, jeho aktérech a jejich regulaci v integrovaném záchranném systému. Aréna, aktéři a jejich agendy byli představeni hned v první kapitole, aby byl představen analytický koncept práce. Základní arénou je muniční sklad ve Vrběticích rozkládající se na katastrech obcí Bohuslavic nad Vlárí, Haluzic, Lipové a Vlachovic. Tento muniční sklad leží ve Zlínském kraji. V aréně vystupuje 28 aktérů s různou mírou moci a kompetencí. Aktéři jsou rozděleni do skupin na základě *Pestoffova modelu národního hospodářství* a podle toho, jestli se jedná o aktéra z veřejného či soukromého sektoru. V práci jsou aktéři rozděleni také dle úrovně, do které spadají na principu podřízenosti a nadřízenosti.

Každý aktér je regulován agendami. Agendy jsou nejdůležitější zákony českého právního řádu, ve znění pozdějších předpisů, které byly platné v době výbuchů a vztahují se ke vzniklé mimořádné události. Některé agendy jsou shodné pro více aktérů. Průnik agend společných pro více aktérů představují tři předpisy. Jedná se o ústavní z. č. 110/1998 Sb. *o bezpečnosti České republiky*; z. č. 239/2000 Sb., *o integrovaném záchranném systému* a o změně některých zákonů; vyhlášku Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., *o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému*. První kapitola popisuje nejen analytický koncept práce, ale i principy fungování integrovaného záchranného systému a vybrané orgány krizového řízení.

Pro účely mediální analýzy bylo k práci zvoleno osm veřejně dostupných informačních zdrojů, které vyžadovaly detailní a časově náročné studium článků publikovaných těmito zdroji. Zdroje jsou rozděleny do čtyř skupin. První skupinu tvoří deníky online v zastoupení *Zlínský deník.cz*, *Lidovky.cz*, *Idnes.cz*, *Parlamentní listy*. Ve druhé skupině je *Přehled policejních činností* Krajského ředitelství policie Zlínského kraje. Třetí skupinu reprezentuje *Výroční zpráva Vojenského technického ústavu, s. p.*, a *Výroční zpráva Zlínského kraje za*

rok 2014. Do poslední, čtvrté skupiny, byl pro doplnění publikovaných informací z předešlých třech skupin zvolen místní zpravodaj *Vlachovické listy*[74]. Účelem studia zdrojů různých skupin bylo zjistit přístup k danému problému z pohledu státu, pronajímatele areálu, obchodních společností uskladňujících v areálu svůj materiál, zasahujících složek IZS, kraje, starostů, občanů okolních obcí a dalších.

Druhá kapitola se věnuje analýze výbuchů skladu č. 16 dne 16. 10. 2014 a výbuchu skladu č. 12 dne 3. 12. 2014. V analýze jsou popsány činnosti a opatření jednotlivých aktérů, reakce firem a domácností na tato provedená opatření a postoj Vojenského technického ústavu, s. p., a Zlínského kraje k celé události. Pro přehlednost je zde uveden přehled činností zasahujících složek integrovaného záchranného systému.

Poslední kapitola rozebírá analýzu úspěšnosti krizového managementu. V první části kapitoly je uveden rozbor fází mimořádné události s využitím teorie z vývojových stadií krize. Dále se kapitola věnuje rozboru krizového plánování, krizové komunikaci a činnosti orgánů krizového řízení.

V oblasti krizového plánování selhali dva aktéři. Vojenský technický ústav, s. p., jako správce a pronajímatel areálu, a starosta Bohuslavic nad Vlárí F. Machuča pracující dříve v areálu jako skladník. Areál muničního skladu ve Vrběticích nebyl zařazen do havarijního plánu, ani krizového plánu kraje. Primárně Vojenský technický ústav, s. p., měl Hasičskému záchrannému sboru Zlínského kraje nahlásit, co se v areálu muničního skladu skladuje, aby byl objekt zařazen do příslušných plánů. F. Machuča se jako starosta měl zajímat, zda je areál zařazen do příslušných plánů. Z pozice své funkce byl také povinen zajistit ochranu zdraví a života obyvatel v obci.

Absence příslušných plánů způsobila, že se hasiči při prvotním povolání na místo zásahu dostali k vybuchujícímu skladu č. 16 do vzdálenosti 100 m od skladu. Díky jejich pohotové reakci nebyl nikdo usmrčen nebo zraněn. Pokud by byly plány zpracovány, zasahující složky bezprostředně po prvním výbuchu by poté věděly, jaký materiál se v areálu nachází a jak mají nejefektivněji postupovat při řešení mimořádné události.

Ve Vrběticích selhala i krizová komunikace. Ze čtyř vybraných principů krizové komunikace byl úplně splněn pouze jediný, princip nezávislosti. Aktéři, kteří měli přednostně poskytnout odpovídající informace, tuto povinnost nesplnili. V této situaci měl přednostně s veřejností komunikovat ředitel Vojenského technického ústavu, s. p., nebo alespoň ředitel jeho slavičinské pobočky a majitel firmy Imex Group, s.r.o. Nedostatečná krizová komunikace měla výrazný vliv na psychiku dotčených obyvatel. Místní obyvatelé by jistě uvítali větší osobní kontakt s jednotlivými zainteresovanými aktéry jako je velitel zásahu,

ředitel Vojenského technického ústavu, s. p., zástupci firem uskladňující ve skladu materiál, nebo zástupci zasahujících složek IZS atd. Větší osobní kontakt mohl být například prostřednictvím pravidelných tiskových konferencí. Za selhání komunikace by se dalo považovat také neposkytnutí informace prvotním zasahujícím hasičům o tom, že hoří právě muniční sklad. Jestli v této situaci selhal ohlašovatel požáru, zaměstnanec firmy Excalibur Army, s.r.o, nebo operační informační středisko nelze z veřejně dostupných informací jednoznačně určit.

Při řešení mimořádné události selhaly i některé orgány krizového řízení. Krizový štáb Valašské Klobouky zasedal až 5 dní po výbuchu skladu č. 16. a krizový štáb Zlínského kraje až po výbuchu skladu č. 12. Vzhledem k rozsáhlosti mimořádné události by se dalo očekávat, že krizové štáby budou zasedat dříve. Ve své funkci selhal i hejtman Zlínského kraje S. Mišák, který požádal o pomoc armádu až po 11 dnech po výbuchu skladu č. 16. V jeho kompetenci bylo i vyhlášení stavu nebezpečí, ale této možnosti nevyužil. Vyhlášení stavu nebezpečí by bylo signálem pro vládu, která poté mohla na situaci rychleji reagovat. Vzhledem k primární odpovědnosti vlády za zajišťování bezpečnosti a ke zřejmému prodlení S. Mišáka, měla vláda začít řešit situaci ve Vrběticích a dříve poslat armádu do Vrbetic. V dané situaci by bylo jistě také vhodné, aby se premiér B. Sobotka, ministr vnitra M. Chovanec a ministr obrany M. Stropnický přijeli se situací ve Vrběticích seznámit dříve. Ministři do Vrbetic přijeli až po 14 dnech, premiér až po třech týdnech. Porovná-li se událost ve Vrběticích s výbuchem delaboračního skladu ve slovenských Novákoch, lze spatřit lepší zvládnutí situace z řad vysokých představitelů Slovenska, tak i krizového štábu ve slovenských Novákoch. Tam ihned po získání informace o výbuchu na místo dorazil premiér R. Fico a ministr obrany F. Kašický se svým tajemníkem. V dalších dnech do Novák přijel prezident Slovenské republiky I. Gašparovič a další ministři.

Jak prokázala analýza kontroly muničních skladů kontrola subjektů nakládajících s výbušninami je nedostačující. Nedostačující je i systém zabezpečení muničních skladů soukromých firem. Systém zabezpečení muničních skladů soukromých firem a muničních skladů, kde skladuje svůj materiál armáda, jsou značně odlišné. Určitě by bylo vhodné s ohledem na události ve Vrběticích zpřísnit podmínky provozování muničních skladů soukromými subjekty. *Analýza právní úpravy působnosti orgánů veřejné moci ve vztahu k nakládání s municí civilními subjekty* prokázala především nedostatečnou provázanost právních předpisů upravující nakládání s municí. Celkově se zákony zabývají spíše jinými předměty a materiály než je munice, která je v těchto dokumentech řešena převážně okrajově. V legislativě není definován žádný režim odpovídající bezpečnostním rizikům munice.

Na základě této analýzy nařídila vláda *usnesením č. 33* ze dne 14. 1. 2015 vypracovat a předložit návrh novely zákona č. 119/2002 Sb., *o střelných zbraních a střelivu*, ve zněních pozdějších předpisů, z. č. 61/1988 Sb., *o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě*, ve znění pozdějších předpisů, a z. č. 133/1985 Sb., *o požární ochraně*, ve znění pozdějších předpisů. Dalším důsledkem událostí ve Vrběticích je kontrola velkých muničních skladů po celém území ČR a navýšení počtu policistů a hasičů, aby byla zefektivněna kontrolní funkce státu, ale i účinnější likvidace mimořádných událostí.

Události ve Vrběticích zastihly Českou republiku nepřipravenou na řešení mimořádné události typu výbuchu muničního skladu. Chyběly plány rychlého odvozu munice i systém záložních skladů pro její následné uložení. I přes prvotní komplikace kam odvézt munici uskladněnou ve Vrběticích byla situace rychle vyřešena znovuoobením muničního skladu v Květné. Všechny zasahující složky integrovaného záchranného systému nasazené ve Vrběticích zvládly danou situaci dobře.

Z veřejně dostupných zdrojů lze usuzovat, že si svá pochybení aktéři uvědomovali. Tato pochybení však zatím veřejně nepřiznali. Stejně jako události typu záplav v roce 1997 jde o další událost, kdy se bezpečnostní systém státu učí prostřednictvím svých chyb.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] ANTUŠÁK, Emil. Krizová komunikace. In: *Krizový management: hrozby - krize - příležitosti*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009, s. 289-346. ISBN 978-80-7357-488-8.
- [2] ANTUŠÁK, Emil. Krizové plánování. In: *Krizový management: hrozby - krize - příležitosti*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009, s. 259-286. ISBN 978-80-7357-488-8.
- [3] ANTUŠÁK, Emil. Management a krizový management. In: *Krizový management: hrozby - krize - příležitosti*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009, s. 19-44. ISBN 978-80-7357-488-8.
- [4] ANTUŠÁK, Emil. Základní pojmový aparát teorie krizového management. In: *Krizový management: hrozby - krize - příležitosti*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009, s. 45-258. ISBN 978-80-7357-488-8.
- [5] Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu ČR. *Členové AOBP. Obchodní a ostatní* [online]. [cit. 2015-11-25]. Dostupné z: <http://www.aobp.cz/clenove/obchodni-a-ostatni/>
- [6] BOCHEMIE, a.s. Bochemie odpovídá na otázky položené signatáři Petice občanů Vlachovic. In: *Parlamentní listy.cz* [online]. 5. 11. 2014 [cit. 2016-02-25]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/zpravy/tiskovezpravy/Bochemie-odpovida-na-otazky-polozene-signatari-Petice-obcanu-Vlachovic-344611>
- [7] Český statistický úřad. *Číselník obcí (CISOB)* [online]. [cit. 2016-03-29]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/ciselnik_obci_-cisob-
- [8] Český statistický úřad. *Malý lexikon obcí České republiky. Zlínský kraj. Okres Zlín* [online]. 2015 [cit. 2016-04-18]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2015>
- [9] ČTK. Policie zkontroluje velké muniční sklady v celé republice. In: *Parlamentní listy.cz* [online]. 1. 11. 2014 [cit. 2016-04-06]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Policie-zkontroluje-velke-municni-sklady-v-cele-republice-343999>
- [10] ČTK. V ostraze Vrbětic jsme nic nezanedbali, říká jeho správce. In: *Aktuálně.cz* [online]. 12. 12. 2014 [cit. 2016-03-21]. Dostupné z:

<http://zpravy.aktualne.cz/domaci/reditel-vtu-v-ostraze-municnich-skladu-jsme-nic-nezanedbali/r~0381dbd2825011e4bdad0025900fea04/>

- [11] FUKSOVÁ, Jana. Sto žádostí o odškodné za Vrbětice stát odmítl, proplatí jen zánět vemene. In: *Idnes.cz / Zlínský kraj* [online]. 10. 2. 2016 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: http://zlin.idnes.cz/odskodneni-za-nasledky-vybuchu-municnich-skladu-ve-vlachovicich-vrbeticich-175-/zlin-zpravy.aspx?c=A160210_2224636_zlin-zpravy_ras
- [12] GAZDÍK, Jan a HRUBEŠ, Karel. Kdo selhal? Hejtman nevěděl, že muniční sklad nepatří armádě. In: *Aktuálně.cz* [online]. 10. 11. 2014 [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <http://zpravy.aktualne.cz/domaci/kdyz-granaty-bouchaji-a-nikdo-nic-netusi/r~eebeb83065c811e49e4b0025900fea04/>
- [13] Hasičský záchranný sbor České republiky. *GIS Portál* [online]. GIS portál HZS ČR, © 2016 [cit. 2016-03-29]. Dostupné z: <http://gis.izscr.cz/map2/>
- [14] Hasičský záchranný sbor České republiky. *Integrovaný záchranný systém a krizové řízení* [online]. 31 s. [cit. 2015-10-19]. Dostupné z: www.hzscr.cz/soubor/izs-a-kz-pdf.aspx
- [15] Hospodářská komora České republiky. *108/15 Novela zákona o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě; T: 25. 6. 2015* [online]. Hospodářská komora ČR, ©2013 [cit. 2016-04-06]. Dostupné z: <http://www.komora.cz/pro-podnikani/legislativa-a-normy/pripominkovani-legislativy/nove-materialy-k-pripominkam/108-15-novela-zakona-o-hornicke-cinnosti-vybusninach-a-o-statni-banske-sprave-t-25-6-2015.asp>
- [16] Hospodářská komora České republiky. *83/15 Novela zákona o střelných zbraních a střelivu; T: 25. 5. 2015* [online]. Hospodářská komora ČR, ©2013 [cit. 2016-04-06]. Dostupné z: <http://www.komora.cz/pro-podnikani/legislativa-a-normy/pripominkovani-legislativy/nove-materialy-k-pripominkam/83-15-novela-zakona-o-strelnych-zbranich-a-strelivu-t-25-5-2015.aspx>
- [17] HUBENÝ, Jaroslav. Policie hledá v Poličce nelegálně uskladněnou municí a střelivo. In: *Idnes.cz / Pardubice a Pardubický kraj* [online]. 14. 7. 2015 [cit. 2016-04-06]. Dostupné z: http://pardubice.idnes.cz/policie-hleda-v-policce-nelegalni-munici-fdd-/pardubice-zpravy.aspx?c=A150714_154301_pardubice-zpravy_jah
- [18] *Idnes.cz. Vrbětice* [online]. MAFRA, a. s., © 1999–2016 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://wiki.idnes.cz/vrbetice-cuh-/kraje-regiony.aspx?klic=484315&strana=2>

- [19] Jednání vlády: usnesení č. 33 ze dne 14. 1. 2015 - Analýza právní úpravy a působnosti orgánů veřejné moci ve vztahu k nakládání s municí civilními subjekty. *Aplikace O/DOK* [online]. Vláda ČR, ©2015 [cit. 2016-04-06]. Dostupné z: <https://apps.odok.cz/djv-agenda?date=2015-01-14>
- [20] Jednání vlády: usnesení č. 907 ze dne 3. 11. 2014 - Informace k mimořádné situaci související s výbuchy v muničních skladech ve Vrběticích na Zlínsku. *Aplikace O/DOK* [online]. Vláda ČR, ©2015 [cit. 2016-04-06]. Dostupné z: <https://apps.odok.cz/djv-agenda?date=2014-11-03>
- [21] Kolektiv autorů pod vedením Ministerstva zahraničních věcí ČR. *Bezpečnostní strategie České republiky 2015*. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. 2015, 23 s. ISBN 978-80-7441-005-5
- [22] Lidovky.cz, ČTK. Dům se chvěl, bylo to hrozné, líčí evakuování po nových explozích u Vrbětic. In: *Lidovky.cz* [online]. 3. 12. 2014 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/lide-z-okoli-vrbetic-maji-strach-vylekaly-je-vybuchy-ve-skladu-munice-1jh-/zpravy-domov.aspx?c=A141203_155225_ln_domov_ele
- [23] Lidovky.cz, ČTK. Policie zahájila trestní řízení po kontrole muničního skladu ve Slatině. In: *Lidovky.cz* [online]. 13. 2. 2015 [cit. 2016-04-06]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/policie-kontroluje-municni-sklad-firmy-multiagro-ve-slatine-p5k-/zpravy-domov.aspx?c=A150213_152826_ln_domov_ele
- [24] Lidovky.cz. *Vrbětice* [online]. MAFRA, a.s., © 2016 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.lidovky.cz/hledej.aspx?q=vrb%ectice&strana=4>
- [25] MEDEK, Petr. Starostové obcí schválili podobu oplocení ve Vrběticích. In: *Ministerstvo obrany České republiky* [online]. 6. 1. 2016 [cit. 2016-02-01]. Dostupné z: <http://www.mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/starostove-obci-schvalili-podobu-oploceni-ve-vrbeticich-118307/>
- [26] Ministerstvo vnitra České republiky. *Dokumenty. Centrální registr zbraní* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, © 2016 [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/centralni-registr-zbrani.aspx>
- [27] Ministerstvo vnitra České republiky. *Mimořádné události. Bezpečnostní rada státu* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, © 2016 [cit. 2016-03-31]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-rada-statu-234869.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

- [28] Ministerstvo vnitra České republiky. *Souhrnná zpráva o postupu řešení mimořádné události v muničním areálu Vrbětice* [online]. 2014, 23 s. [cit. 2015-10-19]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/souhrnna-zprava-o-postupu-reseni-mimoradne-udalosti-v-municnim-arealu-vrbetice.aspx>
- [29] Ministerstvo vnitra. Vláda rozhodla o navýšení počtu policistů a hasičů. In: *Vláda České republiky* [online]. 28. 1. 2015 [cit. 2016-04-06]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/vlada-rozhodla-o-navyсени-poctu-policistu-a-hasicu-126332/>
- [30] NašaPrievidza.sk. Chronologie událostí, které přinesl výbuch ve VOP Nováky. In: *NašaPrievidza.sk* [online]. 2. 3. 2015 [cit. 2016-03-31]. Dostupné z: <http://nasaprievidza.sme.sk/c/6279486/chronologia-udalosti-ktore-priniesol-vybuch-vo-vop-novaky.html>
- [31] NOHL, Radek. Co policie ve Vrbětících kontrolovala? Vybuchlé sklady ne. In: *Aktuálně.cz* [online]. 19. 12. 2014 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://zpravy.aktualne.cz/regiony/zlinsky/bez-kontroly-policiste-ve-skladu-ktery-vybouchl-nebyli/r~9331a50e86bb11e49bec0025900fea04/>
- [32] Parlamentní listy.cz. *Vrbětice* [online]. OUR MEDIA a.s., ©2009–2016 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/tagy/Vrb%C4%9Btice?p=10>
- [33] PESTOFF, VA. (1992): Third Sector and Cooperative Services: In Alternative to Privatization. *Journal of Consumer Policy*, vol. 15, no. 1, s. 21-45
- [34] Petice24.com. *Petice za odvoz veškeré munice a nebezpečného materiálu z areálu Vrbětice* [online]. [cit. 2016-02-25]. Dostupné z: http://www.petice24.com/za_odvoz_vekere_munice_a_nebezpeneho_materialu_z_arealu_vrbtic
- [35] PÓČ, Dušan. Starostka píše hejtmanovi: o výbuchu jsme nebyli informováni, lidé měli strach. In: *Valašský deník.cz* [online]. 23. 10. 2014 [cit. 2016-04-06]. Dostupné z: http://valassky.denik.cz/zpravy_region/starostka-lacnova-pise-hejtmanovi-nebyli-jsme-informovani-to-se-nesmi-opakovat-2.html
- [36] Policie České Republiky – KŘP Zlínského kraje. *Výbuch ve skladu ve Vrbětících – přehled policejních činností* [online]. Policie ČR, © 2015 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/vybuch-ve-skladu-munice-ve-vrbeticich.aspx>

- [37] POTŮČEK, Martin. Veřejná politika jako proces. In: *Veřejná politika*. Upr., dopl. a aktualiz. vyd. v českém jazyce. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2005, s. 33-60. Studijní texty (Sociologické nakladatelství). ISBN 80-86429-50-4.
- [38] Redakce. Celý region ohromil výbuch skladu munice ve Vrbětčích na Zlínsku. In: *Zlínský deník.cz* [online]. 17. 10. 2014 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://zlinsky.denik.cz/pozary/cely-region-ohromil-vybuch-skladu-munice-ve-vrbeticich-na-zlinsku-20141017.html>
- [39] Redakce. Další rány se ozývaly ve Vrbětčích. A pohřešovaní se nenašli. In: *Zlínský deník.cz* [online]. 17. 10. 2014 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: http://zlinsky.denik.cz/zpravy_region/ozyvaly-se-dalsi-rany-a-pohresovani-se-nenasli-20141017.html
- [40] Rokovanie Vlády Slovenskej republiky *Popis mimoriadnej udalosti* [online]. Úrad vlády SR, ©2010 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: http://www.rokovanie.sk/File.aspx/ViewDocumentHtml/Mater-Dokum-190311?prefixFile=m_
- [41] ROUDNÝ, Radim. Fenomen krize In: ROUDNÝ, Radim a LINHART, Petr. *Krizový management I: ochrana obyvateľstva, mimořádné události*. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2004, s. 7-27. ISBN 80-7194-674-5.
- [42] ROUDNÝ, Radim. Integrovaný záchranný systém. In: ROUDNÝ, Radim a SOUŠEK, Radovan. *Management bezpečnosti*. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2014, s. 57-81. ISBN 978-80-7395-864-0
- [43] ROUDNÝ, Radim. Krizové řízení In: ROUDNÝ, Radim a SOUŠEK, Radovan. *Management bezpečnosti*. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2014, s. 82-97. ISBN 978-80-7395-864-0
- [44] RŮŽIČKOVÁ, Jana. Armádní muniční sklady jsou bezpečné. Obyvatelům v okolí nehrozí žádné nebezpečí. In: *Armáda České republiky* [online]. 4. 11. 2014 [cit. 2016-02-01]. Dostupné z: <http://www.acr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/armadni-municni-sklady-jsou-bezpecne--obyvatelum-v-okoli-nehrozi-zadne-nebezpeci-104236/>
- [45] SADYKIEWICZ, Michael. *Soviet-Warsaw Pact western theater of military operations: organization and missions*. Santa Monica, CA (1700 Main St., Santa Monica 90406-2138): Rand, 1987

- [46] Sbírka zákonů: ÚSTAVNÍ ZÁKON č. 1/1993 ze dne 16. prosince 1992, Ústava České republiky. *Zákony pro lidi.cz* [online]. AION CS, ©2010–2016 [cit. 2015-12-15]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>
- [47] Sbírka zákonů: ÚSTAVNÍ ZÁKON č. 110/1998 ze dne 22. dubna 1998, o bezpečnosti České republiky. *Sagit: nakladatelství ekonomické a právní literatury Ostrava* [online]. Nakladatelství Sagit, a. s., ©1996–2016 [cit. 2015-12-04]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/info/sb98110>
- [48] Sbírka zákonů: ÚSTAVNÍ ZÁKON č. 2/1993 ze dne 16. prosince 1992, Listina základních práv a svobod. *Zákony pro lidi.cz* [online]. AION CS, ©2010–2016 [cit. 2015-12-15]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>
- [49] Sbírka zákonů: VYHLÁŠKA Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb. ze dne 5. září 2001, o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného. *Sagit: nakladatelství ekonomické a právní literatury Ostrava* [online]. Nakladatelství Sagit, a. s., ©1996–2016 [cit. 2015-10-19]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/info/sb01328>
- [50] Sbírka zákonů: ZÁKON č. 119/2002 ze dne 8. března 2002, o střelných zbraních a střelivu a o změně některých zákonů. *Sagit: nakladatelství ekonomické a právní literatury Ostrava* [online]. Nakladatelství Sagit, a. s., ©1996–2016 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/info/sb02119>
- [51] Sbírka zákonů: ZÁKON č. 128/2000 ze dne 12. dubna 2000, o obcích. *Sagit: nakladatelství ekonomické a právní literatury Ostrava* [online]. Nakladatelství Sagit, a. s., ©1996–2016 [cit. 2015-12-15]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/info/sb00128>
- [52] Sbírka zákonů: ZÁKON č. 129/2000 ze dne 12. dubna 2000, o krajích. *Sagit: nakladatelství ekonomické a právní literatury Ostrava* [online]. Nakladatelství Sagit, a. s., ©1996–2016 [cit. 2015-12-15]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/info/sb00129>
- [53] Sbírka zákonů: ZÁKON č. 133/1985 ze dne 17. prosince 1985, o požární ochraně. *Zákony pro lidi.cz* [online]. AION CS, ©2010–2016 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133>
- [54] Sbírka zákonů: ZÁKON č. 133/1997 ze dne 24. ledna 1997, o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření a o změně a doplnění některých zákonů. *Zákony pro lidi.cz* [online]. AION CS, ©2010–2016 [cit. 2015-12-19]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1997-18>

- [55] Sbírka zákonů: ZÁKON č. 2/1969 ze dne 8. ledna 1969, o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky. *Zákony pro lidi.cz* [online]. AION CS, ©2010–2016 [cit. 2014-12-15]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1969-2>
- [56] Sbírka zákonů: ZÁKON č. 229/2013 ze dne 20. června 2013, o nakládání s některými věcmi využitelnými k obranným a bezpečnostním účelům na území České republiky. *Sagit: nakladatelství ekonomické a právní literatury Ostrava* [online]. Nakladatelství Sagit, a. s., ©1996–2016 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/info/sb13229>
- [57] Sbírka zákonů: ZÁKON č. 239/2000 ze dne 28. června 2000, o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. *Sagit: nakladatelství ekonomické a právní literatury Ostrava* [online]. Nakladatelství Sagit, a. s., ©1996–2016 [cit. 2015-10-19]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/info/sb00239>
- [58] Sbírka zákonů: ZÁKON č. 320/2015 ze dne 11. listopadu 2015, o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů. *Sagit: nakladatelství ekonomické a právní literatury Ostrava* [online]. Nakladatelství Sagit, a. s., ©1996–2016 [cit. 2015-12-15]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/info/sb15320>
- [59] Sbírka zákonů: ZÁKON č. 38/1994 ze dne 15. února 1994, o zahraničním obchodu s vojenským materiálem. *Zákony pro lidi.cz* [online]. AION CS, ©2010–2016 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1994-38> 1
- [60] Sbírka zákonů: ZÁKON č. 59/2006 ze dne 2. února 2006, o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými látkami a chemickými přípravky a o změně některých zákonů. *Sagit: nakladatelství ekonomické a právní literatury Ostrava* [online]. Nakladatelství Sagit, a. s., ©1996–2016 [cit. 2015-12-15]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/info/sb06059>
- [61] Sbírka zákonů: ZÁKON č. 61/1988 ze dne 21. dubna 1988, o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě. *Zákony pro lidi.cz* [online]. AION CS, ©2010–2016 [cit. 2015-12-15]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1988-61>
- [62] Sbírka zákonů: ZÁKON č. 89/2012 ze dne 3. února 2012, občanský zákoník. *Sagit: nakladatelství ekonomické a právní literatury Ostrava* [online]. Nakladatelství Sagit, a. s., ©1996–2016 [cit. 2015-12-15]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/info/sb12089>
- [63] Sbírka zákonů: ZÁKON č. 90/2012 ze dne 25. ledna 2012, o obchodních společnostech a družstvech. *Sagit: nakladatelství ekonomické a právní literatury Ostrava*

- [online]. Nakladatelství Sagit, a. s., ©1996–2016 [cit. 2015-12-19]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/info/sb12090>
- [64] Sbíрка zákonů: ZÁKON č. 240/2000 ze dne 28. června 2000, o krizovém řízení a o změně některých zákonů. *Sagit: nakladatelství ekonomické a právní literatury Ostrava* [online]. Nakladatelství Sagit, a. s., ©1996–2016 [cit. 2015-10-19]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/info/sb00240>
- [65] SITA. Situácia je pod absolútnou kontrolou, povedal Fico. In: *SME Domov* [online]. 2. 3. 2007 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://domov.sme.sk/c/3176038/situacia-je-pod-absolutnou-kontrolou-povedal-fico.html>
- [66] SITOK, Štefan. VOP Nováky - popis mimoriadnej udalosti. In: *RZP: RÝCHLO, ZODPOVEDNE, PROFESIONÁLNE* [online]. 6. 3. 2007 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://www.firma.rzp.sk/2007010001-vop-novaky-popis-mimoriadnej-udalosti>
- [67] SMETANA, Marek a KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše. Poplachové plány. In: *Havarijní plánování: varování, evakuace, poplachové plány, povodňové plány*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2010, s. 61-66. ISBN 978-80-251-2989-0.
- [68] SMETANA, Marek a KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše. Vnitřní havarijní plány. In: *Havarijní plánování: varování, evakuace, poplachové plány, povodňové plány*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2010, s. 45-59. ISBN 978-80-251-2989-0.
- [69] TASR. Od tragického výbuchu vo VOP Nováky uplynulo deväť rokov. In: *TERAZ / Regiony* [online]. 2. 3. 2016 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://www.teraz.sk/regiony/tragicky-vybuch-vop-novaky-vyrocie/184562-clanok.html&usg=ALkJrhiazVHlpb8M7oER-D1ucKaZorYlgg>
- [70] TASR. Znalci pred súdom: Toto mohlo spôsobiť výbuch vo VOP Nováky. In: *Pluska* [online]. 2. 2. 2015 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://www.pluska.sk/krimi/domace-krimi/znalci-pred-sudom-toto-mohlo-sposobit-vybuch-vo-vop-novaky.html>
- [71] Týden.cz. Ročně zabíjí tisíce lidí. Ve Vrběticích se našly nášlapné miny, píše server. In: *Parlamentní listy.cz* [online]. 14. 2. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Rocne-zabiji-tisice-lidi-Ve-Vrbeticich-se-nasly-naslapne-miny-pise-server-361973>
- [72] *Veřejný rejstřík a Sbíрка listin* [online]. *Ministerstvo spravedlnosti České republiky*, ©2012–2016 [cit. 2016-02-28]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>

- [73] VISINGR, Lukáš. Výbuchy hrozí i jinde. Nebezpečné dědictví po čs. Armádě. In: *Echo24.cz* [online]. 18. 12. 2014 [cit. 2015-12-18]. Dostupné z: <http://echo24.cz/a/wJimA/vybuchy-hrozi-i-jinde-nebezpecne-dedictvi-po-cs-armade>
- [74] *Vlachovické listy* [online]. 2015, č. 7 [cit. 2016-04-06]. Dostupné z: http://www.vlachovice.cz/e_download.php?file=data/editor/76cs_11.pdf&original=VLACHOVICK%C3%89+LISTY+%C4%8Dervenec++hotovo.pdf
- [75] VTÚ. *Dokumenty. Výroční zpráva za rok 2014* [online]. 2014, 44 s. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://static.vtusp.s8.upgates.com/s/s564460c0b7bc4-vyrocn-zprava-2014.pdf>
- [76] ZAVADILOVÁ, Jana. Firmy dotčené výbuchy říkají: Visí nad námi Damoklův meč. In: *Zlínský deník.cz* [online]. 9. 12. 2014 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: http://zlinsky.denik.cz/zpravy_region/firmy-dotcene-vybuchy-rikaji-visi-nad-nami-damokluv-mec-20141209.html
- [77] ZAVADILOVÁ, Jana. Úklid munice ve Vrběticích začal. Odvoz materiálu potrvá i měsíce. In: *Zlínský deník.cz* [online]. 20. 11. 2014 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://zlinsky.denik.cz/nehody/uklid-munice-ve-vrbeticich-zacal-odvoz-materialu-potrva-i-mesice-20141120.html>
- [78] ZAVADILOVÁ, Jana. Vrbětice rok po výbuchu. Nemovitosti ztrácejí na hodnotě, odškodné v nedohlednu. In: *Zlínský deník.cz* [online]. 9. 10. 2015 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: http://zlinsky.denik.cz/zpravy_region/vrbetice-rok-po-vybuchu-nemovitosti-ztraceji-na-hodnote-odskodne-v-nedohlednu-20151009.html
- [79] *Zlínský deník.cz. Téma: Výbuch muničního skladu Vrbětice 2014* [online]. VLTAVA-LABE-PRESS, a.s., ©2005–2016 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://zlinsky.denik.cz/tema/vybuch-municniho-skladu-vrbetice-2014.html?strana=6>
- [80] Zlínský kraj. *Výroční zpráva Zlínského kraje 2014* [online]. 2014, 118 s. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/vyrocn-zprava-zlinskeho-kraje-2014-cl-3256.html>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A Petice za odvoz veškeré munice a nebezpečného materiálu z areálu Vrbětic

Příloha B Odpovědi Bochemie, a.s. na otázky položené signatáři v petici

Příloha C Výsledky dotazníku obce týkající se minulosti a budoucnosti areálu muničního skladu

Příloha A Petice za odvoz veškeré munice a nebezpečného materiálu z areálu Vrbětic

Vážená paní starostko Vlachovic a starostové okolních měst a obcí

Vážené současné i budoucí zastupitelstvo obce Vlachovice a Vrbětic

Vážená bezpečnostní rado Zlínského kraje

Vážené Ministerstvo obrany ČR

Výbuch muničního skladu, ke kterému došlo dne 16. 10. 2014, nemá obdobu v novodobé historii České republiky. Jednalo se o explozi mimořádného rozsahu! A nebezpečí přetrvává dosud!

My, občané obce Vlachovice a Vrbětic, se na Vás obracíme jako na naše zástupce.

Jsme přesvědčeni, že jste přijali výzvu kandidovat a posléze usednout do zastupitelstva obce, abyste hájili především zájmy nás občanů a také krajiny, ve které žijeme.

Jsme přesvědčeni, že munice uskladněná v areálu bývalých muničních skladů nepodléhala kontrole, jakou si tato technika vyžaduje, a proto nyní požadujeme odvoz veškeré munice, která se v jednotlivých objektech bývalých muničních skladů nachází.

Po této mimořádné události je na místě obava o naši další bezpečnost. Odmítáme sledovat tuto událost pouze prostřednictvím médií. Žádáme Vás, abyste ve spolupráci s bezpečnostní radou Zlínského kraje a Ministerstvem obrany co nejdříve odpověděli také na naše níže uvedené dotazy:

1. Žádáme vysvětlení Ministerstva obrany:

- jaká vojenská technika a v jakém objemu byla v areálu bývalých muničních skladů uskladněna;
- jakým firmám a za jakých podmínek byly objekty v areálu pronajaty;
- jakým způsobem byla zabezpečena a kontrolována bezpečnost areálu;
- jakým způsobem byli zástupci okolních obcí o povaze a objemu skladovaného materiálu vyrozuměni.

Podléhala munice, která byla do těchto skladů navážena, kontrole také během její přepravy?

V jaké vzdálenosti od osídlených území jsou umístěny obdobné sklady ČR/zahraníčí?

2. Společnost Bochemie recykluje v areálu bývalých muničních skladů raketové palivo, které je vysoce hořlavé. Tento záměr schválil nejen Vojenský stavební úřad v Olomouci, ale i zastupitelé Zlínského kraje.

Byla v rámci EIA přezkoumávána také možnost vzniku výbuchu munice v tomto areálu?

Jakým způsobem je provoz firmy Bochemie kontrolován?

Je chloristan amonný z areálu bývalých muničních skladů skutečně vyvážen?

Podléhá jeho přeprava kontrole?

3. My občané si stále klademe otázku, co by následovalo, pokud by byl zasažen rovněž areál společnosti Bochemie.

Žádáme o vypracování nezávislého posudku pro případ zasažení výrobního areálu společnosti Bochemie municí z okolních skladů. Výstupem by měl být dopad na bezpečnost okolních obcí a také na životní prostředí.

4. Požadujeme záznam naměřených hodnot zplodin, který provedla krajská hygienická stanice a rovněž monitorování těchto zplodin po dobu trvání mimořádných bezpečnostních opatření.

5. Bývalé vedení obce Vlachovice a Vrbětice v roce 2009/2010 se nepostavilo proti záměru společnosti Bochemie zpracovávat v areálu bývalých muničních skladů raketové palivo.

Petice, která bojovala proti tomuto záměru, vznikla na základě iniciativy nás občanů. Argumentem vedení obce byl vznik nových pracovních míst. Společnost Bochemie slibovala vznik až 30 pracovních míst.

Proto se nyní ptáme, kolik lidí společnost Bochemie v tomto areálu zaměstnává a kolik z nich je z obce Vlachovice-Vrbětice?

Jaké další argumenty/benefity Bochemie naši obci/obcím v okolí představila, že nakonec došlo k souhlasu se stavbou?

Písemné vyjádření ředitele společnosti Bochemie, které je dostupné na webových stránkách naší obce k dané události, je politováníhodné. Přestože se výbuch týkal muničních skladů, očekávali bychom ze strany Bochemie uklidnění nás občanů, nikoliv apel na nás, abychom zachovali její dobré jméno!

Výše uvedené dotazy jsou směřovány jak na bezpečnostní radu Zlínského kraje, tak i na Ministerstvo obrany. My, občané obce Vlachovice-Vrbětice, však očekáváme, že současné

i budoucí zastupitelstvo naší obce bude hájit zájmy a obavy nás občanů a udělá vše, co je v jeho silách, abychom dostali jasné odpovědi na naše dotazy. Naše iniciativa bude ukončena až na základě plnohodnotného vysvětlení. Do té doby jsme připraveni nepolevit a hájit bezpečnost nás občanů!

Očekáváme také, že nové zastupitelstvo obce bude co nejdříve iniciátorem veřejného jednání, na kterém bude tento dopis přečten a budou zodpovězeny všechny naše dotazy. Aby mohly být naše dotazy zodpovězeny, je nutná účast zástupců Ministerstva obrany, Ministerstva životního prostředí, Vojenského stavebního úřadu a bezpečnostní rady Zlínského kraje. [34]

Příloha B Odpovědi Bochemie, a.s. na otázky položené signatáři v petici

Vážení občané Vlachovic, reagujeme tímto na otázky, které si v posledních dnech pokládáte a které jsou podstatné i pro společnost Bochemie a. s.

Náš recyklační závod ve vojenském areálu ve Vrběticích je už více než dva týdny odstaven z provozu a naši zaměstnanci nemohou chodit do práce. Chceme Vás ujistit, že mimořádná situace, kterou jsme nezavinili, ani jsme nebyli jejími přímými aktéry, potvrdila připravenost závodu na náhlé události a účinnost preventivních opatření.

Naše technologie fyzikálního přepracování už předzpracovaného exspirovaného raketového paliva umožňuje recyklaci materiálu bez zátěže na okolí. Od samého začátku byla prověřována všemi experty a institucemi, a to jak z pohledu bezpečnosti pro životní prostředí, tak z pohledu bezpečí občanů. Na základě výsledků, kdy byl konstatován minimální vliv na životní prostředí a na zdraví lidí, provozujeme závod, který není ani muničním skladem a ani se této charakteristice neblíží. Jde o ekologickou, bezodpadovou výrobu chloristanu amonného, který není výbušninou. Materiál se do závodu přiváží na přepracování a následně závod opět opouští. Neohrožujeme přitom ani naše okolí, ani naše zaměstnance. Nikdo z našich zaměstnanců nebyl mimořádnou událostí v areálu ve Vrběticích nijak dotčen.

Naše činnost a její vliv na bezpečnost a životní prostředí je pod pravidelnou kontrolou Obvodního báňského úřadu v Brně, ČIŽP a dalších nezávislých institucí.

Nyní konkrétně k dotazům ze strany signatářů Petice občanů Vlachovic:

Byla v rámci EIA přezkoumávána také možnost vzniku výbuchu munice v tomto areálu?

V rámci procesu EIA (Environmental Impact Assessment - posuzování vlivů na životní prostředí) byla přezkoumána rizika při haváriích a nestandardních stavech. EIA se konkrétně zabývá (v kapitole D.III. str. 44-45) charakteristikou environmentálních rizik při možných haváriích a nestandardních stavech, kde si všímá zejména dopravy surovin, výroby a skladování surovin a produktu.

EIA se rovněž mj. zabývá charakterizací záměru a možností kumulace vlivu recyklačního závodu Bochemie s jinými záměry jiných producentů (kapitola B.I.4., str. 15). Uvádí, že záměr je umístěn v areálu určeném pro průmyslovou výrobu, resp. související činnosti. Kumulace vlivů jednotlivých aktivit je tedy v tomto prostoru předpokládána, ale s ohledem na charakter závodu Bochemie nedojde k významnému negativnímu ovlivnění stávajícího stavu.

Jakým způsobem je provoz firmy kontrolován?

a) Provoz firmy je kontrolován Obvodním báňským úřadem v Brně. Kontroly jsou prováděny na základě zákona č. 61/1988 Sb., *o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě*, ve znění pozdějších předpisů.

Poslední kontrola byla provedena v 24. 6. 2014, předchozí kontroly byly provedeny 20. 11. 2013 a 30. 7. 2013. Kontrolní zjištění - závěr: Při kontrole nebylo zjištěno porušení předpisů.

b) Dále je provoz firmy kontrolován Českou inspekcí životního prostředí. Kontroly jsou prováděny dle zákona č. 59/2006 Sb., *o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými látkami a chemickými přípravky*, o ochraně veřejného zdraví a podle souvisejících zákonů.

Poslední kontrola byla provedena v září 2014, předchozí v září 2013. Kontrolní zjištění - závěr: Zjištěné skutečnosti nepovažuje ČIŽP za porušení zákona o prevenci závažných havárií.

Je chloristan amonný ze skladů skutečně odvážen?

Chloristan amonný je ze skladů odvážen průběžně dle možností výroby a poptávky zákazníků. Poslední expedice, které byly realizovány v říjnu, byly v objemu 29,4 tuny. Další expedice, ve stejném objemu, měly být uskutečněny začátkem listopadu. Vzhledem k nastalé situaci v areálu jsou tyto expedice odloženy do doby, než bude možné obnovit chod recyklačního závodu.

Podléhá jeho přeprava kontrole?

Ano, přeprava podléhá kontrole. Přeprava je realizována dle Evropské dohody o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (dohody ADR) ve znění platném od 1. ledna 2013.

Součástí procedury je ohlášení data, množství přepravované látky, vývozce, přepravce, odběratele atd. na Policejní prezidium ČR.

Co by následovalo, pokud by byl zasažen rovněž areál společnosti Bochemie? Petice žádá o vypracování nezávislého posudku pro případ zasažení výrobního areálu společnosti Bochemie municí z okolních skladů. Výstupem by měl být dopad na bezpečnost okolních obcí a také na životní prostředí.

V rámci minimalizace rizik a prevence následků byly již před zahájením provozu recyklačního závodu vypracovány nezávislé posudky, dokumenty a „scénáře“, které se zabývají bezpečností provozu a skladování. V těchto dokumentech jsou odpovědi na výše uvedenou otázku.

Zásadním dokumentem, který se zabývá bezpečností provozu a také scénáři havárií jak ve výrobě, tak i ve skladových prostorách, je Bezpečnostní zpráva, která podléhá schválení krajského úřadu Zlín, odboru Kanceláře hejtmána, Oddělení pro zvláštní úkoly. Jedná se o rozsáhlou studii (6 částí, zhruba 160 stran + přílohy), která byla schválena v březnu 2011 a v roce 2014 byla aktualizována.

Závěr aktualizované Bezpečnostní zprávy konstatuje, že v objektu výroby chloristanu amonného nebyly analýzou rizika identifikovány žádné zdroje rizika s potenciálním dopadem na obyvatelstvo. Dále zpráva konstatuje, že vzhledem k vzdálenostem mezi jednotlivými sklady se prakticky eliminuje možnost jejich vzájemného ovlivňování a vzniku domino-efektů.

K základním situacím v provozovně Vlachovice, které mohou mít potenciál způsobit poškození zdraví osob, životního prostředí a majetku, patří nehody a havárie výrobního a skladovacího zařízení, kde je manipulováno se vstupní surovinou a výsledným produktem – chloristanem amonným, které spadají pod dikci zákona o prevenci závažných havárií. V případě suroviny je explozivní charakter materiálu potlačen vysokým obsahem vlhkosti. U chloristanu amonného prováděné expertizy jeho klasifikaci jako látky explozivní nepotvrzují.

V souladu s platnými předpisy jsou vypracovány Vnější havarijní plán, Vnitřní havarijní plán a Plán fyzické ostrahy.

Součástí Bezpečnostní zprávy je Analýza a hodnocení rizik zabývající se riziky při manipulaci se surovinami a produkty, jejich skladováním a také samotným procesem recyklace z pohledu zařízení, obsluhy i vnějších vlivů. Analýza a hodnocení rizik byla aktualizována současně s Bezpečnostní zprávou. Součástí Analýzy a hodnocení rizik je také studie HAZOP (Hazard and Operability Study), která byla rovněž v roce 2014 aktualizována. Bezpečnostní zpráva mj. popisuje (obsahuje):

- průmyslové a skladovací objekty;
- druh, množství, klasifikace a vlastnosti surovin a produktů;
- způsob řízení objektů;

- vnitřně a externě zajišťované služby;
- potenciální specifická ohrožení objektů nebo zařízení;
- výsledky posouzení a popisy možných situací v objektech s potenciálem poškodit lidské zdraví, hospodářská zvířata, životní prostředí a majetek;
- výsledky posouzení a popisy možných situací mimo objekty (výrobní i skladové) nebo zařízení, které mohou způsobit závažnou havárii včetně posouzení potenciálu domino efektu;
- následky reprezentativních scénářů závažných havárií ve skladových i výrobních prostorách a odhad jejich pravděpodobností;
- výsledky a posouzení vlivu lidského činitele na vznik havárií;
- popis opatření proti nepřijatelným zdrojům rizika systém prevence závažné havárie;
- preventivní bezpečnostní opatření k omezení možnosti vzniku a následků závažné havárie.

Kolik lidí společnost Bochemie zaměstnává v areálu a kolik z nich je z obce Vlachovice-Vrbětice?

Recyklační závod společnosti Bochemie v tuto chvíli zaměstnává 19 zaměstnanců, s výjimkou jediného jsou všichni z Vlachovic, Vrbětic, Valašských Klobouků, Slavičína a dalších nejbližších obcí (např. Štítná, Lipová, Újezd, Brumov). [6]

**Příloha C Výsledky dotazníku obce týkající se minulosti a budoucnosti areálu
muničního skladu**

1) Jaký je Váš názor na skladování munice v areálu ve Vrběticích v minulých letech do roku 2006?

- a) souhlasil jsem, 28 hlasů
- b) nesouhlasil jsem, 23 hlasů
- c) nezajímalo mě to, 50 hlasů
- d) jiný názor:
 - areál byl dříve střežený a bezpečný, 25 hlasů
 - nesouhlasil/a jsem, že muniční sklady přešly do rukou soukromníků, 3 hlasy
 - nebyla možnost vyjádřit se, 2 hlasy
 - neměl/a jsem o areálu informace, 9 hlasů
 - měla by se řešit budoucnost, ne minulost, 1 hlas
 - odpovědnost za areál měla armáda, 4 hlasy
 - měl/a jsem obavy, 1 hlas

2) Jaký je Váš názor na stav v areálu v letech 2006 – 2014?

- a) souhlasil jsem, 2 hlasy
- b) nesouhlasil jsem, 67 hlasů
- c) nezajímalo mě to, 24 hlasů
- d) jiný názor:
 - nesouhlasil/a jsem hlavně s firmou Bochemie, 13 hlasů
 - nesouhlasil/a jsem, že sklady přešly do rukou soukromníků, 1 hlas
 - neměl/a jsem informace, co se v areálu děje a skladuje, 25 hlasů
 - měla by se řešit minulost, ne budoucnost, 1 hlas
 - nelíbilo se mi špatné zabezpečení areálu, 11 hlasů
 - domníval/a jsem se, že jde stále o vojenský prostor, 1 hlas

3) Jaký je Váš názor na budoucí využití areálu po sanačních pracích?

- a) souhlasím se skladováním munice, 12 hlasů
- b) nesouhlasím se skladováním munice, 93 hlasů
- c) souhlasím s provozem firmy Bochemie, 13 hlasů
- d) nesouhlasím s provozem firmy Bochemie, 88 hlasů
- e) souhlasím s převodem areálu do vlastnictví obce, 54 hlasů
- f) nesouhlasím s převodem areálu do vlastnictví obce, 14 hlasů
- g) jiný názor:
 - vybudovat v areálu rekreační středisko, penzion, domov důchodců, 1 hlas
 - souhlasím s převodem areálu do vlastnictví obce, pokud tam nebude firma Bochemie, 2 hlasy
 - v areálu by opět měli zabezpečovat ostrahu vojáci, 1 hlas
 - nesouhlasím s jakýmkoli provozem, který by ohrožoval nebo omezoval občany, 2 hlasy
 - vybudovat v areálu podnikatelské centrum, 5 hlasů

4) Požadovali byste nějakou formu odškodnění?

- a) odškodnění za poškození osobního majetku, 38 hlasů
- b) paušální odškodnění na osobu (1000 – 100000 Kč), 59 hlasů
- c) za psychickou újmu, 5 hlasů a v jaké formě:
- d) rehabilitační pobyty, 2 hlasy
- e) peněžní náhrady, 9 hlasů
- f) odškodnění obce formou poskytnutých dotací na vybudování kanalizace, rekonstrukce KD, rekonstrukce MŠ Vrbětice, Služby, Sběrný dvůr, sportoviště, 72 hlasů
- g) jiné:
 - myslím, že se žádného odškodnění nedočkáme, 2 hlasy
 - nepožaduji žádné odškodnění, 2 hlasy
 - soukromé firmy působící v areálu by měly přispívat do rozpočtu obce, 5 hlasů
 - náhradu požadovat od viníka, ne od státu, 2 hlasy
 - veřejná omluva ze strany viníka, 1 hlas
 - odvoz veškerého materiálu, 1 hlas [74]